

BORGMESTERENS
AFDELING
Aarhus Kommune

Aarhus Kommune

Regnskab

for 2015

Regnskab 2015

BORGMESTERENS
AFDELING
Aarhus Kommune

Aarhus Kommune

Regnskab

for 2015

Regnskab 2015

Indholdsfortegnelse

	Side		Side
Resultatopgørelse	4	AFSKRIVNING AF UERHOLDELIGE TILGOD- HAVENDER OG KASSEDIFFERENCER	93
Balance (hovedfunktionsniveau)	6	BILAG 1 - REGNSKABSPRAKSIS	101
Ledelsespåtegning	7	BILAG 2 - OVERSIGTER TIL REGNSKABET:	
Revisionspåtegning	8	Hovedoversigt	108
Forord	11	Tværgående artsoversigt	110
Resumé af regnskabspraksis	13	Sammendrag	113
Aarhusmålene	15	Anlægsoversigt	117
Økonomisk politik	22	BILAG 3 - REGNSKABSOVERSIGTER AUTO- RISERET AF ØKONOMI OG INDENRIGSMI- NISTERIET:	
GENERELLE BEMÆRKNINGER:		Regnskabsopgørelse	120
1. Forudsætningerne for regnskabet.....	28	Balance	122
2. Regnskabsresultatet	29		
3. Den finansielle Balance	38		
4. Den udvidede balance	46		
5. Garantier, forpligtelser og eventualrettig- heder o.l.	49		
6. Afrapporteringer i regnskabet	52		
7. Generelle redegørelser i regnskabet	57		
8. Supplerende redegørelser og rapporteringer vedrørende regnskabet.....	59		
9. Nøgletal	64		
REGNSKABSOVERSIGT - SEKTOR:			
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse:			
Sektor 1.00 Familieområdet	67		
Sektor 1.40 Beskæftigelsesområdet	69		
Sektor 1.70 Administration	70		
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø:			
Sektor 2.00 Administration	71		
Sektor 2.10 Arealudvikling	72		
Sektor 2.20 Planlægning og Byggeri.....	73		
Sektor 2.30 Trafik og Veje	74		
Sektor 2.40 Natur og Miljø	75		
Sektor 2.50 Ejendomsforvaltning	76		
Sektor 2.60 Brandvæsen	77		
Sektor 2.70 Natur og Vej Service.....	78		
Sektor 2.90 Affald og Varme	79		
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg:			
Sektor 3.30 Sundhed og Omsorg	80		
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice:			
Sektor 4.70 Kultur og Borgerservice.....	81		
Magistratsafdelingen for Børn og Unge:			
Sektor 5.50 Børn og Ungeområdet	82		
Borgmesterens afdeling:			
Sektor 9.20 Budgetreserver	84		
Sektor 9.30 Borgmesterens Afdeling	85		
Hovedkonto 7: Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.:			
Konto 7 Renter	86		
Hovedkonto 8: Balanceforskydninger:			
Konto 8 Balanceforskydninger.....	87		
PERSONALEOVERSIGT	89		

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen opsummerer regnskabsresultatet i en overskuelig oversigt.

Udgifter, indtægter og finansieringen heraf specificeres på de væsentligste hovedposter.

Af resultatopgørelsen fremgår de væsentligste regnskabsmæssige nøgletal:

- Overskud på de skattefinansierede områder.
- Forbrug af kassebeholdning.

I resultatopgørelsen er endvidere anført udviklingen i det væsentligste nøgletal vedrørende den finansielle status:

- Finansiell egenkapital.
- Korrigeret finansiell egenkapital

Aarhus Kommune	Resultatopgørelse 2015		
	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
Skattefinansierede nettoudgifter:			
Drift ekskl. de takstfinansierede områder	17.833.230	18.288.927	-455.697
Renter	-12.008	22.245	-34.254
Finansielle tilskud	194.790	250.974	-56.184
(1) Skattefinansierede udgifter i alt	18.016.012	18.562.147	-546.135
Nettoindtægter:			
Tilskud og udligning	4.370.979	4.315.361	55.618
Skatter	14.480.676	14.469.358	11.318
(2) Indtægter i alt	18.851.655	18.784.719	66.936
(2) - (1) Resultat (overskud) vedrørende de skattefinansierede driftsområder i alt	835.644	222.573	613.071
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter:			
Anlæg ekskl. de takstfinansierede områder	672.417	710.340	-37.923
3) De skattefinansierede anlægsområder i alt	672.417	710.340	-37.923
(2) - (1) - (3) Resultat (overskud) vedrørende de skattefinansierede områder i alt	163.227	-487.767	650.994
Finansiering *):			
Ændring i mellemværender med de takstfinansierede områder	703.068	1.023.863	-320.795
Nettodriftsoverskud vedrørende ældreboliger	-19.780	585	-20.365
Anlægsudgifter til ældreboliger	50.979	493.905	-442.926
Ændring i beholdningen af pantebreve	-4.380	-4.067	-313
Ændring i den langfristede gæld	-605.466	-1.572.508	967.042
Ændring i den kortfristede nettogæld	107.129	505.148	-398.020
Ændring i kassebeholdningen	-68.322	-934.693	866.371
Nettoændring (forøgelse) af de kommunale nettoaktiver i alt	163.227	-487.767	650.994
Balance	0	0	0
Finansiell egenkapital (**)) (***)	-1.633.753	-2.271.210	637.457
Korrektion for udskudt forbrug	691.609	1.397.837	-706.228
Finansiell egenkapital i alt korrigeret for udskudt forbrug	-2.325.362	-3.669.047	1.343.685

*) "Finansiering" angiver den måde et overskud disponeres (et underskud finansieres) ved en nettoforøgelse (-reduktion) af kommunens samlede aktiver og passiver. En nettoforøgelse af kommunens aktiver angives med positivt fortegn (+) og en nettoforøgelse af kommunens passiver angives med negativt fortegn (-).

***) Den budgetterede finansielle egenkapital er opgjort som den finansielle egenkapital ultimo 2014 korrigeret for den budgetterede ændring i den finansielle egenkapital i 2015.

****) Forskellen på ændringen i de kommunale nettoaktiver og ændringen i den finansielle egenkapital på -13,5 mio. kr. skyldes nettoreguleringer af Aarhus kommunes finansielle aktiver i form af regulering af tilgodehavender, kursreguleringer m.v. jf. de generelle bemærkningers afsnit 3 om den finansielle balance og de specielle bemærkninger for hovedkonto 9.

Den finansielle balance

Den finansielle balance viser en oversigt over Aarhus Kommunes finansielle aktiver.

For en samlet balance for Aarhus Kommune, som også omfatter de fysiske aktiver og en række forpligtelser henvises til afsnit 4 "Den udvidede balance" i regnskabets generelle bemærkninger.

Aarhus Kommune Finansiell balance 2015

	Ultimo 2014	Ultimo 2015
	———— 1.000 kr. ————	
Aktiver:		
9.22 Likvide aktiver	581.151	505.365
9.25 Tilgodehavender hos staten	37.933	228.624
9.28 Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	608.574	351.806
9.32 Langfristede tilgodehavender	10.588.953	10.935.492
9.35 Udlæg vedrørende jordforsyning og forsyningsvirksomheder	833.817	1.544.501
9.38 Aktiver vedrørende beløb til opkrævning/udbetaling for andre	0	0
9.42 Aktiver tilhørende fonds og legater m.v.	447.713	550.872
Aktiver i alt	13.098.141	14.116.660
Passiver:		
9.45 Passiver tilhørende fonds og legater m.v.	-534.335	-641.899
9.48 Passiver vedrørende beløb til opkrævning/udbetaling for andre	-1.661	-1.680
9.50 Forskydninger i kortfristet gæld til pengeinstitutter	-153.923	-124.513
9.51 Kortfristet gæld til staten	-110.676	-115.621
9.52 Kortfristet gæld i øvrigt	-1.807.186	-1.669.106
9.55 Langfristet gæld	-4.475.325	-4.985.898
9.75 Balancekonto	-6.015.035	-6.577.943
Passiver i alt	-13.098.141	-14.116.660
Finansiell balance	0	0

Magistraten har d. 18. april 2016 aflagt årsregnskab for 2015 for Aarhus Kommune til byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt på byrådsvedtagelser om afrapporteringer i regnskabet og lignende.

Magistraten anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til Styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen/byrådet hermed regnskabet til revision.

Aarhus Kommune, Borgmesterens Afdeling, april 2016

Økonomidirektør Peter Pedersen

Aarhus Kommunes Magistrat, april 2016

Borgmester Jacob Bundsgaard

Rådmand Thomas Medom

Rådmand Kristian Würtz

Rådmand Jette Skive

Rådmand Rabih Azad-Ahmad

Rådmand Bünyamin Simsek

Magistratsmedlem Marc Perera Christensen

Magistratsmedlem Camilla Fabricius

Magistratsmedlem Jette Jensen

Stadsdirektør Niels Højberg

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Til byrådet i Aarhus Kommune

Vi har revideret årsregnskabet for Aarhus Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015. Årsregnskabet jf. siderne 28 - 63, 67 - 106, 120 - 122 i "Aarhus Kommune Regnskab for 2015" samt siderne 5 - 116, 122 - 124, 126 - 136 og 140 - 159 i "Aarhus Kommune Oversigter for regnskab 2015", omfatter anvendt regnskabspraksis, regnskabsopgørelse, balance og obligatoriske oversigter.

Årsregnskabet er udarbejdet efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 1.136.438 mio. kr.
- Resultat af det skattefinansierede område på 413.043 mio. kr.
- Resultat af forsyningsvirksomheder på 703.068 mio. kr.
- Aktiver i alt på 32.864.993 mio. kr.
- Egenkapital i alt på 18.871.862 mio. kr.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, byrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt god offentlig revisionsetik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for kommunens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, byrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, byrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. medtaget de af byrådet godkendte budgetter for 2015 som sammenligningstal i årsregnskabet. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Aarhus, den 27. juni 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Torben Rohde Pedersen
Statsautoriseret revisor

Jan Hansen
Registreret revisor

Forord

Forord til regnskabet for 2015

Aarhus Kommunes finansielle regnskab for 2015 består af en årsberetning om regnskabet, selve regnskabet, et bind med oversigter og opgørelser til regnskabet og et bind regnskabsbemærkninger.

Regnskabet består indledningsvis af en række generelle bemærkninger, som omhandler forudsætningerne for regnskabet, en beskrivelse af regnskabsresultatet, en beskrivelse af Aarhus Kommunes status samt en række særlige redegørelser og resumerende oversigter. Herudover indeholder regnskabet bl. a. et resume af sektorernes regnskabsresultater, personaleoversigten og oversigten over afskrevne uerholdelige tilgodehavender.

Oversigterne til regnskabet indeholder herudover følgende oversigter og opgørelser:

- Regnskabsoversigt.
- Balance.
- Oversigt over kautions- og garantiforpligtelser.
- Oversigt over eventualrettigheder.
- Oversigt over anlægsregnskaber.
- Regnskabsoversigt i strukturorden (bilag på hjemmesiden).
- Ejendomsfortegnelse (bilag på hjemmesiden).
- Specifikation af anlægsregnskaber (bilag på hjemmesiden).

Regnskabsbemærkningerne indeholder regnskabets specielle bemærkninger, som sektorvis omhandler:

- Ydre vilkår, grundlag, strategi, organisation og ydelser.
- Mål for effekter og ydelser.
- Særlige indsatsområder.
- Supplerende nøgletal.
- Ressourcer.
- Øvrige forhold.

Årsberetningen indeholder en overordnet beskrivelse af regnskabet for 2015. I årsberetningen er bl. a. følgende emner behandlet:

- Fortællingen om Aarhus.
- Rammevilkår.
- Aarhus Kommunes Økonomistyring.
- Regnskabets indtægter og udgifter.
- Regnskabsresultat og nøgletal.
- Personale
- Aarhus-målene
- Magistratsafdelingernes resultater
- Opfølgning på effektivisering
- Opfølgning på anlægsområdet
- Regnskabsoversigter

Resumé af regnskabspraksis

Resumé af regnskabspraksis

Aarhus Kommunes regnskab er generelt udarbejdet på grundlag af reglerne herfor fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, ligesom den bagvedliggende registrering er foretaget i kommunens økonomisystem på grundlag af reglerne om god bogføringsskik.

I relation til udarbejdelsen og opstillingen af Aarhus Kommunes udgiftsregnskab er der ikke afvigelser fra normal praksis vedrørende udarbejdelsen af sådanne regnskaber.

Som konsekvens af de ændrede regler i Budget- og Regnskabssystemer vedr. det omkostningsbaserede driftsregnskab, har Aarhus Kommune fra regnskab 2012 valgt ikke at udarbejde en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse og en omregningstabel, der har til formål at forklare forskellen mellem det omkostningsbaserede og udgiftsbaserede resultat. Ligeledes har Aarhus Kommune fra regnskab 2012 valgt, at registrere ændringen i arbejdsskade, tjenestemandspensionen samt gæld vedrørende finansielt leasede aktiver som en korrektion direkte på balancen.

Regnskabspraksis er nærmere beskrevet i bilag I.

Aarhusmålene

Byrådet har udpeget en række "Mål for Aarhus", som er pejlemærker for byens udvikling.

I det efterfølgende afsnit er givet en status herpå ultimo 2015.

Aarhusmålene

1. Fortællingen om Aarhus og vores vision

Aarhus har en fantastisk placering ved havet og skoven. Et levende pulserende bymiljø og den smukkeste natur beliggende helt tæt på hinanden. Aarhus er en rummelig by med plads til at udfolde sig, uanset om man er ung, gammel eller børnefamilie, studerende, kunstner, etableret erhvervsvirksomhed eller iværksætter. Man kan føle sig hjemme i Aarhus.

Aarhus er "Smilets By"- uhøjtidelig og tilbagelænet, ung, optimistisk, ambitiøs og summende af liv.

I begyndelse af det nye årtusinde satte vi en vision for Aarhus, som vi stadig har som pejlemærke: *"Aarhus – en god by for alle – og en by i bevægelse"*. Visionen udtrykker det, vi sætter pris på, det vi gerne vil bevare, og det vi gerne vil udvikle.

Byen udvikler sig hurtigere og hurtigere. Vi bliver mange flere aarhusianere, vi får nye bydele, en ny skyline, nye virksomheder, nye uddannelsesinstitutioner, nye kulturinstitutioner, et supersygehus, en letbane - byen ændrer karakter. Vi bevarer de grønne åndehuller, og vi fylder dem og byrummet med liv.

Aarhus er i stigende grad primus motor for væksten i hele landsdelen - Aarhus er det kulturelle og erhvervsmæssige kraftcenter i Vestdanmark. Vi samarbejder med vores nabokommuner om erhvervsudvikling, kultur og infrastruktur. Vi skaber i fællesskab de betingelser, der tiltrækker attraktive jobs og kvalificerede medarbejdere. Vi er en by, hvor uddannelser og virksomheder skaber viden og internationalt udsyn. Vi har et universitet i verdensklasse.

Vi er en by i vækst, men vi vil bevare det gode bymiljø og den sociale sammenhængskraft i vores by. Vi vil stadig være en god by for alle med plads til forskellighed, rum til udfoldelse og åbenhed over for omverdenen. Vi kan have brug for omsorg og en hjælpende hånd, men vi har alle noget at bidrage med. Vi vil skabe rammer for mobilitet i bredeste forstand og have en by, hvor der er plads til alle og brug for alle. Det kan vi kun gøre sammen - alle, der føler sig hjemme i Aarhus.

Udviklingen kræver noget nyt af os. Det giver os følgende vision for vores by:

Aarhus - en god by for alle

- ♦ En by med plads til at udfolde sig, hvor alle har mulighed for at tage ansvar for eget liv og udnytte egne evner. En by, hvor vi i fællesskab hjælper dem, der har brug for det. En by, hvor der er plads til forskellighed og mangfoldighed.

Aarhus - en by i bevægelse

- ♦ En by med et stærkt og nyskabende erhvervs-, kultur- og uddannelsesliv. En by, hvor nye idéer dyrkes og prøves af i utraditionelle samarbejdsformer, og hvor ny teknologi udvikles og tages i anvendelse.

Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

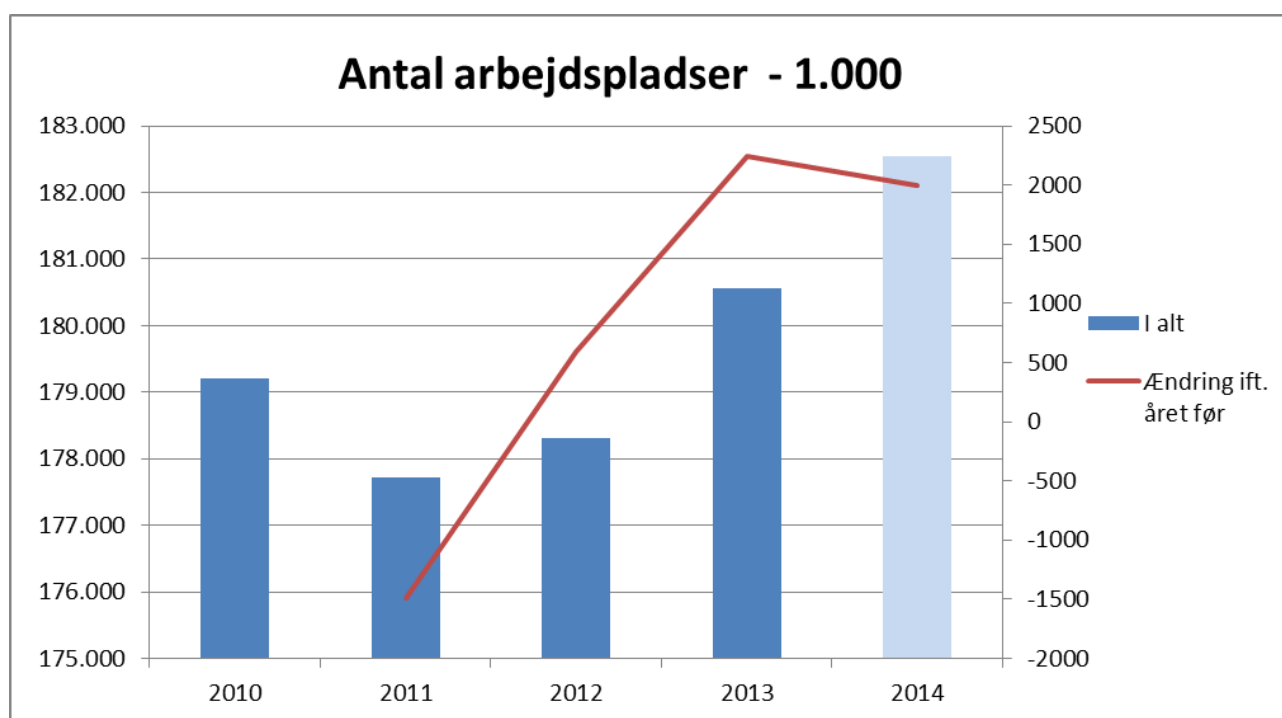
- ♦ En by i rivende udvikling, som vokser i størrelse og i betydning. En by, hvor vi tager medansvaret for hele regionens udvikling på os. En by, hvor der er udsyn og skabes relationer både nationalt og internationalt. En by med ambitioner om både vækst, bæredygtighed og sammenhængskraft. En by fuld af vilje til fornyelse. En by, hvor medborgerskab er en værdi, og hvor vi hele tiden gentænker mulighederne for at leve i og udvikle vores by i fællesskab. En by, hvor vi sammen skaber rammerne for det gode liv.

2. Mål for Aarhus

Fortællingen om Aarhus fortæller, hvad vi drømmer om for vores by. For at vi kan bringe Aarhus videre i den retning, har vi syv mål for Aarhus, der udspringer af fortællingen. De måler på, om vi er på vej i den retning, som vi gerne vil. Aarhusmålene er besluttet af byrådet, og byrådet sørger for at sætte initiativer i gang, så vi kan nå dem. Aarhusmålene omsættes blandt andet i de mål og indsatser, der er beskrevet i budgettet for kommunens forskellige arbejdsområder.

Men kommunen kan ikke gøre det alene – målene skal nås i samarbejde med alle i byen. Vi lægger vægt på at være en handlekraftig by med grøn og bæredygtig vækst, der i stigende grad er primus motor for vækst og erhvervsudvikling i hele landsdelen. Det afspejler sig i mål om 2.000 flere arbejdspladser årligt i Aarhus frem til 2030, en BNP-vækst i Business Region Aarhus / Østjylland over landsgennemsnittet, og at Aarhus skal være CO2-neutral i 2030.

Der skal i Aarhus skabes 2.000 flere arbejdspladser årligt frem til 2030

Der skal i Aarhus skabes 2.000 flere arbejdspladser årligt frem til 2030

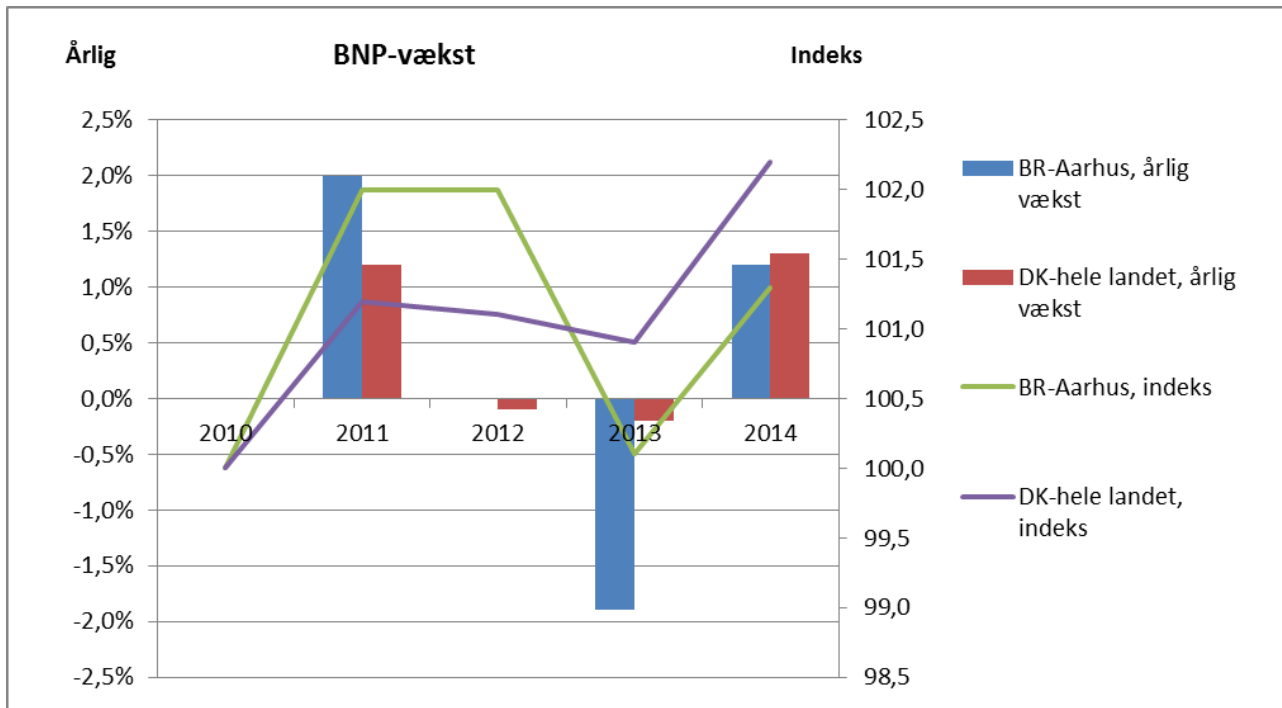
Antal arbejdspladser

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2030
179.201	177.715	178.306	180.550	182.550	184.550	186.550	188.550	190.550	192.550	194.550		214.550
	-1.486	591	2.244	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000		2.000

Tallene ultimo året pr. november i året. Tallene opgøres med ca. 1½ års forsinkelse. Eksempelvis er tallet for 2013 opgjort i foråret 2015

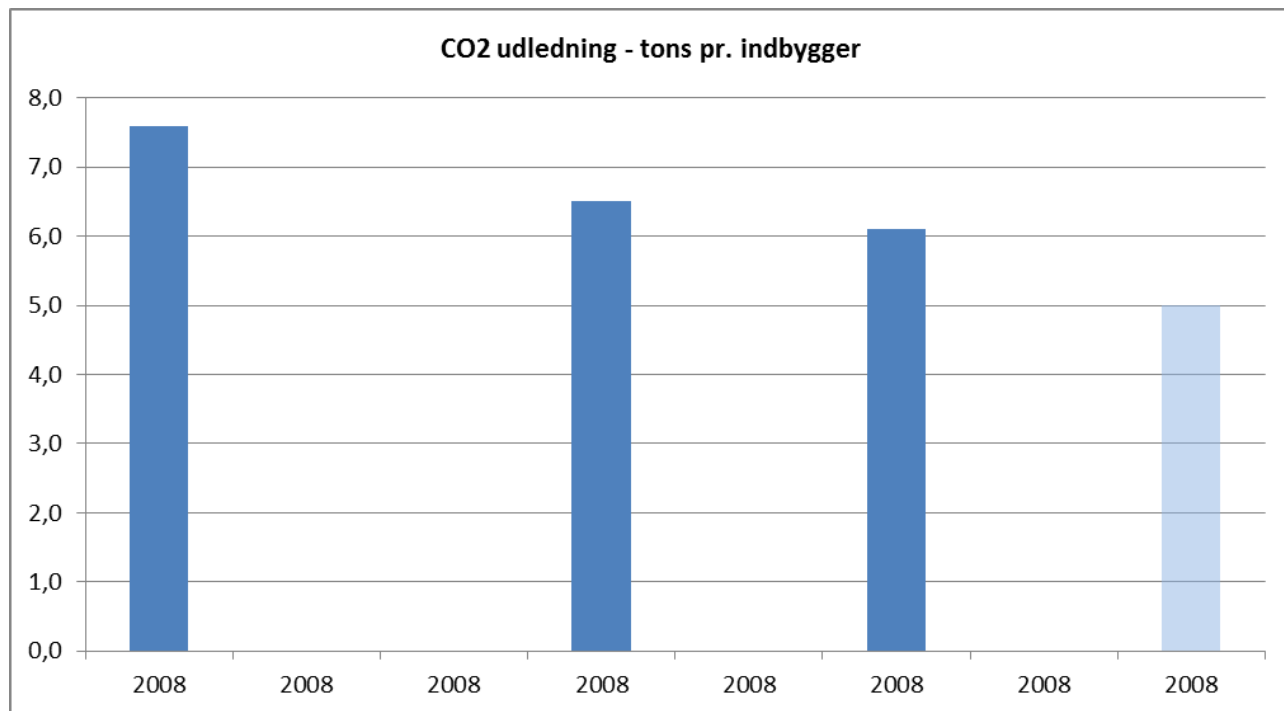
Tal er opgjort efter den nye opgørelsesmetode. Tal for 2014 og frem er måltal

BNP-vækst i Business Region Aarhus / Østjylland skal ligge over landsgennemsnittet

	2010	2011	2012	2013	2014
Årlig realvækst (%)					
BR-Aarhus	-	2,0%	0,0%	-1,9%	1,2%
BR-Aarhus	-	1,2%	-0,1%	-0,2%	1,3%
Indeks (2010 = 100,0)					
BR-Aarhus	100,0	102,0	102,0	100,1	101,3
DK-hele landet	100,0	101,2	101,1	100,9	102,2

Tal for 2015 er ikke tilgængeligt p.t.

Aarhus skal være CO2-neutral i 2030

Tons CO2 pr. indbygger - udgangspunkt er 7,6 i 2008

2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2030
7,6			6,5		6,1		5,0								0,0

Tal for 2015 er måltal. Måles medio 2013.

Vi lægger vægt på at være en by, der har et stærkt uddannelsesliv og kvalificerede medarbejdere, attraktive jobs, og hvor der er plads til alle og brug for alle. Det afspejler sig i mål om, at 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, og at andelen af selvforsørgende borgere skal op på landsgennemsnittet.

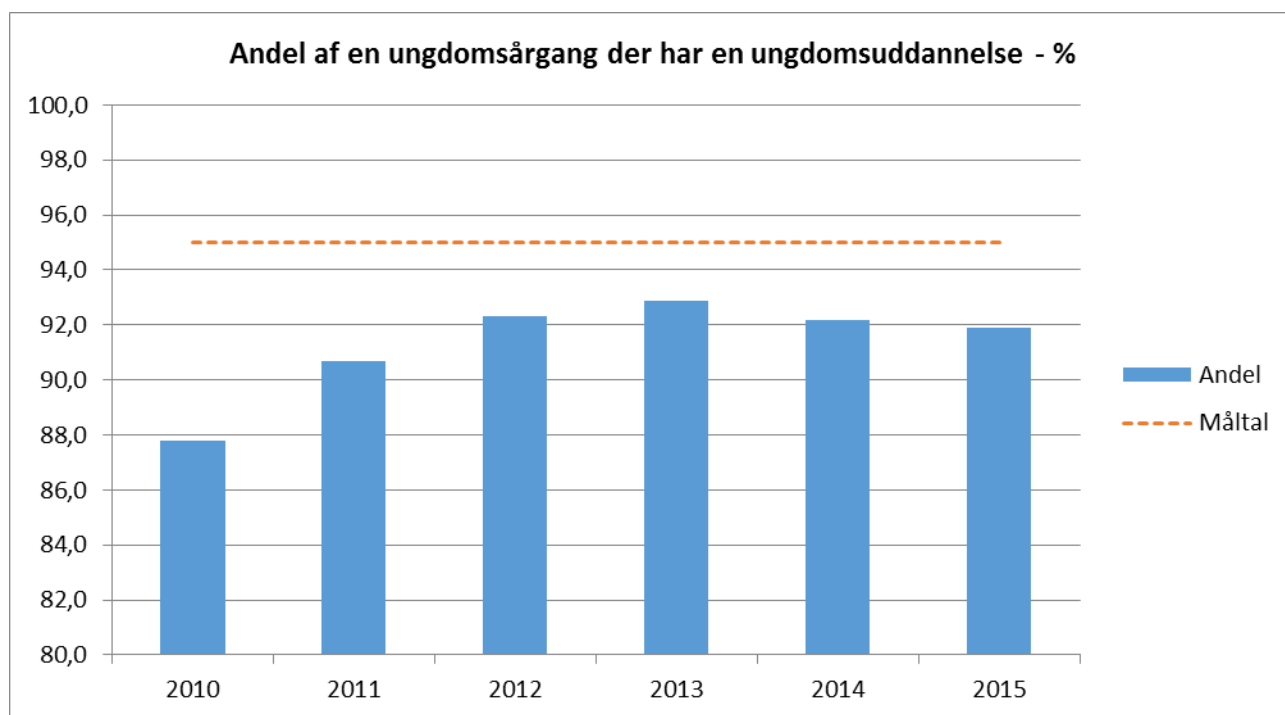
95% af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse

Profilmodellen: Andelen af elever, der inden for 25 år efter afsluttet 9. klasse forventes af have gennemført mindst en ungdomsuddannelse.

Profilmodellens offentliggørelsestidspunkt betyder, at der er et års forskydning mellem det kalenderår, der aflægges regnskab for, og den årgang afgangselever den nyeste profilmodel vedrører.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
87,8	91,7	92,3	92,9	92,2	91,9	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0

Tal for 2016 og frem er måltal

Andelen af selvforsørgende borgere skal op på landsgennemsnittet

Der arbejdes pt. på en ny opgørelsesmetode, som forventes at komme på plads medio 2016.

Vi lægger vægt på stadig at være en god by for alle uanset alder eller livssituation, en by med sammenhængskraft, en by der værdsætter og bygger på medborgerskab - kort sagt en by, hvor alle kan føle sig hjemme. Det afspejler sig i Aarhusmål om en høj grad af medborgerskab og Aarhus som en god by for alle.

I Aarhus har vi en høj grad af medborgerskab

Hvert eller hvert andet år vil et repræsentativt udsnit af borgere i Aarhus svare på en undersøgelse af, om de oplever en høj grad af medborgerskab i Aarhus. Undersøgelsen og dens indhold afvikles sammen med et eksternt analyseinstitut.

	2015	2016	2017	2018	2019
Indeks	64				

Måles på en skala fra 0-100, hvor 100 er "Enig" og 0 er "Uenig"

Næste måling forventes i 2017

Den første temperaturmåling er gennemført omkring årsskiftet 2015/2016, hvor 2.013 borgere har svaret på undersøgelsen. Link til resultaterne fra undersøgelsen:

<http://www.aarhus.dk/da/politik/politikker-og-planer/innovation-og-udvikling/fortaellingen-om-aarhus.aspx>

Aarhus er en god by for alle

Hvert eller hvert andet år vil et repræsentativt udsnit af borgere i Aarhus svare på en undersøgelse af, om de oplever Aarhus som en god by for alle. Undersøgelsen og dens indhold afvikles sammen med et eksternt analyseinstitut.

	2015	2016	2017	2018	2019
Indeks	77				

Måles på en skala fra 0-100, hvor 100 er "I meget høj grad" og 0 er "Slet ikke"

Næste måling forventes i 2017

Den første temperaturmåling er gennemført omkring årsskiftet 2015/2016, hvor 2.013 borgere har svaret på undersøgelsen. Link til resultaterne fra undersøgelsen:

<http://www.aarhus.dk/da/politik/politikker-og-planer/innovation-og-udvikling/fortaellingen-om-aarhus.aspx>

3. Aarhus Kommunes værdigrundlag

I Aarhus Kommune har vi en vision for byen og kommunens virke, ligesom vi har opstillet en lang række mål for kommunens forskellige arbejdsområder. Visionen og målene er pejlemærker for udviklingen af Aarhus.

Vi har også sat ord på de værdier, som vi prioriterer højest i Aarhus Kommune. Værdierne er overordnede og udtrykker det vi gerne vil stå for og kendes på i vores kontakt med borgere, virksomheder og andre interne og eksterne samarbejdspartnere. Der er tale om nogle ord og tanker, som vi alle kender og i vores daglige arbejde skal gøre vores bedste for at leve op til. På denne måde udgør værdierne leveregler for alle medarbejdere i Aarhus Kommune.

Kommunens værdier er:

Troværdighed - man skal kunne have tillid til os

Vi står ved det vi gør, og man kan regne med det vi siger. Vi lægger stor vægt på kvalitet og ansvarlighed og tænker i helheder og sammenhænge. Vi møder borgerne og hinanden med åbenhed.

Respekt - alle skal have en god og ordentlig behandling

Vi sætter borgeren i centrum med fokus på både rettigheder og pligter. Vi har et særligt ansvar for at sikre rummelighed og give plads til forskellighed. Vi respekterer andre menneskers ret til egne livsværdier, meninger og erfaringer.

Engagement - den enkeltes indsats gør en forskel og vi skal gøre det endnu bedre

Vi engagerer os fagligt og personligt, og vi stræber efter at gøre en forskel. Vi arbejder målrettet og resultatorienteret og forsøger hele tiden at gøre det endnu bedre. Vi er fleksible og forandringsvillige og sætter pris på nye ideer og initiativer.

Økonomisk politik

Byrådet har vedtaget en samlet økonomisk politik for Aarhus Kommune. Den definerer de overordnede økonomiske styringsmål og styringsprincipper i Aarhus Kommune.

Den økonomiske politik tydeliggør retning og opstiller pejlemærker for økonomistyringen. Herved kan den medvirke til, at der reageres hurtigt på afvigelser fra den udstukne kurs, og understøtte de politiske prioriteringer.

Den økonomiske politik medvirker endvidere til, at ansatte i Aarhus Kommune får yderligere kendskab til det overordnede grundlag for økonomistyringen.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik definerer overordnede økonomiske mål og styringsprincipper i Aarhus Kommune.

Den økonomiske politik er vedtaget af Byrådet, og kan ændres af Byrådet, men som udgangspunkt forudsættes den at udgøre en overordnet ramme, der evalueres og eventuelt justeres i starten af en ny Byrådsperiode.

Det har selvstændig værdi, at byrådet med passende mellemrum får lejlighed til at drøfte de økonomiske målsætninger og styringsprincipper i sammenhæng, da de i høj grad er udtryk for politiske prioriteringer og afvejninger.

Der er i den aktuelle byrådsperiode opstillet følgende overordnede mål og styringsprincipper for Aarhus Kommune på det økonomiske område:

1. Måltal for den finansielle egenkapital
2. Måltal for likviditet - kassebeholdning
3. Måltal for driftsoverskud og anlægsniveau
4. Måltal for effektivisering og omprioritering
5. Økonomisk decentralisering – rammestyring
6. Målstyring
7. Ikke-decentraliserede sektorer
8. Investeringsmodeller
9. Budgetmodeller
10. Driftsfinansierede anlægsinvesteringer

Med udgangspunkt i regnskabet for 2015 skal der knyttes følgende bemærkninger til ovenstående mål og styringsprincipper.

Ad 1. Måltal for den finansielle egenkapital

Aarhus Kommunes primære økonomiske styringsmål er måltallet for den finansielle egenkapital ultimo budgetperioden. Måltallet definerer råderummet i den årlige budgetlægning.

Med baggrund i ønsket om renteneutralitet i forhold til kommunens gæld er måltallet for kommunens gæld i udgangspunktet opgjort til -3.127 mio. kroner.

Status på måltallet for den finansielle egenkapital ultimo 2015 er følgende:

Måltal for finansiel egenkapital

	Måltal	Ultimo 2015
	— 1.000 kr. —	
Finansiel egenkapital	-3.127.000	-2.325.362

Målet er opfyldt for 2015.

Ad 2. Måltal for likviditet - kassebeholdning

Det tilstræbes, at der til enhver tid er en samlet likviditet opgjort efter kassekreditregelen på minimum 4.000 kroner pr. indbygger. Når denne forudsætning er opfyldt i hele budgetperioden er likviditet ikke et selvstændigt styringsmål ("det grønne område").

Hvis likviditeten ligger mellem 2.000 og 4.000 kroner pr. indbygger, skal lånemuligheder udnyttes fuldt ud ("det gule område"). Der kan kun i særlige situationer, efter en konkret vurdering, gennemføres driftsfinansierede anlægsinvesteringer. Forbrug af opsparing tillades kun efter en konkret vurdering.

Hvis likviditeten kommer under 2.000 kroner pr. indbygger, bliver likviditetsopbygning et selvstændigt styringsmål i den økonomiske politik ("det røde område").

Grænsen på 4.000 kr. er fastsat ud fra en afvejning af fleksibilitet og handlemuligheder i kommunens samlede økonomi, samt en robusthed i likviditeten overfor uforudsete begivenheder – uden at der bliver for stor forsigtighed i styringen.

Status på måltallet likviditet - kassebeholdning for 2015 opgjort som den gennemsnitlige likviditet over 365 dage pr. december 2015 er følgende:

Måltal for likviditet - kassebeholdning

	Måltal	2015
	— Kr. pr. indbygger —	
Likviditet - kassebeholdning	4.000	5.713

Målet er opfyldt for 2015.

Ad 3. Måltal for driftsoverskud og anlægsniveau

Der fastlægges i forbindelse med budgetlægningen et niveau for de gennemsnitlige anlægsinvesteringer i de kommende år, og disse investeringer finansieres af et gennemsnitligt årligt overskud på driften. Måltallet angiver det driftsoverskud, der er nødvendigt for at kunne realisere det ønskede anlægsniveau.

Status på måltallet for driftsoverskud og anlægsniveau er følgende:

Måltal for driftsoverskud og anlægsniveau

	Måltal	2015
	— Kr. pr. indbygger —	
Likviditet - kassebeholdning	419.000	672.417

Målet er opfyldt for regnskab 2015.

Ad 4. Måltal for effektivisering og omprioritering

Det fremgår af den økonomiske politik for Aarhus Kommune, at der som hovedregel kan realiseres årlige effektiviseringsgevinster på 1 % af de samlede decentraliserede rammer. Dette svarer til effektiviseringer på ca. 115 mio. kr. i 2015 og i hvert af de efterfølgende år.

Der er i alt udvalgt 25 effektiviseringsprojekter, som der er udarbejdet beskrivelser for.

De udvalgte effektiviseringsprojekter udgør kun en del af de effektiviseringsprojekter, der er arbejdet med i Aarhus Kommune, og for nogle af projekterne er gevinsterne allerede disponeret.

På de udvalgte projekter er effektiviseringsgevinsterne opgjort til 156 mio. kr. for 2015. Målsætningen omkring årlige effektiviseringer på 1 % er dermed opfyldt. En oversigt over de enkelte projekter fremgår af afsnit 6. Afrapporteringer i regnskabet.

Beskrivelsen af de udvalgte effektiviseringsprojekter bidrager til at efterleve intentionerne i den økonomiske politik og giver Byrådet, offentligheden, medarbejdere, faglige organisationer, brugerorganisationer m.v. et samlet overblik over de effektiviseringstiltag, der er blevet arbejdet med i løbet af 2015.

Ad 5. Økonomisk decentralisering – rammestyring

Hovedprincippet i økonomistyringen i Aarhus Kommune er Økonomisk Decentralisering.

Det indebærer, at der gives en samlet bevilling til en decentraliseret sektor, og at merudgifter på et område kan finansieres via kompenserende besparelser på andre områder inden for den pågældende decentraliserede enhed/sektor, så længe den samlede målopfyldelse sikres.

De decentrale enheder/sektorer har ret til inden for egen rammebevilling at foretage overførsler mellem løn og øvrige driftsudgifter og mellem de enkelte budgetår inden for aftalte udsvingsgrænser, samt anvendelsen af nettobevillinger.

Byrådet lægger vægt på decentralisering som et bærende princip, Det indebærer også, at forvaltningen inden for de enkelte decentraliserede sektorer tilrettelægges sådan, at budgetansvaret, der hvor det er hensigtsmæssigt, uddelegeres fx til de enkelte institutioner ud fra samme principper, som gælder for de decentraliserede sektorer.

Der er indført decentraliseringsordninger på de områder, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

Ad 6. Målstyring

Hovedprincippet er, at politikerne formulerer klare mål over for afdelingerne/sektorerne, når der gives nettobevillinger i forbindelse med budgetlægningen.

Der er i målstyringen særligt fokus på effektmål, dog suppleret med fokus på ydelsesmål (produktivitet) i de konkrete indsatser.

De enkelte fagudvalg følger op på og vurderer "egne" budgetmål hvert kvartal.

Magistratsafdelingerne giver en afrapportering om status til Byrådet i forbindelse med den årlige regnskabsaflæggelse.

Der er indført målstyring på de områder, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

Ad 7. Ikke-decentraliserede sektorer

Hovedregelen er økonomisk decentralisering, men der er også områder i driftsbudgettet, som ikke kan styres på denne måde.

Næsten alle udgifter har et element af "styrbarhed", men der er områder, hvor økonomisk decentralisering ikke er hensigtsmæssig. Her er det i højere grad et fælles ansvar at sikre budgetoverholdelsen, og der kan ikke altid opnås fuldstændig budgetoverholdelse, typisk fordi der er tale om lovbundne ydelser.

Områder, som er ikke-decentraliserede skal være kendetegnet ved alle følgende forhold:

- Udgifterne må ikke kunne styres, så budgetoverholdelse kan sikres gennem kommunale beslutninger.
- Området skal kunne adskilles klart fra andre områder, så det undgås at en udgift på et ikke decentraliseret område kan erstatte en udgift på et decentraliseret område.
- Området skal have en vis tyngde i forhold til den decentraliserede sektor, som det naturligt kunne høre til.
- Området skal ikke være præget af stor udgiftsmæssig stabilitet.

For de ikke-decentraliserede sektorer udarbejdes én gang årligt en budgetkontrol, hvor der skønnes over forventet årsforbrug. Hvis der er udsigt til, at forbruget overstiger budgettet, udarbejdes samtidig en redegørelse for de muligheder, der er for at reducere forbruget. Hvis nødvendigt udarbejdes indstilling om bevillingsændringer.

Budgetkontrollen udarbejdes sammen med halvårsregnskabet, og behandles i Byrådet. Herved sikres, at budgetoverskridelser inden for det ikke decentraliserede område, samt handlemuligheder for at undgå eller begrænse dem bliver politisk vurderet.

Opfølgningen på de ikke-decentraliserede områder i forbindelse med forventet regnskab for 2015 pr. ultimo juni 2015 viste, at der ikke kunne forventes budgetmæssige udfordringer på områderne i 2016.

Regnskabet for 2015 viser følgende for de ikke-decentraliserede udgiftsområder under et:

Resultat ikke-decentraliserede områder

	Regnskab	Budget	Budget
	1.000 kr.		
Ikke-decentraliserede serviceudgifter	998.425	1.087.360	-88.935
Ikke-decentraliserede overførsler	5.446.866	5.428.650	18.216
Ikke-decentraliserede områder i alt	6.445.291	6.516.010	-70.718

Mindreudgifter på de ikke-decentraliserede serviceområder på 89 mio. kr. vedrører betaling for undervisning i andre kommuner, fripladser/søskenderabat, udskudte momsbetalinger, arbejdsskader og tjenestemandspension. Merudgifter på de ikke-decentraliserede overførselsområder på 18 mio. kr. vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering.

Ad 8. Investeringsmodeller

Byrådet kan vedtage investeringsmodeller. Herved gives bevilling til at afholde udgifter på ét område, som modsvares af forventede besparelser på andre (typisk ikke-decentraliserede) udgiftsområder eller på et senere tidspunkt.

Investeringsmodeller kan – hvis de lykkes – bidrage til at skabe et større, samlet råderum. Byrådet ønsker en proaktiv anvendelse af investeringsmodeller ud fra følgende principper:

- Det skal sikres, at den udgift, der foreslås finansieret ved en investeringsmodel, ligger ud over det, som rettelig kan finansieres inden for det almindelige budget.
- Der skal foreligge en faglig velbegrunder vurdering af, at investeringsmodellen fører til økonomiske gevinster, der som minimum kan finansiere udgifterne ved investeringsmodellen (business case).
- Der gennemføres en systematisk (årlig) opfølgning på, om de forventede effekter opnås.
- Effekterne af investeringsmodeller budgetteres forsigtigt. Hovedregel er, at der kun budgetteres med en gevinst, der svarer til investeringen, selvom den forventede gevinst er større.

I afsnit 8. Supplerende redegørelser og rapporteringer vedrørende regnskabet er status for en række aktuelle investeringsmodeller resumeret.

Ad 9. Budgetmodeller

Budgetmodellerne sikrer, at områder med en demografisk udvikling får reguleret deres variable budgetter i takt med denne. Herved sikres, at serviceniveauet fastholdes, når folketallet stiger og modsat, at der ikke sker en udgiftsglidning i form af stigende enhedspriser, når folketallet falder.

Byrådet beslutter hvilke områder, der skal være omfattet af en budgetmodel.

Det er løbende blevet vurderet, om der er hensigtsmæssige incitamenter, samt en passende fordeling mellem faste og variable udgifter i modellerne.

Budgetreduktioner er løbende omsat som reducerede enhedsbeløb i modellerne.

Der er indført budgetmodeller på de områder, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

Ad 10. Driftsfinansierede anlægsinvesteringer

Driftsfinansierede anlægsinvesteringer er en mulig finansieringsmodel under hensyntagen til kommunens likviditetsbeholdning. Det forudsættes, at anlægsinvesteringerne medfører effektiviseringer i form af driftsbesparelser.

Udgangspunktet er, at det kun finder sted, når det kan sandsynliggøres, at investeringen vil medføre driftsbesparelser, samt at der er en gennemsnitlig likviditetsbeholdning på minimum 4.000 kr. pr. indbygger i Aarhus Kommune.

Renten for driftsfinansierede anlægsinvesteringer fastsættes en gang årligt af Borgmesterens Afdeling sådan, at den ligger i overkanten af kommunens finansieringsrente, så der herved er indlagt en vis risikopræmie.

Generelle bemærkninger

De generelle bemærkninger har til formål at give et overordnet billede af, hvorledes den faktiske udvikling i regnskabsåret relaterer sig til det forventede ved budgettets vedtagelse.

Herudover har de til formål at redegøre for en række tværgående forhold, som har betydning for forståelsen af regnskabsresultatet.

Afvigelserne under de enkelte sektorer er nærmere beskrevet i de specielle bemærkninger til regnskabet.

Generelle bemærkninger

Årsregnskabet for 2015 viser sammenhængen mellem det planlagte forbrug (budget) og det realiserede forbrug (regnskab) til de af byrådet vedtagne aktiviteter. Regnskabet muliggør derfor en vurdering af, i hvilket omfang byrådets intentioner på det økonomiske område er blevet fulgt.

Herudover viser årsregnskabet, på hvilken måde regnskabsresultatet har påvirket Aarhus Kommunes finansielle situation.

I regnskabets specielle bemærkninger kommenteres regnskabsresultatet på sektorniveau i relation til økonomi og målopfyldelse inden for drifts- og anlægsvirksomheden, finansieringen og balanceforskydningerne.

I de følgende afsnit vil regnskabsresultatet blive kommenteret på overordnet niveau med hensyn til forudsætninger og det generelle regnskabsresultat. Herudover er der redegjort for en række tværgående forhold med betydning for forståelsen af regnskabet for 2015.

1. Forudsætningerne for regnskabet for 2015

Befolkningsudviklingen fra 2014 til 2015

I forbindelse med budgetlægningen for 2015 blev der som udgangspunkt forudsat en befolkning pr. 1. juli 2015 på 328.502 indbyggere. Det faktiske indbyggertal pr. 1. juli 2015 blev på 326.612 eller 1.890 færre end forventet.

Ændringerne i forhold til det forventede udgangspunkt fordeler sig på følgende måde:

- I aldersgruppen 0 - 5 årige var der 227 personer færre end forventet (svarende til -1,0 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).
- I aldersgruppen 6 - 15 årige var der 242 personer flere end forventet (svarende til 0,7 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).
- I aldersgruppen 16 - 24 årige var der 1.057 personer færre end forventet (svarende til -1,9 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).
- I aldersgruppen 25 - 64 årige var der 1.087 personer færre end forventet (svarende til -0,6 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).
- I aldersgruppen 65 - 79 årige var der 203 personer flere end forventet (svarende til 0,6 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).
- I aldersgruppen 80 årige og derover var der 36 personer flere end forventet (svarende til 0,3 % af antallet i aldersgruppen pr. 1. juli 2015).

Sammenlignet med befolkningstallet 1. juli 2014 på 323.477 er der tale om en vækst på 3.135 personer, svarende til 1,0 %.

I forhold til det forventede ved budgetlægningen for 2015 har ændringerne i befolkningsudviklingen ikke haft væsentlige finansielle konsekvenser i forhold til det vedtagne budget.

Som følge af et lavere antal 0 - 5 årige end forventet ved budgetlægningen, er der dog realiseret mindredgifter på børn- og ungeområdet.

Pris- og lønudviklingen i 2015

Budgettet for 2015 er baseret på en gennemsnitlig generel pris- og lønstigning på 2,1 % fra budget 2014 til budget 2015. Baggrunden herfor er Kommunernes Landsforenings udmelding i juni 2014 om den forventede pris- og lønstigning fra 2014 til 2015.

Den faktiske pris- og lønstigning på det kommunale område fra 2014 til 2015 er foreløbigt (marts 2016) opgjort til i gennemsnit 1,2 %.

Som følge af den lavere udvikling i løn og priser end forudsat ved budgetlægningen for 2015 er der indregnet en negativ efterregulering på de decentraliserede områder på 64 mio. kr.

2. Regnskabsresultatet

Overskudsbegrebet

Regnskabsresultatet kan opgøres på flere måder. I Aarhus Kommune fokuseres primært på følgende opgørelser:

- **Resultat (overskud) vedrørende de skattefinansierede driftsområder i alt:** Opgjort som forskellen mellem de skattefinansierede driftsudgifter (driftsvirksomhed ekskl. de takstfinansierede områder og de beboerfinansierede udgifter vedrørende ældreboliger og nettoudgifterne til renter og finansielle tilskud) og de skattefinansierede indtægter (generelle tilskud og skatter) ((2) - (1)).
- **Resultat (overskud) vedrørende de skattefinansierede områder i alt:** Opgjort som forskellen mellem de skattefinansierede udgifter (drifts- og anlægsvirksomhed ekskl. de takstfinansierede områder og de beboerfinansierede udgifter vedrørende ældreboliger og nettoudgifterne til renter og finansielle tilskud) og de skattefinansierede indtægter (generelle tilskud og skatter) ((2) - (1) - (3)).

Det skal bemærkes, at resultatopgørelsen er opstillet efter den i Aarhus Kommune traditionelt anvendte model. For en resultatopgørelse opstillet efter Økonomi- og Indenrigsministeriets model henvises til bilag 3.

Regnskabsresultatet for 2015 er resumeret i resultatopgørelsen nedenfor. Regnskabet er endvidere sammenholdt med det oprindelige budget.

Aarhus Kommune	Resultatopgørelse 2015		
	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)- (2)
	1.000 kr.		
Skattefinansierede nettoudgifter:			
Drift ekskl. de takstfinansierede områder	17.833.230	18.288.927	-455.697
Renter	-12.008	22.245	-34.254
Finansielle tilskud	194.790	250.974	-56.184
(1) Skattefinansierede udgifter i alt	18.016.012	18.562.147	-546.135
Nettoindtægter:			
Tilskud og udligning	4.370.979	4.315.361	55.618
Skatter	14.480.676	14.469.358	11.318
(2) Indtægter i alt	18.851.655	18.784.719	66.936
(2) - (1) Resultat (overskud) vedrørende de skat-	835.644	222.573	613.071

Aarhus Kommune		Resultatopgørelse 2015		
		Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)- (2)
		1.000 kr.		
tefinansierede driftsområder i alt				
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter:				
Anlæg ekskl. de takstfinansierede områder		672.417	710.340	-37.923
3) De skattefinansierede anlægsområder i alt		672.417	710.340	-37.923
(2) - (1) - (3) Resultat (overskud) vedrørende de skattefinansierede områder i alt		163.227	-487.767	650.994

Beskrivelse af regnskabsresultatet

Aarhus kommunes regnskab for 2015 viser et overskud på 163 mio. kr. Overskuddet er udtryk for en forbedring i forhold til budgettet på 651 mio. kr.

Bag ved forbedringen i regnskabsresultatet ligger væsentlige bruttoforskydninger i form af mindreudgifter vedrørende drift på 456 mio. kr. og nettomerudgifter vedrørende anlæg på 94 mio. kr. (inkl. Indskud i Landsbyggefonden) Hertil kommer nettomerindtægter vedrørende renter, generelle tilskud og skatter set under et på 101 mio. kr.

Mindreudgifterne vedrørende drift kan specificeres i følgende hovedposter:

- Der har ikke været behov for anvendelse af en reserve afsat vedrørende et evt. merforbrug af serviceudgifter på 123 mio. kr.
- Udskydelse af planlagt forbrug af opsparing på de decentraliserede områder til forbrug i efterfølgende år med 124 mio. kr.
- Yderligere opsparing af overskud på de decentraliserede områder på 140 mio. kr. inkl. En række reserver, som udmøntes til de decentraliserede områder.
- Mindreudgifter på de ikke-decentraliserede serviceområder på 89 mio. kr. Mindreudgifterne vedrører betaling for undervisning i andre kommuner, fripladser/søskenderabat, udskudte momsbetalinger, arbejdsskader og tjenestemandspension.
- Merudgifter på de ikke-decentraliserede overførselsområder på 18 mio. kr. Merudgifterne vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering.

Baggrunden for mindreudgifterne til drift er for en væsentlig dels vedkommende udskydelse af udgifter på de decentraliserede områder til afholdelse i 2016 og efterfølgende år og mindreudgifter i forhold til rammen. Hertil kommer mindreudgifter på de ikke-decentraliserede områder. Sidstnævnte mindreudgifter indgår for en dels vedkommende som en konsolidering af Aarhus Kommunes økonomi.

De områder, hvor der er udskudt udgifter i væsentligt omfang til afholdelse på et senere tidspunkt kan beskrives i følgende hovedpunkter:

- Udskydelse af planlagt forbrug af opsparing på de decentraliserede områder til forbrug i 2016 eller efterfølgende.
- Diverse indtægter som vil blive modregnet i de generelle tilskud på et senere tidspunkt.

Nettomerdgifterne vedrørende anlæg kan specificeres i følgende hovedposter:

- Nulstilling af reserve vedrørende anlægsudgifter på 165 mio. kr.
- Mindreudgifter vedrørende anlæg på 285 mio. kr. som følge af udskydelse af planlagte anlægsudgifter til afholdelse i 2016 og efterfølgende år.
- Mindreindtægter vedrørende anlæg på 82 mio. kr. som følge af udskydelse af forventede indtægter bl. a. vedrørende jordsalg til 2016 og efterfølgende år.
- Mindreudgifter vedrørende finansielle tilskud på 56 mio. kr. som følge af overførsel af indskud i Landsbyggefonden til 2016.

Nettomindreindtægterne vedrørende renter, generelle tilskud og skatter kan specificeres i følgende hovedposter:

- Nettorenteindtægterne blev 34 mio. kr. mindre end budgetteret som følge af et lavere låntagning end forventet ved budgetlægningen.
- Nettoindtægterne vedrørende tilskud og udligning blev 56 mio. kr. større end forventet ved budgetlægningen som følge af efterregulering heraf.
- Nettoindtægterne vedrørende skatter blev 11 mio. kr. højere end budgetteret bl. a. som følge af efterregulering af bruttoskat efter § 48 og af ejendomsskatterne.

For at sikre en effektiv økonomistyring, hvor bevillinger både på driftsområdet og på anlægsområdet anvendes på det mest hensigtsmæssige tidspunkt, anvender Aarhus Kommune den praksis, at mindreforbrug på de decentraliserede områder og på anlægsområdet kan overføres til anvendelse i de efterfølgende år. Forudsætningen herfor er, at overførslen er i overensstemmelse med de vedtagne mål for området.

For at forstå bruttoforskydningerne i regnskabet for 2015 er det derfor væsentligt at være opmærksom på, at det budgetterede resultat indeholder betydelige ønsker om forbrug af bevillinger overført fra tidligere år inden for de decentraliserede områder og på anlægsområdet.

Tilsvarende dækker det realiserede resultat over, at forventningerne om forbrug af bevillinger overført fra tidligere år ikke blev realiseret. Disse bevillinger skal, med de styringsprincipper der anvendes i Aarhus Kommune, overføres til forbrug i 2016 og efterfølgende år.

På driftsområdet er der som nævnt realiseret mindreudgifter på 456 mio. kr. i 2015. Ud over mindreforbrug af driftsbevillinger på de decentraliserede områder, som overføres til anvendelse i 2016 og efterfølgende år, har der været nettomindreudgifter på de ikke-decentraliserede udgiftsområder set under et i 2015. Disse mindreudgifter kan specificeres i følgende hovedposter. Det skal hertil bemærkes, at en del af mindreudgifterne på de ikke-decentraliserede områder er/skal overføres til anden anvendelse eller til efterfølgende år:

- På de ikke-decentraliserede serviceområder har der været nettomindreudgifter på 89 mio. kr. Mindreudgifterne vedrører betaling for undervisning i andre kommuner, fripladser/søskenderabat, udskudte momsbetalinger, arbejdsskader og tjenestemandspension. Heraf overføres en del til anvendelse i 2016, ligesom en del er anvendt til finansiering af budget 2016 - 2019.
- På de ikke-decentraliserede overførselsområder har der været merudgifter på 18 mio. kr. Merudgifterne vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering.

En del af besparelserne på driften medfører efterreguleringer på de decentraliserede områders opsparing bl. a. som følge af afvigelser mellem de faktisk aftalte lønstigninger og de budgetterede lønstigninger og for den konstaterede udvikling i befolkningen. De væsentligste mindreudgifter som følge heraf vedrører følgende områder:

- Som følge af opgørelsen af de faktiske lønstigninger fra 2014 til 2015 udmøntes en efterregulering af rammerne i forbindelse med regnskab 2015, som kan opgøres til en

mindreudgift på 64 mio. kr. i 2015. Heraf er en del er anvendt til finansiering af budget 2016 - 2019.

- Som følge af befolkningsudviklingen på børne- og ungeområdet er der mindreudgifter på 36 mio. kr. i 2015. Heraf er en del er anvendt til finansiering af budget 2016 - 2019.

Ovennævnte mindreudgifter indgår i vurderingen af konsekvenserne af regnskabet for 2015 for Aarhus Kommunes samlede økonomi.

På rente- og finansieringsområdet er der nettomerindtægter på 101 mio. kr. Merindtægterne kan specificeres på følgende forhold:

- Der har været nettomerindtægter vedrørende renter på 34 mio. kr. primært som følge af lavere udgifter til renter af langfristet gæld og højere indtægter af renter vedrørende likvide aktiver og langfristede tilgodehavender.
- Der har været merindtægter vedrørende generelle tilskud på 56 mio. kr. som følge af efterregulering heraf.
- Der har været merindtægter fra skatter på 11 mio. kr. fra ejendomsskatter og fra andel af bruttoskat efter pgf. 48 E i kildeskatteloven.

Samlet set skønnes det, at regnskab 2015 medfører en konsolidering af Aarhus Kommunes økonomi på i størrelsesordenen 81 mio. kr. Heraf er 63 mio. kr. anvendt til finansiering af budget 2016 - 2019. Der resterer herefter en ikke-disponeret forbedring på i størrelsesordenen 18 mio. kr.

Hertil skal bemærkes, at regnskabsresultatet skal ses i lyset af, at der er en betydelig usikkerhed omkring efterreguleringen af den aktivitetsbestemte medfinansiering og overførslerne som følge af regnskabsresultatet for 2015.

Selvom regnskabsresultatet isoleret set indebærer en konsolidering af økonomien, er der på sigt andre forhold, der trækker den anden vej i de kommende år. Samlet set er vurderingen dog at økonomien er nogenlunde uændret i forhold til det forventede ved budgetvedtagelsen.

Lønudviklingen i 2015

Udgifterne til løn inklusive refusioner udgjorde 9.283 mio. kr. i 2015, hvilket er en stigning ca. 3,2 procent i forhold til 2014. En del af forklaringen på de stigende udgifter til løn inklusiv refusioner er de aftalte overenskomstmæssige lønstigninger. Disse udgjorde gennemsnitligt 1,41 procent for kommunerne fra 2014-2015.

Finansiering/Disponering af årets resultat

Regnskabsresultatet (overskud i 2015), der benævnes "**Resultat vedrørende de skattefinansierede områder i alt**", finansieres ved en nettoforøgelse af Aarhus Kommunes aktiver jf. den efterfølgende finansieringsoversigt.

Aarhus Kommune	Resultatopgørelse 2015		
	Regnskab	Budget	Afvigelse
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
Finansiering *):			
Ændring i mellemværender med de takstfinansierede områder	703.068	1.023.863	-320.795
Nettodriftsoverskud vedrørende ældreboliger	-19.780	585	-20.365
Anlægsudgifter til ældreboliger	50.979	493.905	-442.926
Ændring i beholdningen af pantebreve	-4.380	-4.067	-313
Ændring i den langfristede gæld	-605.466	-1.572.508	967.042
Ændring i den kortfristede nettogæld	107.129	505.148	-398.020
Ændring i kassebeholdningen	-68.322	-934.693	866.371
Nettoændring (forøgelse) af de kommunale nettoaktiver i alt	163.227	-487.767	650.994
Balance	0	0	0
Finansiel egenkapital **) (***)	-1.633.753	-2.271.210	637.457
Korrektion for udskudt forbrug	691.609	1.397.837	-706.228
Finansiel egenkapital i alt korrigeret for udskudt forbrug	-2.325.362	-3.669.047	1.343.685

*) "Finansiering" angiver den måde et overskud disponeres (et underskud finansieres) ved en nettoforøgelse (-reduktion) af kommunens samlede aktiver og passiver. En nettoforøgelse af kommunens aktiver angives med positivt fortegn (+) og en nettoforøgelse af kommunens passiver angives med negativt fortegn (-).

***) Den budgetterede finansielle egenkapital er opgjort som den finansielle egenkapital ultimo 2014 korrigeret for den budgetterede ændring i den finansielle egenkapital i 2015.

)) Forskellen på ændringen i de kommunale nettoaktiver og ændringen i den finansielle egenkapital på -13,5 mio. kr. skyldes nettoreguleringer af Aarhus kommunes finansielle aktiver i form af regulering af tilgodehavender, kursreguleringer m.v. jf. de generelle bemærkninger afsnit 3 om den finansielle balance og de specielle bemærkninger for hovedkonto 9.

Budgettet for 2015 blev vedtaget med et underskud på 488 mio. kr. Det budgetterede underskud blev sammen med den planlagte finansiering af de takstfinansierede områders investeringsbehov dækket af et planlagt likviditetsforbrug og ved optagelse af langfristede lån.

Regnskabet for 2015 viser et overskud på 163 mio. kr. svarende til en forbedring på 651 mio. Da der samtidig har været et betydeligt lavere behov for finansiering af de takstfinansierede områder, er lånoptagelsen 967 mio. kr. lavere end budgetteret samtidig med at likviditeten er forbedret med 468 kr.

Den finansielle egenkapital

Regnskabsresultatet (overskud i 2015) viser resultatet af regnskabsårets økonomiske aktiviteter isoleret set. Aarhus Kommunes samlede økonomiske situation har gennem en årrække været vurderet ved størrelsen af den "finansielle egenkapital" jf. definition og opgørelse heraf i afsnittet om Definitionen af den finansielle egenkapital.

Den finansielle egenkapital er ultimo 2015 forbedret med 637 mio. kr. Det er 14 mio. kr. mindre end regnskabsresultatet. Denne afvigelse skyldes nettoreguleringer af Aarhus kommunes

finansielle aktiver i form af regulering af tilgodehavender, kursreguleringer m.v. jf. afsnittet om den finansielle balance og de generelle bemærkninger vedrørende hovedkonto 9.

I relation hertil skal bemærkes, at i nogle år reduceres den finansielle egenkapital som følge af kursreguleringer, afskrivninger m.v., mens den i andre år forbedres som følge heraf. Ser man de seneste regnskabsår under et, er der ikke tale om nogen nævneværdig nettopåvirkning af den finansielle egenkapital som følge af kursreguleringer og afskrivninger.

Overførsel af ikke-forbrugte bevillinger til 2016 og efterfølgende år

Mindreudgifter i forhold til budgettet kan generelt overføres til forbrug i de efterfølgende år inden for de decentraliserede udgiftsområder og anlægsområdet.

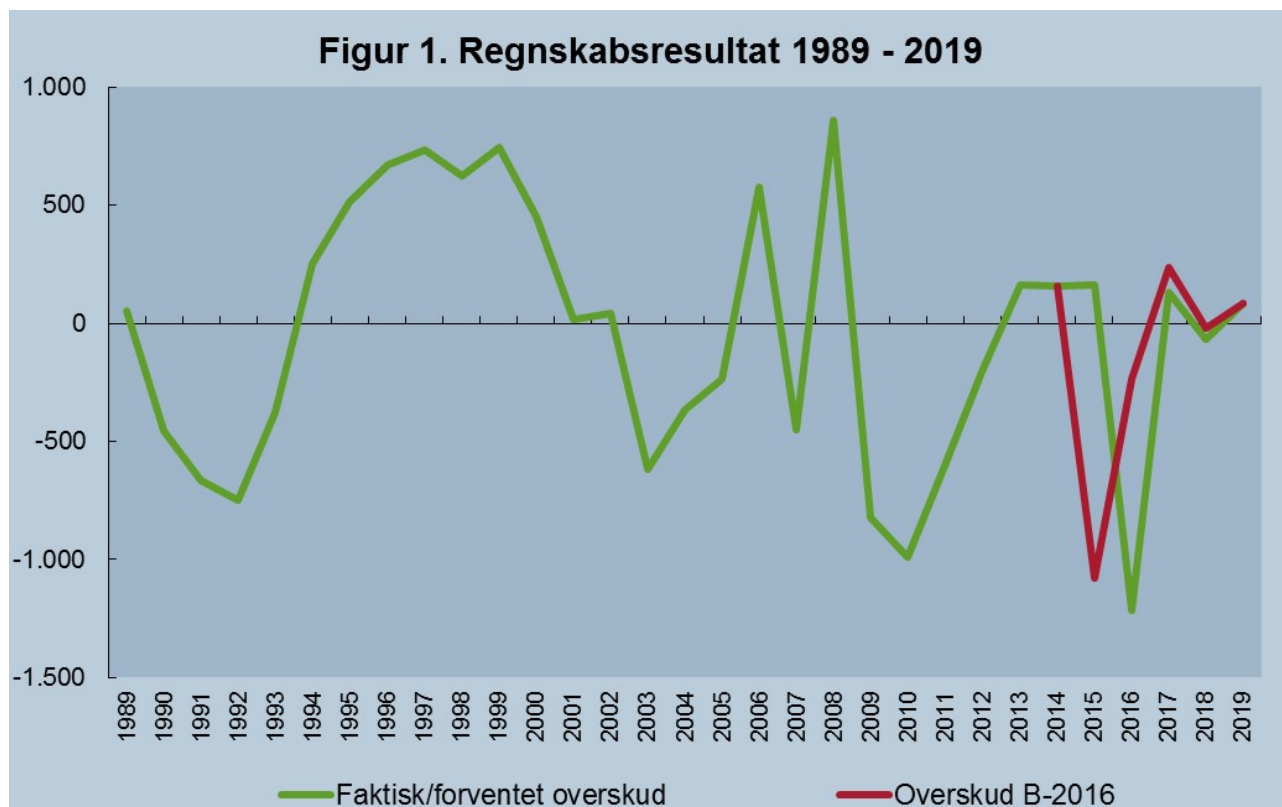
Niveauet for nettoudgifterne i regnskabet for 2015 skal ses i sammenhæng med muligheden for overførsler af bevilgede men ikke-forbrugte udgifter mellem årene.

Behovet for overførsler af ikke-forbrugte bevillinger mellem årene medfører, at regnskabsresultatet kan svinge markant alt efter behovet for overførsler. I år med mindreforbrug i forhold til det bevilgede vil der typisk være overskud eller mindre underskud end forventet, mens der i år med merforbrug i forhold til det forventede typisk vil være underskud eller mindre overskud end forventet.

I figur 1 vises de seneste års udvikling i overskuddet. En væsentlig årsag til udsvingene fra år til år er de nævnte overførsler mellem årene.

På drifts- og anlægsområdet er i lighed med tidligere år overført ikke forbrugte bevillinger til forbrug i 2015 i betydeligt omfang.

Regnskabet for 2015 viser dog, at det ikke er alle de overførte bevillinger fra tidligere år, det har været muligt at anvende i 2015.

Som følge heraf er der - ligeledes i lighed med tidligere år - behov for overførsel af ikke-forbrugte bevillinger fra 2015 til perioden 2016 til 2019 i betydeligt omfang jf. opgørelserne i afsnittet "Overførsler af drifts- og anlægsmidler til efterfølgende år" og opgørelsen af de decentraliserede områders opsparring i afsnittet "De decentraliserede områders opsparring". Sådanne overførsler er en konsekvens af de bevillingsprincipper Aarhus Kommune anvender.

Opgjort medio marts 2016 forventes på det skattefinansierede område overført tidligere bevilgede nettoudgifter på 2.077 mio. kr. til anvendelse i 2016 og efterfølgende år. Heraf er 1.241 mio. kr. allerede indregnet i det ajourførte budget for 2016 til 2019. Overførslerne kan overordnet specificeres i følgende kategorier:

- Der overføres opsparring vedrørende de decentraliserede områder på 564 mio. kr. Af dette beløb er 329 mio. kr. indregnet i det ajourførte budget for 2016 til 2019 i forbindelse med tillægsbevillinger på et tidligere tidspunkt og i forbindelse med budgetlægningen for 2016 til 2019.
- Der overføres/modregnes diverse drifts- og anlægsudgifter på netto 1.513 mio. kr. til 2016 og efterfølgende år. Heraf er 912 mio. kr. indregnet i forbindelse med tillægsbevillinger på et tidligere tidspunkt.

På ældreboligområdet overføres tidligere bevillinger på 542 mio. kr. til 2016 og efterfølgende år. Heraf er 547 mio. kr. indregnet i forbindelse med tillægsbevillinger på et tidligere tidspunkt. På det takstfinansierede området overføres tidligere bevillinger på 131 mio. kr. til 2016 og efterfølgende år. Heraf er 197 mio. kr. indregnet i forbindelse med tillægsbevillinger på et tidligere tidspunkt.

De økonomiske konsekvenser af regnskabsresultatet for 2015

Samlet set skønnes det, at regnskab 2015 medfører en konsolidering af Aarhus Kommunes økonomi på i størrelsesordenen 81 mio. kr. Heraf er 63 mio. kr. anvendt til finansiering af budget 2016 – 2019. Der resterer herefter en ikke-disponeret forbedring på i størrelsesordenen 18 mio. kr.

Hertil skal bemærkes, at regnskabsresultatet skal ses i lyset af, at der er en betydelig usikkerhed omkring efterreguleringen af den aktivitetsbestemte medfinansiering og overførslerne som følge af regnskabsresultatet for 2015.

Selvom regnskabsresultatet isoleret set indebærer en konsolidering af økonomien, er der på sigt andre forhold, der trækker den anden vej i de kommende år. Samlet set er vurderingen at økonomien er nogenlunde uændret i forhold til det forventede ved budgetvedtagelsen.

Som nævnt har der været nettomindreudgifter vedrørende de ikke-decentraliserede udgifter. Ifølge Aarhus Kommunes økonomiske styringsprincipper kan mindreudgifter på de ikke-decentraliserede områder anvendes til finansiering af merudgifter inden for andre udgiftsområder. Tilsvarende skal merudgifter på de ikke-decentraliserede områder finansieres af mindreudgifter inden for de andre udgiftsområder. Mindreudgifterne på de ikke-decentraliserede områder kan specificeres i følgende hovedposter:

- På de ikke-decentraliserede serviceområder har der været nettomindreudgifter på 89 mio. kr. Mindreudgifterne vedrører betaling for undervisning i andre kommuner, fripladser/søskenderabat, udskudte momsbetalinger, arbejdsskader og tjenestemandspension. Heraf overføres en del til anvendelse i 2016 ligesom en del er anvendt til finansiering af budget 2016 – 2019.
- På de ikke-decentraliserede overførselsområder har der været merudgifter på 18 mio. kr. Merudgifterne vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering.

Det skal bemærkes, at vurderinger af regnskabsresultatet er baseret på følgende forudsætninger:

- At nettomindreudgifterne vedrørende budgetreserverne modsvares af de opgjorte efterreguleringer inden for de decentraliserede områder og de ikke-decentraliserede service- og overførselsområder bl. a. vedrørende barsel, befolkningsudviklingen, beskæftigelsesområdet, sundhedsområdet m.v.
- At der ikke kommer forringelser på overførselsområderne ud over hvad der allerede er kendskab til/taget højde for.

Holder disse forudsætninger ikke, vil der ske en tilsvarende ændring af overskuddet og den finansielle egenkapital.

De decentraliserede områders opsparring

For en lang række institutioner/forvaltninger inden for Aarhus Kommune har Byrådet vedtaget en decentraliseringsordning. Disse ordninger indebærer, at de pågældende institutioner/forvaltninger har rammestyrt på det økonomiske område med mulighed for opsparring/låntagning inden for visse udsvingsgrænser. Dette indebærer, at der forbrugsmæssigt kan ske betydelige forskydninger mellem årene i form af opsparring af overskud eller forbrug af opsparet overskud.

Opgjort april 2016 har de decentraliserede områder opsparet 578 mio. kr. ultimo 2015, som indgår i kommunens kassebeholdning. Opsparingen er netto formindsket med 20 mio. kr. i regnskabsåret 2015. Opgjort brutto har der været et samlet overskud på 140 mio. kr. samt saldokorrekationer på -160 mio. kr.

Denne opsparring har medført en tilsvarende forbedring af den finansielle egenkapital ultimo 2015. Da de opsparede beløb må forventes anvendt på et senere tidspunkt vil forbedringen af den finansielle egenkapital udlignes som følge heraf. Der opgøres derfor en korrigeret finansiell egenkapital, som taget højde herfor jf. definitionen af den korrigerede finansielle egenkapital i afsnittet "Definitionen af den finansielle egenkapital".

Det opsparede beløb ultimo 2015 fordelt på sektorer opgjort marts 2016 er resumeret i efterfølgende oversigt:

Aarhus Kommune

Opsparingsopgørelse 2015

	Status Primo (*)	Overskud inkl. for- rentning	Status- korrek- tioner m.v. #)	Status ultimo
1.000 kr.				
1.02 Socialforvaltningen, tilbud til familier og handicappede	76.738	-19.079	-3.812	53.846
1.06 Socialområdet - Overførsler - Decentraliseret	10.114	20.233	-19.000	11.347
1.41 Beskæftigelsesområdet, adm.	-16.671	750	25.921	10.001
1.43 Beskæftigelsesområdet, styrbart budgetgaranteret	17.003	23.033	-18.736	21.300
1.45 Styrbare udgifter danskundervisning	0	-2.351	2.350	-1
1.71 Administration, Sociale Forhold og Beskæftigelse	16.261	-6.358	112	10.015
2.01 Administration, Teknik og Miljø	12.419	-1.120	801	12.100
2.11 Arealudvikling	-3.171	-2.830	-255	-6.256
2.13 Kollektiv trafik	0	-800	9.736	8.936
2.21 Planlægning og byggeri	2.462	0	-2.462	0
2.31 Trafik og veje, vejvæsen	-725	-13.219	-9.199	-23.143
2.32 Trafik og veje, kollektiv trafik	8.970	0	-8.970	0
2.33 Trafik og veje, P-kontrol	-5.069	-1.357	-398	-6.824

Aarhus Kommune

Opsparingsopgørelse 2015

	Status Primo *)	Overskud inkl. for- rentning	Status- korrek- tioner m.v. #)	Status ultimo
	1.000 kr.			
2.36 Grønne områder	0	4.559	2.201	6.760
2.41 Natur og miljø, grønne områder	3.036	-4.612	-2.124	-3.699
2.48 Byggesagsbehandling	0	-15.536	4.536	-11.000
2.51 Ejendomsforvaltning	-3.119	6.825	-499	3.207
2.61 Redningsberedskab	137	1.298	-525	911
2.71 Natur og vej service, drift	-16.265	3.834	-625	-13.056
3.31 Sundhed og Omsorg	124.195	-26.615	-11.839	85.740
4.71 Kultur og Borgerservice	37.681	20.753	-3.462	54.972
5.51 Børn og ungeområdet	220.918	92.020	-19.252	293.686
9.31 Adm. m.v., Borgmesterens Afdeling	114.724	15.206	-60.107	69.823
9.37 Personalegoder	-1.215	156	555	-504
9.38 Seniorjob - Decentraliseret	0	44.892	-44.892	0
I alt	598.424	139.682	-159.945	578.161

*) I forhold til regnskabet for 2014 er primosaldoen korrigeret for diverse overførsler til bl.a. anlæg.

#) Statuskorrektionerne vedrører bl. a. korrektion for barsel, tilpasninger til befolkningsudviklingen, efterregulering til den faktiske lønudvikling, overførsler til bl. a. anlæg og overførsler til efterfølgende år. Det er ikke alle statuskorrektioner, som kan opgøres i forbindelsen med regnskabsafslæggelsen. Sådanne korrektioner opgøres efterfølgende og indregnes i 2015 eller efterfølgende år.

Statuskorrektionerne i 2015 vedrører primært korrektioner for befolkningsudviklingen, overførsler til anlæg og overførsel af sektor 9.38 Seniorjob til det ikke-decentraliserede område.

Hertil kommer, at overskuddet og statuskorrektionerne indeholder konsekvenserne af en lang række rammeændringer og saldokorrektioner, som enten er en direkte konsekvens af byrådsbeslutninger eller er en følge af diverse byrådsvedtagne efterreguleringsordninger.

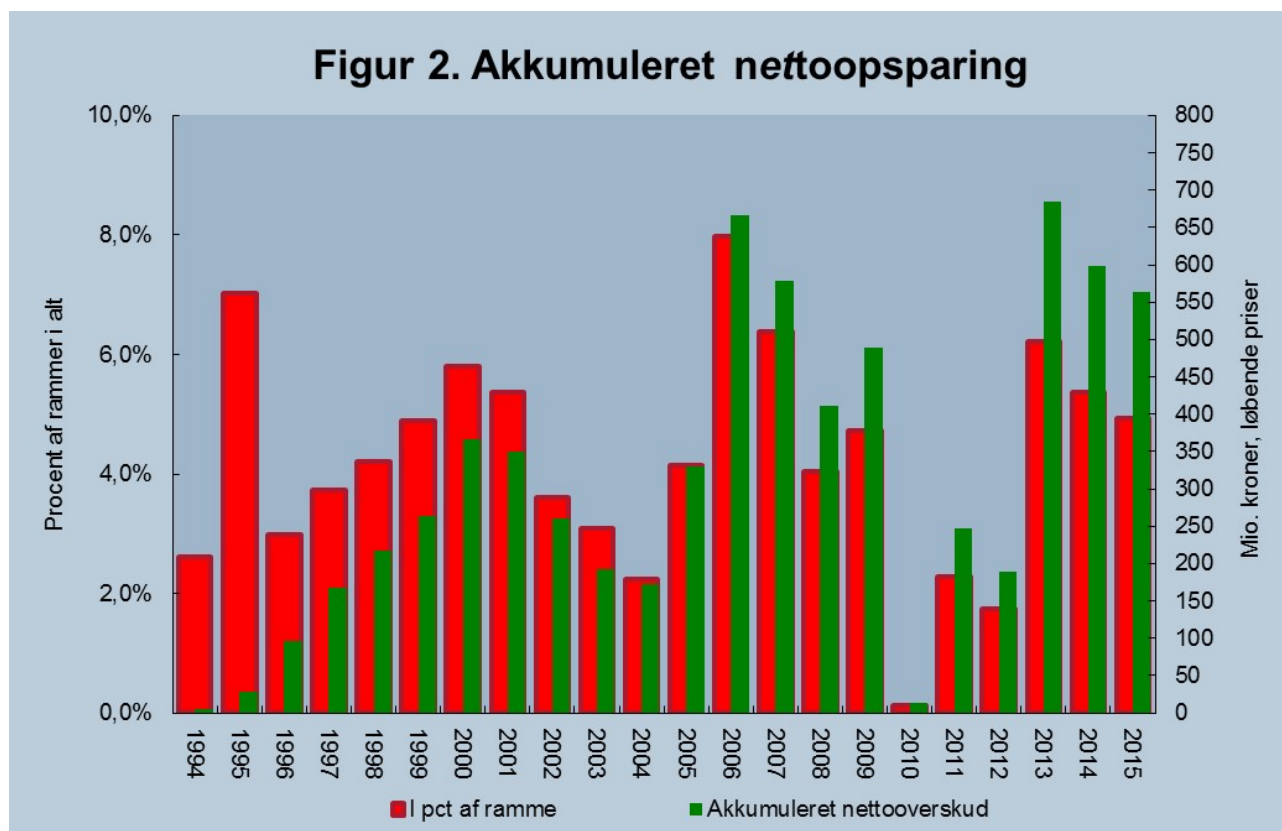
Fordi de typisk først kan gøres op i forbindelse med regnskabsafslutningen indgår disse rammeændringer og statusreguleringer ikke i budgettet. Såfremt de ikke er finansieret af afsatte reserver vil de derfor alt andet lige medføre en påvirkning af den finansielle egenkapital, som er afhængig af størrelse og typen, ved udgangen af budgetperioden 2016 til 2019.

En væsentlig kilde til statuskorrektioner er generelt korrektioner som følge af, at befolkningsudviklingen eller lønudviklingen har været afvigende i forhold til det forudsatte ved budgetlægningen.

Selvom befolkningsudviklingen i regnskab 2015 har ligget tæt på det forventede ved budgetlægningen, har den realiserede udvikling dog medført mindre udgiftsbesparelser, som er indregnet i den opgjorte opsparing.

Lønudviklingen i 2015 har været lavere end forventet ved budgetlægningen. Besparelsen som følge heraf er indregnet i den opgjorte opsparing.

Udviklingen i de decentraliserede områders opsparing er vist i figur 2:

3. Den finansielle balance

Finansiel balance

Aarhus kommunes finansielle balance vurderes dels ved en finansiel balancekonto (finansielt egenkapitalbegreb defineret af Økonomi- og Indenrigsministeriet) og ved den "finansielle egenkapital" jf. definitionen heraf i afsnittet "Definitionen af den finansielle egenkapital".

Den finansielle balance er en oversigt over kommunens finansielle aktiver og passiver. Når ændringen af balancekontoen og den finansielle egenkapital i den finansielle balance ikke nøjagtigt svarer til kommunens overskud skyldes det, at den finansielle balance herudover reguleres for kursændringer på obligationsbeholdninger, valutakursændringer vedrørende udlandsgælden, afskrivning af uerholdelige tilgodehavender m.v. jf. den efterfølgende beskrivelsen af statusreguleringerne.

Det skal bemærkes, at værdien af kommunens grunde og ejendomme, lagerbeholdninger, garantiforpligtelser, finansielle risici, eventualrettigheder samt kommunens pensionsforpligtigelse m.v. ikke indgår i den finansielle balanceopgørelse jf. bl. a. afsnit 4 om den udvidede balance.

I oversigten er den finansielle balance (balancekontoen) resumeret. Det fremgår heraf, at den finansielle balance i 2015 er forbedret med 563 mio. kr. til i alt 6.578 mio. kr. Forbedringen i balancekontoen skyldes bl. a. det realiserede overskud.

Det skal bemærkes, at balancekontoen ud over årets regnskabsresultat er påvirket af en lang række op- og nedskrivninger af Aarhus Kommunes aktiver og passiver.

Det fremgår ligeledes, at den finansielle egenkapital, er forbedret med 150 mio. kr. til i alt - 1.634 mio. kr.

Forbedringen af balancekontoen er fremkommet via en forværring i likviditeten på 88 mio. kr. (A1 + A2), en forøgelse af de langfristede tilgodehavender på 347 mio. kr. (B), ved en reduktion af den skattefinansierede langfristede gæld med 243 mio. kr. (C1) samt ved en formindskelse af gælden vedrørende ældreboliger m.v. med 62 mio. kr. (C2-C4).

Aarhus Kommune		Finansiell balance 2015		
		Ultimo 2014 (1)	Ultimo 2015 (2)	Ændring (3)=(2)-(1)
		1.000 kr.		
Kassebeholdning (A1)		581.151	505.365	-75.786
Kortfristet nettoformue *) (A2)		-1.287.396	-1.300.094	-12.698
Likviditet (A)		-706.245	-794.729	-88.484
Finansielle tilskud (B1)		10.294.503	10.645.422	350.919
Pantebreve m.v. (B2)		294.450	290.070	-4.380
Langfristede tilgodehavender (B)		10.588.953	10.935.492	346.539
Skattefinansieret langfristet gæld (C1)		1.371.649	1.129.095	-242.554
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger (C2)		2.500.744	2.438.445	-62.299
Langfristet gæld vedrørende de takstfinansierede områder (C3)		833.817	1.547.698	713.882
Øvrige langfristede udlæg (C4)		4.720	4.720	0
Langfristet gæld i alt (C)		4.710.930	5.119.958	409.029
Balancekonto (finansiell formue) (A+B-C1-C2+C4)		6.015.035	6.577.943	562.908
Finansiell egenkapital (A1+A2+B2-C1) #)		-1.783.443	-1.633.753	149.690
Korrektion for udskudt forbrug ##)		-726.122	-691.609	34.513
Finansiell egenkapital i alt korrigeret for udskudt forbrug		-2.509.566	-2.325.632	184.203

*) Den kortfristede nettoformue indeholder et udlæg vedrørende ældreboliger i form af afholdte men ikke-lånefinansierede anlægsudgifter og beboerindskud vedrørende ældreboliger. I den langfristede gæld vedrørende ældreboliger er udlægget og beboerinskuddet indregnet som en del af gælden.

#) Når ændringen af balancekontoen på den finansielle status normalt ikke nøjagtigt svarer til regnskabsresultatets over-/underskud skyldes det, at den finansielle status herudover reguleres for kursændringer på obligationsbeholdningen, valutakursændringer vedrørende udlandsgælden, afskrivning af uerholdelige tilgodehavender m.v. jf. de efterfølgende bemærkninger vedrørende statusreguleringer og de specielle bemærkninger vedrørende hovedkonto 9.

##) Der henvises til de efterfølgende bemærkninger vedrørende opgørelsen af den finansielle egenkapital.

I løbet af regnskabsåret indeholder den finansielle balance Aarhus Kommunes indskud i Landsbyggefonden. Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets konteringsregler skal dette aktiv nulstilles ultimo regnskabsåret og tilbageføres igen primo næste regnskabsår. Baggrunden herfor er, at det skønnes, at kursværdien af indskuddet i Landsbyggefonden, som følge af de muligheder der eksisterer for tilbagebetaling heraf, er tæt på nul. Opgjort ultimo 2015 havde Aarhus Kommune indskudt 885 mio. kr. i Landsbyggefonden.

Ud over de ændringer, som skyldes drifts- og anlægsaktiviteter, renter, finansiering og finansforskydninger er årets ultimo status påvirket af en række direkte posteringer på status i form af kursændringer på obligationsbeholdningen, afskrivning af uerholdelige tilgodehavender m.v.

Disse statusposter, som er nærmere beskrevet i de specielle bemærkninger vedrørende hovedkonto 9, er resumeret i efterfølgende oversigt.

Aarhus Kommune		Kapitalforklaring 2015	
	Ændringer	Egenkapital	
	———— 1.000 kr. ————		
Finansiel balance ultimo 2014 - Bogført		6.015.035	
Primo reguleringer:			
# Langfristede tilgodehavender	120.629		
# Langfristet gæld	0		
# Øvrige primo reguleringer	-14		
Primo reguleringer i alt	120.615		
Finansiel balance primo 2015 - Beregnet		6.135.650	
Finansiel balance primo 2015 - Bogført		6.135.650	
Årets resultat på det skattefinansierede område	163.227		
Årets resultat på det takstfinansierede område	249.816		
Årets resultat i alt		413.043	
Regulering af likvide aktiver	-7.463		
Regulering af kortfristede tilgodehavender m.v.	-18.268		
Regulering af langfristede tilgodehavender	54.981		
Direkte posteringer på balancen i alt #)		29.250	
Finansiel balance ultimo 2015 - Bogført		6.577.943	

#) Det skal bemærkes, at af de direkte posteringer på status indgår de -13,5 mio. kr. som en regulering af den finansielle egenkapital.

Definitionen af den finansielle egenkapital

Statusposten på kontoen vedrørende finansielle tilskud på 10.645 mio. kr. jf. tabellen "Finansiel Balance", som er en del af de langfristede tilgodehavender, kan reelt ikke betragtes som et aktiv for Aarhus kommune. Kontoen dækker dels over aktiver, hvor den reelle kursværdi er nær nul, dels over aktiver vedrørende udlån til sociale klienter samt udlån til beboerindskud, hvor det forventes, at tilbagebetalinger i væsentligt omfang modsvarer af nye udlån. Hertil kommer aktiverne vedrørende Aarhus Vand, der netto ikke kan forventes realiseret inden for en overskuelig tidshorisont uden modregning fra Statens side.

Tilsvarende gælder, at kommunens nettogæld vedrørende ældreboliger ikke betragtes som et egentligt passiv for Aarhus Kommune, som følge af at ældreboligområdet har en karakter svarende til de takstfinansierede ("Hvile i sig selv") områder.

Ved vurdering af Aarhus Kommunes finansielle situation anvendes derfor begrebet finansiell egenkapital, som ser bort fra de finansielle tilskud (B1), nettogælden vedrørende de takstfinansierede områder (C3), gælden vedrørende ældreboliger (C2) og øvrige langfristede udlæg (C4). I efterfølgende oversigt er opgørelsen af den finansielle egenkapital illustreret.

Aarhus Kommune		Finansiell egenkapital 2015		
		Ultimo 2014 (1)	Ultimo 2015 (2)	Ændring (3)=(1)-(2)
		1.000 kr.		
Likviditet (A1+A2)		-706.245	-794.729	-88.484
Langfristede tilgodehavender - pantebreve m.v. (B2)		294.450	290.070	-4.380
Skattefinansieret langfristet gæld (C1)		1.371.649	1.129.095	-242.554
Finansiell egenkapital i alt (A1+A2+B2-C1)		-1.783.443	-1.633.753	149.690
Korrektion for udskudt forbrug (D)		-726.122	-691.609	34.513
Finansiell egenkapital i alt korrigeret for udskudt forbrug (A1+A2+B2-C1+D)		-2.509.566	-2.325.632	184.203

I løbet af 2015 er den finansielle egenkapital forbedret med 150 mio. kr. eller 413 mio. kr. mindre end balancekontoen som følge af, at finansielle tilskud (del af de langfristede tilgodehavender), gælden vedrørende ældreboliger og gælden vedrørende de takstfinansierede områder ikke indgår heri.

Forbedringen af den finansielle egenkapital skal bl. a. ses i lyset af et overskud på de skattefinansierede områder på 163 mio. kr. i 2015 – blandet andet som følge af mindreudgifter inden for de decentraliserede områder.

Det skal bemærkes, at den finansielle egenkapital ikke tager højde for udskydelse af forbrug af bevillinger. Der opgøres derfor ligeledes en korrigeret finansiell egenkapital (som også anvendes i forbindelse med budgetlægningen), hvor den opgjorte finansielle egenkapital korrigeres for det udskudte forbrug bl. a. på de decentraliserede områder, vedrørende visse tjenestemandspensioner m.v. (D).

Korrigeres den finansielle egenkapital for den del af det udskudte forbrug, som ikke er indregnet budgetmæssigt, kan den finansielle egenkapital ultimo 2015 opgøres til -2.326 mio. kr.

Likviditet, skattefinansieret langfristet gæld og finansiell egenkapital

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.									
Likviditet (A1+A2)	686	556	636	429	-130	-483	-152	-539	-706	-795
Langfristede tilgodehavender - pantebreve m.v. (B2)	373	116	443	56	37	131	15	444	294	290
Skattefinansieret langfristet gæld (C1)	838	1.007	630	843	1.184	1.476	1.885	1.800	1.372	1.129
Finansiell egenkapital i alt (A1+A2+B2-C1)	221	-335	449	-358	-1.277	-1.828	-2.022	-1.895	-1.783	-1.634
Korrektion for udskudt forbrug (D)	-1.074	-993	-632	-464	-167	-423	-337	-887	-726	-692
Finansiell egenkapital i alt korrigeret for udskudt forbrug (A1+A2+B2-C1+D)	-853	-1.328	-183	-822	-1.444	-2.251	-2.359	-2.782	-2.510	-2.325

Udviklingen i den finansielle egenkapital over perioden 2005 til 2015 fremgår af omstående tabel. Baggrunden for udviklingen i den finansielle egenkapital er primært periodens akkumulerede resultater (nettounderskud) på de skattefinansierede områder.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ultimo 2015 er udskudt bevilgede men ikke afholdte udgifter inden for de skattefinansierede områder til afholdelse i 2016 og efterfølgende år på skønsmæssigt 2.077 mio. kr. Heraf er 1.241 mio. kr. allerede indregnet i budgettet for 2016 til 2019 på et tidligere tidspunkt.

Sådanne udskydelser af forbrug af bevillinger medfører en forbedring af den finansielle egenkapital i det år udskydelsen sker og en tilsvarende forværring i det år de udskudte bevillinger forbruges.

Ved opgørelsen af udviklingen i den finansielle egenkapital i budgetperioden (aktuelt 2016 til 2019) forudsættes alle udskudte bevillinger forbrugt inden for budgetperioden, svarende til en forværring af den budgetterede finansielle egenkapital med den del af de udskudte bevillinger, som ikke allerede er indregnet i budgettet.

Den budgetterede finansielle egenkapital påvirkes derfor ikke af udskydelser af bevillinger, når regnskabsåret ses sammen med budgetperioden.

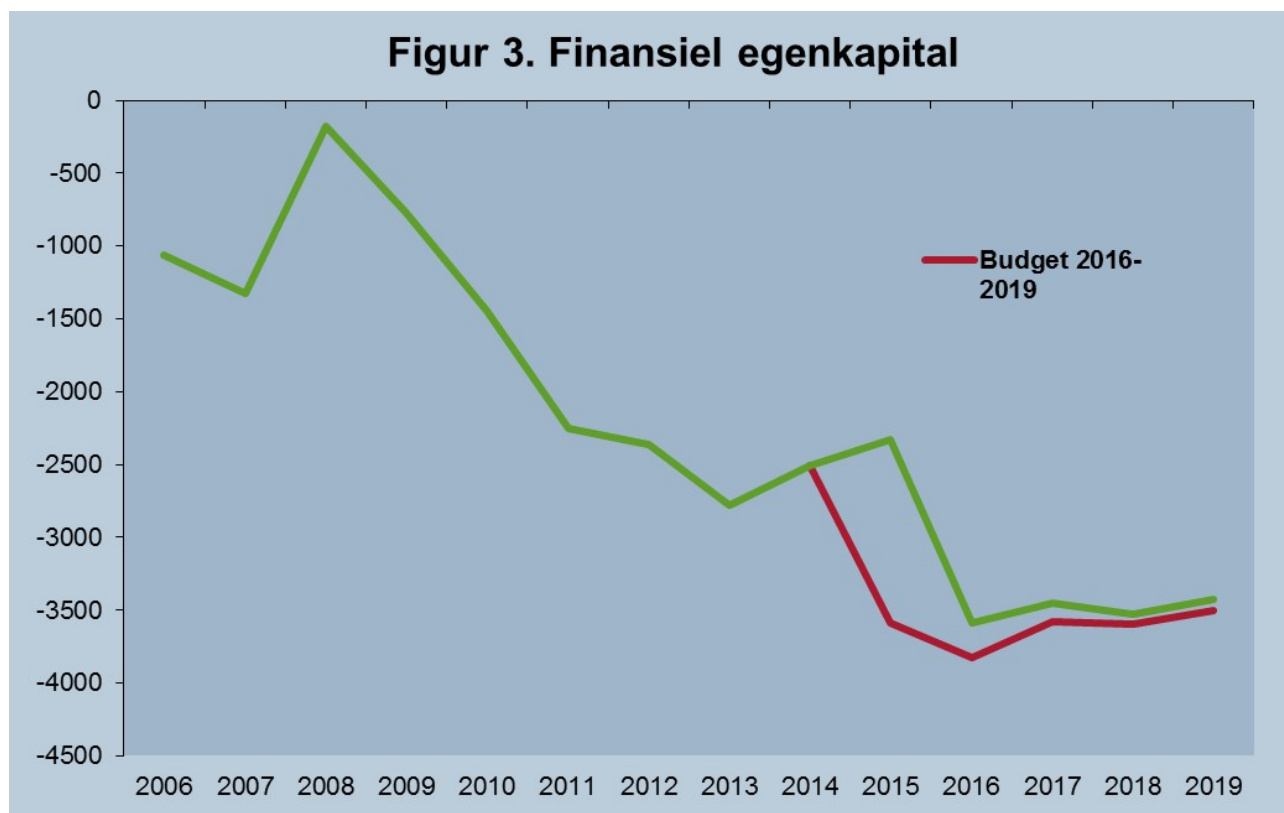
En evt. påvirkning af den finansielle egenkapital vil derfor udelukkende ske som følge af netotomerudgifter eller nettomindreudgifter, som ikke vedrører tidligere bevillinger eller områder med overførselsret og evt. op- og nedskrivninger af de finansielle aktiver. Her kan der f. eks. være tale om mer-/mindreudgifter på de ikke-decentraliserede områder, mer-/mindreindtægter vedrørende renter eller mer-/mindreindtægter vedrørende generelle tilskud og skatter.

Samlet set skønnes det, at regnskab 2015 medfører en konsolidering af Aarhus Kommunes økonomi på i størrelsesordenen 81 mio. kr. Heraf er 63 mio. kr. anvendt til finansiering af budget 2016 – 2019. Der resterer herefter en ikke-disponeret forbedring på i størrelsesordenen 18 mio. kr.

Hertil skal bemærkes, at regnskabsresultatet skal ses i lyset af, at der er en betydelig usikkerhed omkring efterreguleringen af den aktivitetsbestemte medfinansiering og overførslerne som følge af regnskabsresultatet for 2015.

Selvom regnskabsresultatet isoleret set indebærer en konsolidering af økonomien, er der på sigt andre forhold, der trækker den anden vej i de kommende år. Samlet set er vurderingen at økonomien er nogenlunde uændret i forhold til det forventede ved budgetvedtagelsen.

Den forventede udvikling i den finansielle egenkapital korrigeret for udskudt forbrug som følge af regnskabsresultatet for 2015 er illustreret i figur 3.

Likviditetsudviklingen

For perioden 2005 til 2015 er udviklingen i de likvide aktiver vist i følgende oversigt:

Likvide aktiver

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.									
Likvide aktiver i alt	1.149	1.724	1.872	689	809	606	1.281	387	581	505

I Aarhus Kommune fokuseres ikke på de likvide aktiver fordi beholdningen heraf i høj grad er påvirket af optagelse af lån og af udsving i de kortfristede gældsposter.

Der fokuseres i stedet for på likviditeten, som ud over de likvide aktiver indeholder de kortfristedes tilgodehavender og de kortfristede gældsposter. De seneste års udvikling i likviditeten er vist i efterfølgende tabel.

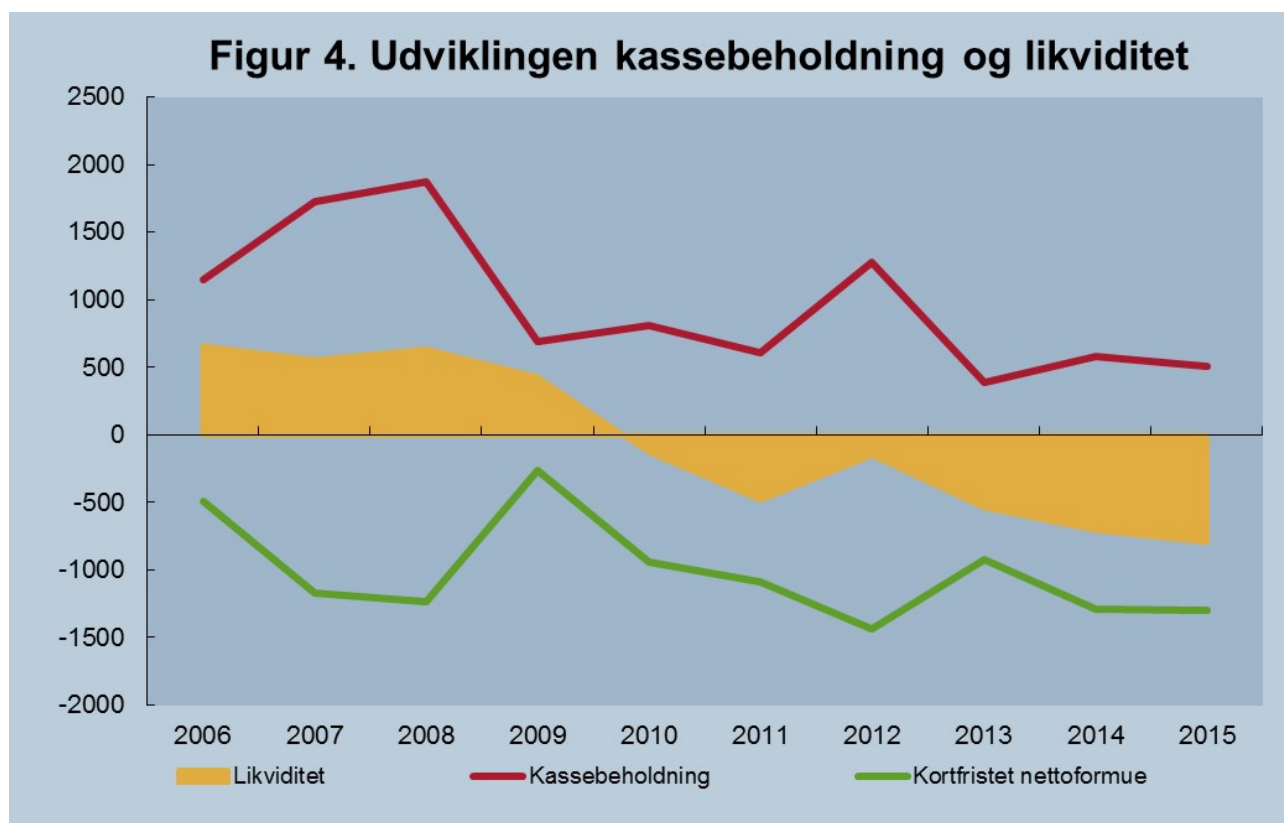
Likviditet

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.									
Kassebeholdning	1.149	1.724	1.872	689	809	606	1.281	387	581	505
Kortfristet nettoformue	-490	-1.168	-1.236	-260	-939	-1.089	-1.433	-925	-1.287	-1.300
Likviditet	659	556	636	429	-130	-483	-152	-538	-706	-795

Aarhus kommunes beholdning af likvide aktiver var ved udgangen af 2015 på 505 mio. kr. Det fremgår af oversigterne, at beholdningen af likvide aktiver ultimo 2015 er faldet med 643 mio. kr. siden 2006.

Det fremgår ligeledes, at Aarhus Kommune ved udgangen af 2015 havde en likviditet på -795 mio. kr. Likviditeten er faldet med 1.454 mio. kr. siden 2006

I efterfølgende figur vises de seneste års udvikling i kassebeholdningen sammen med likviditetsudviklingen:

Budgettet for 2015 blev vedtaget med et underskud på 488 mio. kr. Det budgetterede underskud blev sammen med den planlagte finansiering af de takstfinansierede områders investeringsbehov dækket af et budgetteret likviditetsforbrug og ved optagelse af langfristede lån.

Regnskabet for 2015 viser et overskud på 163 mio. kr. svarende til en forbedring på 651 mio. Da der samtidig har været et betydeligt lavere behov for finansiering af de takstfinansierede områder, er lånoptagelsen 967 mio. kr. lavere end budgetteret samtidig med at likviditeten er forbedret med 468 kr.

Set i forhold til situationen ultimo 2014 har regnskabet for 2015 dog medført en reduktion i likviditeten ultimo 2015. Reduktionen i likviditeten skyldes primært et fald i kassebeholdningen.

Det fremgår at den kortfristede nettoformue svinger betydeligt fra år til år. Ultimo 2015 svarer den kortfristede nettoformue stort det til gennemsnittet for de seneste år.

Det skal bemærkes, at med likvide aktiver ultimo 2015 på i alt 505 mio. kr. samtidig med, at Aarhus Kommune ikke har gæld til de takstfinansierede områder (varmeforsyning og renovation), er Social- og Indenrigsministeriets krav om, at en evt. gæld til de takstfinansierede områder skal være til stede i kassebeholdningen opfyldt ultimo 2015.

I relation til likviditeten skal bemærkes, at Økonomi- og Indenrigsministeriet kræver, at gennemsnitslikviditeten defineret som et gennemsnit over 365 dage skal være positiv. Ultimo december 2015 kunne Aarhus Kommunens gennemsnitslikviditet opgøres til 1.866 mio. kr.

Den langfristede gæld

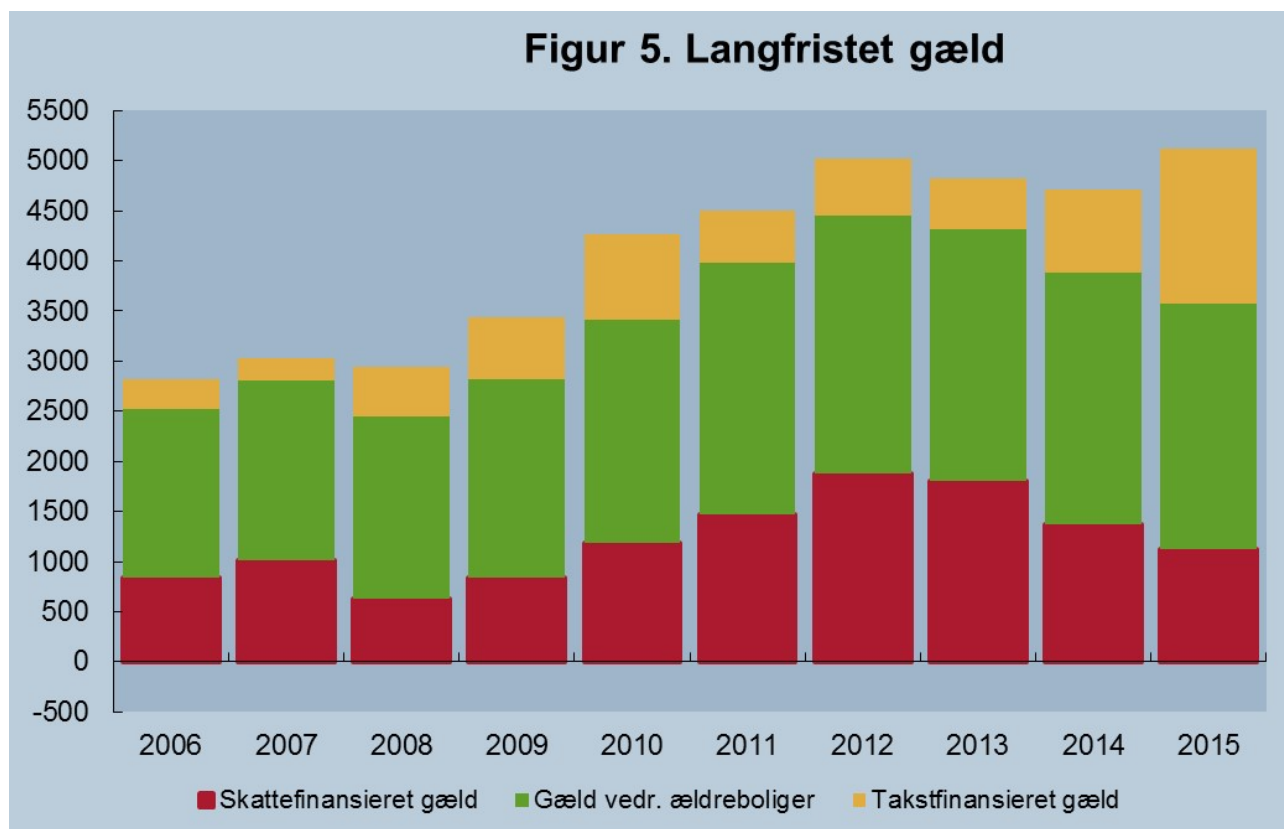
For perioden 2006 til 2015 kan udviklingen i den samlede langfristede gæld ekskl. gæld vedrørende ældreboliger specificeret i den langfristede skattefinansierede gæld og udlæg vedrørende de takstfinansierede områder opgøres på følgende måde.

Likviditet, skattefinansieret langfristet gæld og finansiel egenkapital

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Mio. kr.									
Langfristet gæld ekskl. gæld vedrørende ældreboliger	1.135	1.222	1.131	1.464	2.038	2.000	2.450	2.309	2.205	2.677
Udlæg vedrørende de takstfinansierede områder	-297	-215	-502	-621	-854	-524	-565	-509	-834	-1.548
Skattefinansieret langfristet gæld i alt	838	1.007	630	843	1.184	1.476	1.885	1.800	1.372	1.129

Kommunens samlede skattefinansierede langfristede nettogæld var på 1.129 mio. kr. ved udgangen af 2015 som følge af, at tilgodehavenderne hos de takstfinansierede områder er mindre end den langfristede gæld. Den skattefinansierede nettogæld er faldet med 243 mio. kr.

I efterfølgende figur vises de seneste års udvikling i den langfristede gæld:

Det fremgår, at ændringen i den langfristede gæld i perioden 2006 til 2015 fordeler sig på en mindre vækst i den skattefinansierede langfristede gæld, en vækst i gælden vedrørende æl-

dreboliger, som betragtes som takstfinansieret og i en vækst i Aarhus Kommunes tilgodehaver hos de egentlige takstfinansierede områder (renovation og varme). Den kraftige vækst i den langfristede gæld vedrørende renovation og varme fra 2014 til 2015 skyldes finansiering af en række meget store projekter på varmeområdet.

Kommunens samlede langfristede gæld inkl. langfristet gæld vedrørende ældreboliger var ved udgangen af 2015 på 5.036 mio. kr. Heri indgår værdien af en række leasingforpligtelser med 50 mio. kr.

Aarhus Kommune har ultimo 2015 ingen lån i udenlandsk valuta.

4. Den udvidede balance

Aarhus Kommunes samlede balance for 2015 fremgår af efterfølgende oversigt:

Aarhus Kommune	Balance 2015	
	Ultimo 2014 (1)	Ultimo 2015 (2)
	———— 1.000 kr. ————	
Aktiver:		
Anlægsaktiver:		
Materielle anlægsaktiver	18.310.557	18.651.368
Immaterielle anlægsaktiver	12.075	8.225
Finansielle anlægsaktiver	1.890.851	2.616.906
Anlægsaktiver i alt	20.213.483	21.276.499
Omsætningsaktiver:		
Varebeholdninger	212.758	242.304
Fysiske anlæg til salg	594.465	397.308
Tilgodehavender	646.507	580.430
Værdipapirer	10.788.580	11.419.306
Likvide beholdninger	-675.510	-1.050.854
Omsætningsaktiver i alt	11.566.800	11.588.494
Aktiver i alt	31.780.283	32.864.993
Passiver:		
Egenkapital	17.847.649	18.871.862
Hensatte forpligtigelser	7.253.385	6.955.246
Langfristede gældsforpligtigelser	4.519.181	5.035.937
Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita m.v.	88.283	92.707
Kortfristede gældsforpligtigelser	2.071.785	1.909.240
Passiver i alt	31.780.283	32.864.993
Balance	0	0

Den samlede balance adskiller sig fra den finansielle balance jf. afsnittet om den finansielle balance ved at indeholde de fysiske aktiver, diverse immaterielle aktiver og en række hensættelser til afdækning af forpligtelser.

I forbindelse med regnskabsafleggelsen sker der en række reguleringer af statusposterne direkte på status som følge af kursændringer på obligationsbeholdninger, afskrivning af uerholdelige tilgodehavender m.v.

Hertil kommer, at der i visse tilfælde kan være behov for justering af primo status som følge af lov- og regelændringer m.v.

I nedenstående oversigt er de statusreguleringer, der relaterer sig til den samlede balance, og som er foretaget i regnskabsåret 2015 resumeret:

Aarhus Kommune		Kapitalforklaring 2015	
	Ændringer	Egenkapital	
	———— 1.000 kr. ————		
Egenkapital ultimo 2014		17.847.649	
Primo reguleringer:			
Likvide aktiver	0		
Langfristede tilgodehavender	120.629		
Kortfristede tilgodehavender og gæld	-58		
Langfristet gæld funktion	0		
Aktiver og passiver tilhørende fonds, legater m.v.	0		
Funktion 9.58 Materielle anlægsaktiver	0		
Funktion 9.65 Omsætningsaktiver - Varebeholdninger	0		
Funktion 9.68 Omsætningsaktiver - Fysiske aktiver til salg	0		
Funktion 9.72 Hensatte forpligtelser	0		
Primo reguleringer i alt	120.571		
Egenkapital primo 2015 - Beregnet		17.968.220	
Egenkapital primo 2015 - Bogført		17.968.220	
Årets resultat på det skattefinansierede område	163.227		
Årets resultat på det takstfinansierede område	703.068		
Afskrivninger og andre værdireguleringer	-1.448.687		
Årets resultat i alt		-582.392	
Regulering af likvide aktiver #)	-7.463		
Regulering af kortfristede tilgodehavender m.v. #)	-18.224		
Regulering af langfristede tilgodehavender #)	48.799		
Regulering af fysiske aktiver	298.138		
Direkte posteringer på balancen i alt		321.250	
Egenkapital ultimo 2015 - Bogført		18.871.862	

#) Det skal bemærkes, at en del af disse direkte posteringer på status indgår som en forbedring af den finansielle egenkapital.

De samlede statusreguleringer adskiller sig fra de finansielle statusreguleringer jf. afsnittet om den finansielle balance ved at indeholde statusreguleringer vedrørende de fysiske aktiver, diverse immaterielle aktiver og en række hensættelser til afdækning af forpligtelser.

For en yderligere beskrivelse af baggrunden for de foretagne statusreguleringer i 2015 henvises til bemærkningerne vedrørende hovedkonto 9 i regnskabsbemærkningerne.

Det skal bemærkes, at i Aarhus Kommune fokuseres traditionelt på de finansielle aktiver som vist i den finansielle balance jf. beskrivelsen af den finansielle balance.

Af efterfølgende oversigt fremgår sammenhængen mellem den finansielle balance og den samlede balance inkl. de fysiske aktiver for Aarhus Kommune. Oversigten er opstillet, så den er sammenlignelig med den finansielle balance.

Aarhus Kommune		Balance 2015		
	Ultimo 2014	Ultimo 2015	Ændring	
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)	
	1.000 kr.			
Kassebeholdning (A1)	581.151	505.365	-75.786	
Kortfristet nettoformue *) (A2)	-1.287.396	-1.300.094	-12.698	
Likviditet (A)	-706.245	-794.729	-88.484	
Finansielle tilskud (B1)	10.294.503	10.645.422	350.919	
Pantebreve m.v. (B2)	294.450	290.070	-4.380	
Langfristede tilgodehavender (B)	10.588.953	10.935.492	346.539	
Skattefinansieret langfristet gæld (C1)	1.371.649	1.129.095	-242.554	
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger (C2)	2.500.744	2.438.445	-62.299	
Langfristet gæld vedrørende de takstfinansierede områder (C3)	833.817	1.547.698	713.882	
Øvrige langfristede udlæg (C4)	4.720	4.720	0	
Langfristet gæld i alt (C)	4.710.930	5.119.958	409.029	
Balancekonto (finansiell formue) (A+B-C1-C2+C4)	6.015.035	6.577.943	562.908	
Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver (D1)	-43.857	-50.039	-6.182	
Materielle anlægsaktiver (D2) - Skattefinansieret område	12.679.702	12.773.350	93.648	
Materielle anlægsaktiver (D2) - Takstfinansieret område	3.801.463	4.099.589	298.127	
Materielle anlægsaktiver (D2) - Ældreboliger	1.829.392	1.778.428	-50.964	
Immaterielle anlægsaktiver (D3)	12.075	8.225	-3.850	
Omsætningsaktiver - Varebeholdninger (D4)	212.758	242.304	29.546	
Omsætningsaktiver - Fysiske aktiver til salg (D5)	594.465	397.308	-197.158	
Hensatte forpligtelser (D6)	-7.253.385	-6.955.246	298.138	
Ikke-finansielle aktiver i alt (D)	11.832.614	12.293.919	461.306	
Balancekonto (egenkapital) (A+B-C1-C2+C4+D)	17.847.649	18.871.862	1.024.213	

Ændringerne i de fysiske aktiver i løbet af 2015 skyldes tilgang og afgang af aktiver samt afskrivninger og reguleringer heraf.

I 2015 er der opgjort følgende ændringer i de registrerede materielle og immaterielle anlægsaktiver i Aarhus Kommune:

Aarhus Kommune**Resume af anlægsoversigt 2015**

	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse m.v.	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
1.000 kr.							
Aktiver primo 2015	3.762.878	8.059.214	3.769.112	70.701	2.648.654	12.075	18.322.634
Tilgang	7.417	147.978	217.403	9.046	1.010.997	3.042	1.395.883
Afgang	-10.745	-32.093	-26.189	0	-322.028	0	-391.055
Afskrivninger	0	-440.367	-203.504	-17.105	0	-6.892	-667.868
Diverse reguleringer	0	1.416.459	5.862	77.204	-1.499.525	0	0
Aktiver ultimo 2015	3.759.550	9.151.191	3.762.684	139.846	1.838.098	8.225	18.659.594

De registrerede ikke-finansielle aktiver er nærmere specificeret i anlægsoversigten i bilag 2.

Det skal pointeres, at det kun er en begrænset del af de ikke-finansielle aktiver, som er realiserbare, hvis Aarhus Kommunen fortsat skal yde en service, der svarer til den nuværende som følge af, at aktiverne er nært knyttet til den ydede service (f. eks. skolebygninger, daginstitutioner, ældrecentre, idrætsfaciliteter o.l.).

Af kommunens ikke-finansielle aktiver er det primært byggemodningsarealer, landbrugs- og beboelsesarealer, i en vis udstrækning skovarealer og visse af kommunens ejendomme, som kan betegnes som realiserbare uden, at et salg i nævneværdigt omfang vil påvirke den kommunale service.

5. Garantier, forpligtelser og eventualrettigheder o.l.

Ud over de registrerede materielle og immaterielle aktiver, som er beskrevet i afsnit 4 råder Aarhus kommune også over en række ikke-værdisatte aktiver og passiver. Disse aktiver og passiver er nærmere beskrevet i de efterfølgende afsnit.

5.1 Finansielle risici og forpligtelser

Aarhus Kommune står løbende over for en række finansielle risici ligesom man kan have forpligtelser, som kan indebære finansielle udgifter på et senere tidspunkt. De væsentligste finansielle risici og forpligtelser, som man har kendskab til ultimo 2015 er beskrevet efterfølgende.

Refusionsindtægten for rådighedsloftet: I forbindelse med at Beskæftigelsesforvaltningen overtog ansvaret for hele refusionsindtægten for rådighedsloftet inklusive den refusion, der hentes hjem som følge af at selvvalgt uddannelse, blev rammen på sektor 143 reduceret med 12 mio. kr. Forudsætningen var, at der kunne hjemtages refusion svarende til 43% af den daværende udgift på selvvalgt uddannelse på ca. 28 mio. kr.

Udgifterne til selvvalgt uddannelse (som udgiftsføres på sektor 144) er i 2015 reduceret betragteligt som følge af regelændringer. Vel at mærke regelændringer, som jf. lov og cirkulæreprogrammet ikke forventedes at ville have nogen betydende effekt. I 2015 er udgifterne på selvvalgt uddannelse på 8,8 mio. kr. Hele bruttobesparelsen tilskrives det ikkedecentraliserede område, mens de manglende refusionsindtægter på 7,4 mio. kr. rammer aktiveringsbudgettet på sektor 143 og mindsker dermed utilsigtet den samlede forbrugsmulighed. Der er derfor indarbejdet en kompensation på 7,4 mio. kr. på sektor 143 i 2015 i form af en saldokorrektion.

Der vil i forbindelse med afdelingens budget blive udarbejdet forslag til model for regulering af rammen på 143 som følge af de svingende refusionsindtægter på selvvalgt uddannelse.

Ejendomshandler - deponeringer indtil endelig handel: I forbindelse med køb og salg af ejendomme sker der deponering af købesummen indtil den endelige handel falder på plads. Frigivelsen af de deponerede beløb kan ske op til flere år efter at deponeringen er foretaget.

Grundsalg Bynære havnearealer: 42,7 mio. kr. af jordsalgsindtægterne i 2014 fra "De Bynære Havnearealer" vedrører frigivelse af en tidligere deponeret købesum fra Brabrand Boligforening. Det er forudsat, at der ikke skal afregnes moms af salgsindtægten, da der er indgået salgsaftale med køberen ultimo 2011, og dermed inden de nye regler om moms ved salg af jord trådte i kraft primo 2012. Salgsaftalen var betinget af bl.a. byrådets godkendelse af salgsaftalen og endelig vedtagelse af lokalplan. Betingelserne er sidenhen opfyldt. Det er aftalt med køber, at kommunen bærer risikoen for, at der vil skulle afregnes moms af købesummen.

Udlejning i Dokk1: I finansieringen af projektet Urban Mediaspace Aarhus, der realiseres i et samarbejde mellem Borgmesterens Afdeling, Teknik & Miljø og Kultur & Borgerservice, indgår et finansieringsbidrag på 309 mio. kr. som følge af den kapitaliserede værdi af udleje af 10.000 m² i Dokk1. Dokk1 er taget i brug, og der er indgået lejekontrakter for en del af bygningen. Bygningen er dog endnu ikke fuldt udlejet, hvilket medfører, at finansieringsbidraget herfra er usikkert.

Åremålsansættelser: Aarhus Kommune har få åremålsansatte medarbejdere. I forbindelse med deres fratrædelse udløses en godtgørelse. For åremålsansatte, der er sikret en varig ansættelse efter åremålsansættelsens udløb, kan åremålstillægget maksimalt udgøre 25 pct. af lønnen i stillingen. For åremålsansatte, der ikke har tilbagegangsret udgør tillægget oftest 30 pct. af lønnen i stillingen.

Tilskud til institutioner m.v. som er 100 % momsregistrerede: Kommunerne kan ikke længere få refunderet dele af tilskud inden for positivlisten til modtagere, som er 100 % momsregistrerede. MKB kompenseres for merudgifterne. Merudgifterne søges i regnskab 2015 godtgjort som en statuskorrektur på driften, og på anlægsområdet (KB) som en tillægsbevilling i 2016. Det drejer sig om følgende beløb:

Samlet resultat	804.205
Sport og Fritid	343.548
Kulturforvaltningen	422.504
Anlæg Kultur og Borgerservice	38.152

Det skal bemærkes, at de samlede merudgifter i forhold til tidligere er større end dette, idet beløbet til kompensation ikke omfatter tilskud, som er bevilget efter regelændringen.

Aarhus kommunes garantiforpligtelser

Aarhus Kommune har garanteret for en række lån vedrørende bl. a. selvejende institutioner, foreninger m.v.

Som følge af det kommunale regnskabsprincip indeholder regnskabet ikke et skøn over den aktuelle kursværdi af disse garantiforpligtelser.

For en nærmere specifikation af de enkelte garantiforpligtelser henvises til regnskabets fortegnelse over garantiforpligtelser.

Aarhus kommunes udgifter til tjenestemandspension

Kommunens udgifter til tjenestemandspensioner (ekskl. de takstfinansierede områder m.v.) budgetteres centralt og anvises af Borgmesterens Afdeling. Institutionerne har således ikke ansvaret for, at disse budgetbeløb overholdes. De takstfinansierede områder m.v. afholder selv udgifterne til pension.

De samlede udgifter (inkl. de takstfinansierede områder m.v.) til tjenestemandspensioner har i 2015 været 373,8 mio. kr.¹ imod budgetteret 383,0 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 9,2 mio. kr.

I tabellen nedenfor ses udviklingen i tjenestemandspensioner for årene 2004 til 2015. Fra 2014 til 2015 er pensionsudgifterne steget med 10,6 mio. kr.

Udviklingen på tjenestemandspensionsområdet

	2004	2005	2006	2007	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ²
	Fuldidsstillinger/mio. kr.										
Personer (gennemsnit)	2.790	2.918	2.247	2.432	2.489	2.552	2.773	2.899	2.968	3.037	2.856
Mio. kr. (løbende priser) ¹	279,7	300,5	242,8	278,5	309,5	309,7	328,4	345,9	352,5	363,1	373,8

Note 1: Korrigeret i forhold til tidligere opgørelser under hensyntagen til AffaldVarmes hensættelser.

Note 2: Som følge af overgang til nyt udbetalingsystem i 2015, er der i overgangsåret usikkerhed i forhold til opgørelsen af antal pensionister.

Anm.: omfatter egen-, ægtefælle- og børnepensioner samt efterindtægt. Opgørelsen er ekskl. tjenestemænd ansat hos NRGi og Sporvejene, da disse er selvforsikrede.

Aarhus Byråd har besluttet, at der kun skal ansættes tjenestemænd i få stillinger fremover. De centrale nettoudgifter til tjenestemandspensioner vedrørende allerede ansatte tjenestemænd forventes derfor at stige frem mod år 2021 for derefter at falde.

De samlede kommunale udgifter til tjenestemandspensionerne vil både afhænge af den naturlige afgang blandt tjenestemandspensionisterne og af tilgangen til gruppen af tjenestemænd. Aarhus Kommune har fået udarbejdet en prognose over de centrale nettopensionsudgifter ved en aktuar. Nettoudgifterne er defineret som de løbende pensionsudgifter fratrukket pensionsbidrag fra magistratsafdelingerne mv.

Værdien af Aarhus Kommunes forpligtelser overfor nuværende og tidligere tjenestemænd udgør pr. 31. december 2015 6.659,3 mio. kr.

Pensionsforpligtelsen vedrørende Midttrafiks tjenestemænd: Midttrafik udarbejder årligt oversigter der viser den samlede forpligtelse vedrørende tjenestemandspension pr. bestiller (kommune). Midttrafik har i 2015 tilført 0,2 mio. kr. til den samlede forpligtelse. Samlet set har Aarhus Kommune en forpligtelse på 2,8 mio. kr.

Pensionsforpligtelsen vedrørende AffaldVarmes tjenestemænd: AffaldVarme har over en årrække betalt Aarhus Kommune for at overtage deres forpligtelser over for de ansatte tjenestemænd. Ultimo 2015 er der betalt sammenlagt 162 mio. kr. til Aarhus Kommune. Aarhus Kommune har dermed overtaget en tilsvarende forpligtelse til afholdelse af fremtidige udgifter til tjenestemandspension for AffaldVarmes tjenestemandsansatte nuværende og tidligere personale.

¹ Korrigeret for udgiften til de tjenestemænd, som staten har pensionsforpligtelsen for. Aarhus Kommune udbetaler pensionen og modtager refusion herfor fra staten. Endvidere korrigeret for AffaldVarmes hensættelser.

5.2 Rettigheder og tilgodehavender

Aarhus kommunes og eventualrettigheder

Aarhus Kommune har en række betingede tilgodehavender (de såkaldte eventualrettigheder) som følge af udlån til foreninger, organisationer m.v.

Som følge af det kommunale regnskabsprincip indeholder regnskabet ikke et skøn over den aktuelle kursværdi af disse eventualrettigheder.

For en nærmere specifikation af de enkelte eventualrettigheder henvises til regnskabets fortegnelse over eventualrettigheder.

I relation til opgørelsen af Aarhus Kommunes eventualrettigheder skal bemærkes, at Aarhus Kommune (og andre kommuner) har mulighed for at sende regninger til andre EU lande for borgere, som modtager pension fra udlandet. Det er den del af EU reglerne, som bl. a. indebærer, at hvis en borger som modtager pension fra udlandet kommer på plejehjem i Aarhus, kan Aarhus Kommune efterfølgende få udgiften refunderet fra det EU land, hvor borgeren er socialt sikret. Det samme er tilfældet for sundhedsydelse (læge og sygehusbehandling). Der arbejdes p.t. på at sikre, at Aarhus Kommune opkræver de indtægter på området, som man er berettiget til.

Tilbagekøbsklausuler

Igennem en lang årrække har Aarhus Kommune ved grundsalg betinget sig, at man kunne købe grunden tilbage til den oprindelige salgspris med tillæg af en evt. ejendomsværdi ved en tinglyst tilbagekøbsklausul.

I de seneste år er der indløst en lang række tilbagekøbsklausuler, hvorved grundens ejer har overtaget den fulde ret til at råde over grunden.

Som følge af det kommunale regnskabsprincip indeholder regnskabet ikke et skøn over den aktuelle kursværdi af disse tilbagekøbsklausuler, men det skønnes, at de tilbageværende ikke-indløste tilbagekøbsklausuler repræsenterer et betydeligt trecifret millionbeløb.

Øvrige rettigheder

Momsmellemværende med AarhusVand: Aarhus Kommune har opgjort, at man har et tilgodehavende hos AarhusVand vedrørende moms og energifgifter, som fejlagtigt er udbetalt fra skat til AarhusVand. Der arbejdes p.t. på en afklaring heraf.

6. Afrapporteringer i regnskabet

Afsluttede anlægsregnskaber

Byrådet har vedtaget, at der generelt aflægges anlægsregnskaber sammen med årsregnskabet. Undtaget herfra er følgende typer af anlægsprojekter:

- Alment boligbyggeri opført efter reglerne i Almenboligloven.
- Anlægsprojekter hvor der er stillet krav om et selvstændigt anlægsregnskab.
- Anlægsprojekter hvor der på en eller anden måde er problematiske forhold i forhold til de materielle forudsætninger, økonomi, projektets realisering o.l.
- Anlægsprojekter over 50 mio. kr.

I løbet af 2015 er der aflagt selvstændigt byrådsbehandlede anlægsregnskaber for følgende projekter:

- AB-13-105-007 - Vintervej - Boligdel 36 almene boliger
- AB-13-105-008 - Vintervej - serviceareal 36 almene boliger
- AB-08-336-651400 - 70 plejeboliger Søholm
- 05675 - 85 plejeboliger Hedevej.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen aflægges anlægsregnskab for 189 KB-bevillinger og anlægsarbejder, som er afsluttet i løbet af regnskabsåret 2015 jf. oversigten over anlægsregnskaberne i "Oversigter til regnskabet". Den samlede økonomi i de anlægsregnskaber, som afsluttes i forbindelse med regnskabet for 2015 er resumeret i efterfølgende oversigt:

Afsluttede anlægsregnskaber i alt

	U/I	Bevil- ling	Forbrug	Afvi- gelse	Afvigelse
		1.000 kr.			- % -
Anlægsregnskaber som afsluttes i forbindelse med regnskab 2015 i alt	U	966.096	791.156	-174.941	-18,11%
	I	-178.232	-178.871	-639	0,36%
	N	787.864	612.285	-175.580	-22,29%

Økonomi- og Indenrigsministeriets regler for aflæggelse af anlægsregnskaber skelner mellem anlægsregnskaber for projekter over 2 mio. kr. og anlægsprojekter under 2 mio. kr. For projekter over 2 mio. kr. stilles der større krav til behandlingen af anlægsregnskabet.

De anlægsprojekter, der aflægges anlægsregnskaber for sammen med årsregnskabet er specificeret på enkeltprojekter i oversigten over anlægsregnskaberne i "Oversigter til regnskabet", fordelt på anlægsprojekter over 2 mio. kr. (46 stk.) og under 2 mio. kr. (10 stk.) samt på KB-bevillinger over 2 mio. kr. (57 stk.) og under 2 mio. kr. (76 stk.). Specifikationen af anlægsregnskaberne er resumeret i efterfølgende oversigter:

Afsluttede anlægsregnskaber:

Afsluttede anlægsregnskaber - Større projekter

	U/I	Bevil- ling	Forbrug	Afvi- gelse	Afvigelse
		1.000 kr.			- % -
Anlægsregnskaber som afsluttes i forbindelse med regnskab 2015 i alt	U	465.643	411.344	54.299	11,66%
	I	-135.429	-137.558	2.129	-1,57%

Afsluttede anlægsregnskaber - Mindre projekter

	U/I	Bevil- ling	Forbrug	Afvi- gelse	Afvigelse
		1.000 kr.			- % -
Anlægsregnskaber som afsluttes i forbindelse med regnskab 2015 i alt	U	1.675	888	787	46,97%
	I	-4.606	-4.257	-349	7,58%

Afsluttede KB-bevillinger:**Afsluttede KB-bevillinger - Større projekter**

	U/I	Bevil- ling	Forbrug	Afvi- gelse	Afvigelse
					- % -
		1.000 kr.			
Anlægsregnskaber som afsluttes i forbindelse med regnskab 2015 i alt	U	451.991	343.563	108.427	23,99%
	I	-37.965	-36.295	-1.669	4,40%

Afsluttede KB-bevillinger - Mindre projekter

	U/I	Bevil- ling	Forbrug	Afvi- gelse	Afvigelse
					- % -
		1.000 kr.			
Anlægsregnskaber som afsluttes i forbindelse med regnskab 2015 i alt	U	46.788	35.360	11.428	24,42%
	I	-232	-760	528	-227,75%

Der er udarbejdet en udvidet beskrivelse af de afsluttede anlægsregnskaber, som er elektronisk tilgængelig på Aarhus Kommunes hjemmeside under "<http://www.aarhus.dk/da/politik/Kommunens-oekonomi/Regnskab.aspx>".

Et anlægsprojekt afsluttes endeligt i forbindelse med aflæggelse af anlægsregnskab. I forbindelse med aflæggelsen af anlægsregnskaber, som er afsluttet i 2015, er de aktive anlægsprojekter vurderet i relation til, om der er projekter, der er så nær færdiggørelse, at det vil være hensigtsmæssigt også at aflægge anlægsregnskaber for disse. Det er ikke umiddelbart vurderingen, at det er tilfældet.

Opfølgning på effektiviseringer

Det fremgår af den økonomiske politik for Aarhus Kommune, at der som hovedregel kan realiseres årlige effektiviseringsgevinster på 1 % af de samlede decentraliserede rammer. Dette svarer til effektiviseringer på ca. 115 mio. kr. i 2015 og i hvert af de efterfølgende år.

Byrådet har i den økonomiske politik lagt vægt på, at de planlagte og realiserede effektiviseringsgevinster i højere grad end tidligere skal synliggøres. På denne baggrund præsenteres der i det følgende en samlet opfølgning på de effektiviseringsprojekter, der er blevet arbejdet med i Aarhus Kommune i løbet af 2015.

Effektiviseringsgevinst pr. år på sigt (mio. kr.)

Effektiviseringsprojekt	mio. kr.
E-rekruttering	4,8
Fakturaplan	1,1
E-post og portaler	1,0
Udbud af serverdrift	7,6
Udbud af mobiltelefoni	3,9
Udbud af forsikringer	3,4
Udbud af varer og tjenesteydelser	7,4
Udbud på indkøb af fødevarer	15,9
Dagpengerefusion	1,1

Effektiviseringsgevinst pr. år på sigt (mio. kr.)

Effektiviseringsprojekt	mio. kr.
Licensstyring	1,2
Drift af IT-arbejdspladser og indkøb af PC'er	5,6
Password selfservice	0,8
Digital medarbejderindberetning	2,7
Reorganisering på befordringsområdet	5,8
Økoløft	12,5
MSB-effektivisering	11,9
MTM-effektivisering	2,3
Aa+ Energirenovering	12,0
MSO-fra ekstern til intern vikarkorps	5,3
MSO-genoptræning	4,6
MSO- nedbringelse af sygefravær	3,3
MSO-udbud hjemmehjælp	7,2
MKB-åbne biblioteker	2,4
MKB-kanalstrategiske tiltag	6,9
MBU-effektiviseringer	25,0
alt	155,7

Der er i alt udvalgt 25 effektiviseringsprojekter, som der er udarbejdet beskrivelser for, og de samlede effektiviseringsgevinster er opgjort til ca. 156 mio. kr.

De udvalgte effektiviseringsprojekter udgør kun en del af de effektiviseringsprojekter, der er arbejdet med i Aarhus Kommune, og for nogle af projekterne er gevinsterne allerede disponeret.

Det samlede årlige effektiviseringsmål udgør på baggrund af den økonomiske politik ca. 115 mio. kr. for 2015, og målsætningen omkring årlige effektiviseringer på 1 % er dermed opfyldt. Den fulde oversigt og beskrivelserne af de enkelte projekter fremgår af bilag 11 til regnskabet for 2015.

Beskrivelsen af de udvalgte effektiviseringsprojekter bidrager til at efterleve intentionerne i den økonomiske politik og giver Byrådet, offentligheden, medarbejdere, faglige organisationer, brugerorganisationer m.v. et samlet overblik over de effektiviseringstiltag, der er blevet arbejdet med i løbet af 2015.

Diverse afrapporteringer i regnskabsbemærkningerne

I regnskabets generelle bemærkninger afrapporteres om en række tværgående forhold. I regnskabets specielle bemærkninger afrapporteres tilsvarende på en række sektorspecifikke forhold. Der skal i relation hertil henvises til følgende afrapporteringer i regnskabets specielle bemærkninger.

Afvielser fra normal praksis:

- Der er fortsat foretaget beregning af driftsrenter i forhold til det gennemsnitlige kapitalforbrug på drifts- og anlægskonti, registreret i regnskabsåret 2015. Samme fremgangsmåde blev anvendt i foregående regnskabsår (sektor 2.90, afsnit 6.1).

Redegørelse for anvendelse af puljer o.l.:

- Der er i 2015 anvendt 2,7 mio. kr. af midlerne afsat til Udviklings- og Forbedringspuljen vedrørende renovationsområdet (sektor 2.90, afsnit 6.2).

- Anvendelse af midler fra puljen vedrørende ældremilliarden ("Løft af Ældreområdet") i 2015 (sektor 3.30, afsnit 5.2.4).
- Anvendelse af midler til velfærdsteknologi (sektor 3.30, afsnit 5.2.4).
- IT-Puljen (sektor 9.30, afsnit 5.3.4).
- Tilgængelighedspuljen (sektor 9.30, afsnit 5.3.4).
- IT til Byrådet (sektor 9.30, afsnit 5.3.4).
- Helhedsplan SYD (sektor 9.30, afsnit 5.3.4).
- Barselsudligningsordningen (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- HR-puljen (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Aarhus Kommunes forsikringsfonde (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Trepartsmidler (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Personaletilpasningspuljen (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Erhvervspuljen (sektor 9.30, afsnit 6.2).

Redegørelse for øvrige forhold:

- Redegørelse for investeringsmodellerne på beskæftigelsesområdet for 2015 (sektor 1.40, afsnit 6.2).
- Prisregnskab for Varmeplan Aarhus og Varme Aarhus efter varmemforsyningsloven (sektor 2.90, afsnit 6.3.1).
- Tilslutning til fjernvarmenettet (sektor 2.90, afsnit 6.3.2).
- Statistik og ledelsesinformation (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Lønadministration (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Økonomistyringssystem (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Byrådets fællesudgifter (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Indkøb og udbud (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- IT-Kontoen (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Erhvervsudvikling og turisme (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Aarhus Kommunes hjemmeside, intranet og andre kommunikationsopgaver (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Integration (sektor 9.30, afsnit 6.2).
- Medborgerskabsudvalg (sektor 9.30, afsnit 6.2).

Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) (VKH og JHJ)

Økonomi- og Indenrigsministeriet har siden 2006 opgjort en såkaldt indikator for konkurrenceudsættelse (IKU), som skal illustrere hvor stor en del af kommunens aktiviteter, som konkurrenceudsættes.

Indikator for konkurrenceudsættelse afløser den i tidligere år opgjorte såkaldte Privat Leverandør Indikator (PLI), som skulle illustrere, hvor stor en del af kommunernes aktiviteter private (eksterne) leverandører har leveret.

For perioden 2006 til 2015 er den opgjorte Indikator for Konkurrenceudsættelse og den opgjorte Privat Leverandør Indikator vist for Aarhus Kommune. Ved tidspunktet for udarbejdelsen af regnskabets bemærkninger foreligger Økonomi- og Indenrigsministeriet opgørelse for 2015 endnu ikke:

Indikator for Konkurrenceudsættelse

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Andel i %									
Privat Leverandør Indikator (PLI) - 2012 definitionen	16,1	17,5	20,4	20,3	21,7	23,7	25,0	24,1	24,0	-
Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) - 2012 definitionen	16,1	17,7	20,5	20,5	21,9	23,9	25,4	24,5	24,4	-

Fra 2007 til 2015 har der været en vis vækst i den del af Aarhus Kommunes opgaver, som har været leveret af private leverandører bl.a. som følge af et stigende vikarforbrug inden for sundheds- og omsorgsområdet. En væsentlig del af stigningen fra 2007 til 2008 skyldes dog ændring af opgørelsesmetoden.

Kassedifferencer og afskrivninger af uerholdelige tilgodehavender

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen opgør forvaltningerne årets kassedifferencer og afskrevne uerholdelige tilgodehavender. For regnskabsåret 2015 er der sammenlagt opgjort kassedifferencer (underskud) på mindre end 0,1 mio. kr.

Der er sammenlagt afskrevet uerholdelige tilgodehavender på 28,1 mio. kr. jf. specifikationen heraf i regnskabets afsnit om afskrivninger og kassedifferencer.

Der henvises i øvrigt til dette afsnit for en specifikation af ovennævnte forhold på magistratsafdelingsniveau.

7. Generelle redegørelser i regnskabet

Gæld til de takstfinansierede virksomheder

Økonomi- og Indenrigsministeriet kræver, at evt. gæld til en eller flere af de takstfinansierede virksomheder skal være til stede i kassebeholdningen ultimo regnskabsåret.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at med likvide aktiver på 505 mio. kr. ultimo 2015 samtidig med, at Aarhus Kommune ikke har gæld til de takstfinansierede områder, er Økonomi- og Indenrigsministeriets krav om, at gæld til forsyningsvirksomheder skal være "til stede" i "kommunekassen" ved årets udgang opfyldt jf. bemærkningerne vedrørende likviditetsudviklingen.

Swap-aftaler (omlægning af lån med henblik på en formindskelse af rente og/eller risiko)

Aarhus Kommunes samlede langfristede gæld inkl. langfristet gæld vedrørende ældreboliger (9.55) er ved udgangen af 2015 på 5.036 mio. kr. Den skattefinansierede andel udgør 1.983 mio. kr.

Aarhus Kommune har lån svarende til i alt 1.180 mio. kr., hvor der er indgået renteswapaftaler. Det er sket med henblik på at ændre en variabel rente til en fast rente i hele lånets løbetid. Aarhus Kommunes SWAP-aftaler er resumeret i efterfølgende oversigt:

SWAP-aftale	S201006822	S201007092	S2012Z85632	S2012Z85635	S2012Z87748
Modparten	Kommunekredit	Kommunekredit	Kommunekredit	Kommunekredit	Kommunekredit
Kontraktens oprindelige hovedstol	296.000.000,00	562.000.000,00	224.000.000,00	350.000.000,00	10.000.000,00
Kontraktens nominelle restgæld pr. 31.12	227.920.000,00	449.600.000,00	192.640.000,00	301.000.000,00	8.627.450,99
Kontraktens markedsværdi pr. 31.12	46.133.257,60	78.414.385,56	8.138.903,52	12.717.036,75	551.882,77
Kontraktens udløbstidspunkt	27-03-2035	18-12-2035	18-06-2037	18-06-2037	18-09-2037
Renteforhold	Variabel til fast rente	Variabel til fast rente	Variabel til fast rente	Variabel til fast rente	Variabel til fast rente

Aarhus Kommunes samlede langfristede gæld inkl. langfristet gæld vedrørende ældreboliger er ved udgangen af 2015 på 4.992 mio. kr. Den skattefinansierede andel udgør 1.925 mio. kr.

Overførsler af drifts- og anlægsmidler til efterfølgende år

Aarhus Kommune anvender en bevillingspraksis, hvor de decentraliserede områders nettooverskud kan søges overført til efterfølgende år. Herudover kan en række uforbrugte puljemidler samt uforbrugte nettorådighedsbeløb som følge af tidsforskydninger søges overført til efterfølgende år.

I det omfang, der har været ikke-bevilgede merudgifter på ikke-decentraliserede områder sker der modregning af merforbruget i de efterfølgende år.

De økonomiske konsekvenser af ovennævnte bevillingspraksis er i relation til regnskabsaflægningen for 2015 specificeret i nedenstående oversigt opgjort ultimo marts 2015:

Overførsler vedrørende regnskab 2015 (R-2015)

	Overført til				
	2015	2016	2017	2018	2019
	1.000 kr.				
Drift	0	18.557	277	277	277
Anlæg	0	412.853	46.068	0	0
Finansielle tilskud	0	52.309	0	0	0
Finansiering	0	0	0	0	0
Overførsler i alt	0	483.719	46.345	277	277

Ud over ovenstående overførsler, som godkendes i forbindelse med byrådets behandling af regnskabet for 2015, er der allerede via tillægsbevillinger overført en række puljer, rådighedsbeløb m.v. til 2016 og efterfølgende år efter vedtagelsen af budgettet for 2016 - primært i forbindelse med Byrådets behandling af de forventede regnskaber for 2015. Disse overførsler er opgjort til følgende beløb:

Overførsler vedrørende regnskab 2015 (FVR-2015 o.l.)

	Overført til				
	2015	2016	2017	2018	2019
	1.000 kr.				
Drift	-228.144	96.951	31.069	1.662	1.662
Anlæg	-1.008.967	1.553.599	-241.537	83.625	187.941
Finansielle tilskud	-87.553	91.530	0	0	0
Finansiering	536.813	4.114	-490.852	-102.073	-18.423
Overførsler i alt	-787.850	1.746.193	-701.320	-16.787	171.180

Status på arbejdsopgaver udført for andre kommuner

Aarhus kommune udfører løbende en række opgaver for andre kommuner. I regnskabsåret 2015 har magistratsafdelingerne oplyst, at det drejer det sig om følgende opgaver:

- Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og beskæftigelse varetager opgaver for Samsø Kommune vedrørende stofmisbrugsbehandling og alkoholbehandling.
- Teknik og Miljø varetager opgaver for Samsø Kommune vedrørende alment byggeri, indsatsplaner, tilsyn m.m. og regulativer, planlægning etc. på affalds-/varmeområdet.

- Nævnssekretariatet har leveret ydelser til Haderslev kommune i 2015.

Med mindre andet er nævnt løber opgaverne generelt frem til år 2016 eller senere.

Ved ophør af udførelse af en opgave redegøres der for opgaveudførelsens samlede økonomi i den ansvarlige sektors regnskabsbemærkninger, bind I, afsnit 6.

Finansielle forpligtelser i forbindelse med leje- og leasingaftaler

Økonomi- og Indenrigsministeriet kræver, at kommunerne skal udvide garanti- og eventualret-tighedsfortegnelsen til også at indeholde finansielle forpligtelser i forbindelse med lejeaftaler og leasingarrangementer. Som følge heraf indhentes oplysninger om samtlige aktive lejeaftaler og leasingarrangementer, som i værdi overstiger 50.000 kr. pr. aftale.

Ultimo 2015 kan anskaffelsesværdien af de lejede og leasede aktiver skønsmæssigt opgøres til følgende beløb fordelt på magistratsafdelinger:

Leje- og leasingaftaler

	Skønnede årlig le- je/leasing- afgift (Mio. kr.)	Skønnet anskaffel- sesværdi Mio. kr.)
	———— 1.000 kr. ————	
Magistratsafdelingen for sociale forhold og beskæf-tigelse	36.353	534.763
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	11.134	123.534
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	17.116	207.622
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	5.300	78.847
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	29.794	443.367
Borgmesterens Afdeling	1.143	22.405
Ejendomme beliggende i Aarhus Kommune og tilhørende Aarhus Kommune i alt	100.840	1.410.538

8. Supplerende redegørelser og rapporter vedrørende regnskabet

Opfølgning vedrørende investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet - Status regnskab 2015

I budgetforligene for budget 2013, 2014 og 2015 er der besluttet en række investeringstiltag. Formålet med tiltagene er, at investeringer i en opprioriteret beskæftigelsesindsats på sigt skal medføre øget selvforsørgelse og dermed reducerede forsørgelsesudgifter til de målgrupper der er omfattet af investeringsmodellerne.

Investeringsmodellen for etablering af midlertidige fleksjob for langvarige modtagere af ledighedsydelse skal senest evalueres ved udgangen af 2016. Investeringsmodellen Vækstgenerator/AC indsatsen løber frem til og med 2019. Investeringsmodellerne vedtaget i budgetforlig 2015 (øget virksomhedssamarbejde og jobrotation) løber ligeledes i frem til og med 2018.

For andet år i træk er antallet af personer på offentlig forsørgelse faldet, heri indregnet at antallet af flygtninge er steget og befolkningen som helhed er øget. Bestanden på offentlige ydelser er jf. regnskabsbemærkningerne således faldet med ca. 1000 helårspersoner fra 2013 til 2015. I samme periode er befolkningen 16-66 år steget med 3.500 personer.

- **Etablering af midlertidige fleksjob:** Der har i 2015 været 155 helårspersoner ansat i modellen. Måltallet var 150. Business casen var i 2015 positiv. Refusionsreformen betyder, at business case fortsat er positiv så længe der arbejdes med personer der er visiteret til fleksjobordningen inden 1. juli 2014. Det anbefales derfor at investeringsmodellen fortsætter i 2016 og 2017. Det betyder, at der skal afsættes yderligere 5,5 mio. kr. i 2017, idet byrådet fra 2017 kun har bevilget midler til et måltal på 100 puljefleksjob. I forbindelse med evalueringen i Regnskab 2016 vurderes modellens fremtid.
- **AC og professionsbachelor:** Måltallet var 900 placeringer, mens resultatet var 951 placeringer. Business casen er fortsat positiv til trods for lovændringer og refusionsreform. Det anbefales at modellen fortsætter uændret med måltal 900 placeringer.
- **Jobrotation:** På grund af lovændringen i 2015 er det blevet vanskeligere at etablere jobrotationsforløb og på trods af investeringsmodellen er det samlede antal jobrotationsforløb også faldet fra 2014 til 2015. Faldet er afbødet af en stigende efterspørgsel på jobrotationer i Aarhus kommune med tilskud fra kursuspuljen. Business case viser at modellen midlertidigt giver underskud i 2015, men forventet overskud fra 2016 som følge af refusionsreformen. På den baggrund anbefales et, at modellen evalueres ved halvårsregnskabet med henblik på en vurdering af, om efterspørgslen fortsat er til stede.
- **Virksomheds samarbejdet:** Den øgede virksomhedskontakt vurderes at være forløber for, at der kommer endnu flere almindelige jobformidlinger og øvrige virksomhedsrettede aktiviteter i gang i løbet af 2016. Investeringsmodellen har medvirket til at sagsvarigheden på det forsikrede område er faldet mere end på landsplan, samt øget andelen af delvise raskmeldinger for sygedagpengemodtagere, anbefales det, at modellen videreføres. Det foreslås, at der i forbindelse med halvårsregnskabet udarbejdes forslag til ændrede mål og businesscase hvor også formidlingsaktiviteten opgøres.
- **Unge:** Ungeindsatsen har jf. afsnit 5 vist gode resultater. Antallet af unge på offentlig forsyrgelse er faldet, og antallet af unge der afbryder en ungdomsuddannelse er også faldende. Det foreslås, at initiativerne fortsætter.

Investeringsmodel - Korrekt CPR-registrering på det sociale område

Det blev i 2013 i forbindelse med vedtagelsen af Aarhus Kommunes budget for 2014 besluttet at gennemføre en styrket indsats i Sociale Forhold og Beskæftigelse vedrørende korrekt registrering af borgernes betalingskommune. Indsatsen forventedes fremadrettet at udløse merindtægter for kommunen i størrelsesordenen brutto 6,5 mio. kr. årligt inkl. aflønning af økonomimedarbejder, overhead mv. Nettobeløbet til Aarhus Kommune skønnedes til et beløb i størrelsesordenen 6 mio. kr. årligt i budgetperioden.

I forbindelse med regnskab 2014 viste opfølgningen, at der blev hjemtaget større beløb end de forudsatte 6,5 mio. kr. årligt. Investeringsmodellen blev på den baggrund udbygget med et ekstra årsværk (svarende til en investering på 0,5 mio. kr.) fra og med 2015 med henblik på at øge provenuet fra 6 mio. kr. til 12 mio. kr. årligt.

Opfølgningen viser at indsatsen i 2015 har medført en samlet merindtægt på godt 16 mio. kr., svarende til et nettobeløb på 15 mio. kr. – dvs. 3 mio. kr. mere end de forudsatte 12 mio. kr.

Evaluering af reguleringen af aktiveringsudgifterne

I forbindelse med budget 2015 besluttede byrådet at ændre i reguleringen af aktiveringsudgifterne til ledige overførselsmodtagere. Der blev aftalt en evaluering i forbindelse med regnskab 2015.

Princippet i den nye regulering er grundlæggende, at der kun foretages reguleringer af aktiveringsbudgettet som følge af lovændringer, og at de foretages i forbindelse med budgetlægningen. På denne vis reguleres aktiveringsudgifterne i udgangspunktet på samme måde som decentraliserede serviceudgifter, som reguleres via lov- og cirkulæreprogrammet netop ved lovændringer.

På den baggrund anbefales det Byrådet, at den nye regulering af aktiveringsudgifterne fortsætter uændret.

Afrapportering vedrørende anvendelse af midler fra puljen vedrørende ældremilliarden

Der er i finansloven for 2014 afsat 1 mia. kr. årligt fra 2014 og frem til et varigt løft af ældreområdet. Det fremgår af finanslovsaftalen, at midlerne kan anvendes til bedre praktisk hjælp og personlig pleje (fx rengøring og bad), bedre forhold på plejehjem eller en styrket rehabiliterings- og genoptræningsindsats. Aarhus Kommunes andel udgør 44,3 mio. kr. i 2015 (2015 p/l).

Aarhus Byråd besluttede d. 5. marts 2014, at bemyndige Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg (MSO) til at udarbejde ansøgningen til Ministeriet for Børn, Integration, Ligestilling og Sociale Forhold og udmønte Aarhus Kommunes andel af midlerne årligt fra 2014-2017 til ældreområdet, som beskrevet i indstillingen til sagen. Aarhus Kommune er blevet tildelt de 44,3 mio. kr. i 2015 via ansøgningen til ministeriet.

Det er et krav fra ministeriet, at der en gang årligt afrapporteres på brugen af midlerne fra ældremilliarden. Afrapporteringen til ministeriet sker via Tilskudsportalen via to særlig dannet skabeloner til formålet. Nærværende dokument er således anvendt i udfyldelsen af ministeriets afrapporteringsskabelon.

I og med at midlerne overgår til at være en del af bloktilskuddet fra B2016 skal der ikke længere afgives revisionsgodkendt afrapportering til ministeriet. Det er ikke afklaret endnu hvorledes afrapportering skal ske fremadrettet til Byrådet.

Redegørelse for den velfærdsteknologiske indsats i Sundhed og Omsorg

Redegørelse for velfærdsteknologisk investeringspulje 2011-2013

I forbindelse med Regnskab 2010 godkendte Byrådet, at der blev etableret en sundheds- og velfærdsteknologisk investeringspulje. Midler er givet af byrådet med aftale om afrapportering årligt i forbindelse med regnskabet. Formålet med puljen var og er, at understøtte aktiviteter, der nedbringer medfinansiering af sundhedsudgifter til Regionen og til investering i projekter på det velfærdsteknologiske område, der kan reducere behovet for pleje og praktisk hjælp.

I alt er der bevilget 40 mio. kr. til velfærdsteknologisk forsøg og projekter. Disse midler er udmøntet fra 2011 og frem til og med 2013 og er givet som blandt andet budgetpuljer, investeringspuljer mv.

Redegørelse for velfærdsteknologisk Udviklingspulje 2015

Med budgetforliget 2014-2017 blev der afsat 10 mio. kr. årligt til en tværgående indsats for at udvikle og udbrede brugen af velfærdsteknologi inden for kommunens serviceområder. I efteråret 2014 organiseredes indsatsen med oprettelse af Velfærdsteknologisk Udviklingssekretariat (VTU).

Sekretariatet består af en koordinator og udpegede medarbejdere fra hver magistratsafdeling. VTU-styregruppen udgøres af Økonomistyregruppen suppleret med Erhvervschefen i Borgmesterens Afdeling. MSO har formandskab og overordnet budgetansvar. Sekretariatets hovedopgave er, at sætte pilotprojekter, testforsøg eller prototypeudviklinger i gang med midler fra VTU-puljen. Formålet er, at undersøge effektiviseringspotentialer og gevinster ved en bestemt teknologisk løsning inden der træffes beslutning om udbredelse. Styregruppen træffer beslutning om hvilke projekter og initiativer, der skal have støtte, samt vurderer projekternes ende-

lige effektiviseringspotentiale inden for kommunens serviceområder. Dette sker på baggrund af en vurdering af projekternes business case og slutevaluering.

Sekretariatet er desuden ansvarligt for udarbejdelse af en strategi og handlingsplan for indsatsen og står for en række tværgående projektforberejdede aktiviteter. Jf. byrådsindstilling om organisering af indsatsen vil op til 1 mio. kr. blive anvendt til drift af sekretariatet. Styregruppen har efterfølgende fastsat budgettet til 750.000 kr. fra og med 2016.

Afrapportering på byrådsvedtagne investeringsmodeller – reduktion i forebyggelige indlæggelser

Formålet med investeringsmodellen er, at reducere udgifterne til forebyggelige indlæggelser for de 65 + årige med 7 mio. kr. inden 2016. I nedenstående tabel er vist målet (dvs. forventning hvis investeringen giver det forventede resultat) og hvordan resultatet så er blevet for 2014 og 2015.

Tabel 1: Målopfølgning for reduktion i forebyggelige indlæggelser

2015-niv. Mio. kr.	Udgangspunktet*	2014	2015	2016
Udgifterne – forventet **	34,5	35,6	36,5	37,6
Forventet reduktion		2,4	4,8	7,2
Mål		33,2	31,8	30,4
Niveau i 2014 og 2015		27,6	29,5	
Effekt (positiv er mere end forventet)		5,7	2,3	

*:Udgangspunktet er gennemsnittet for 2010-2013

**:"Udgifterne – forventet" er de forventede udgifter før investeringen, justeret for befolkningsudviklingen i 2014-2016.

Det fremgår af tabel 1, at niveauet i 2014 og 2015 har været under målet i begge år. Investeringen ser således ud til at have haft den forventede effekt.

Investeringsmodel - Aktivt opsøgende indsats i forhold til snyd med sociale ydelser og skatter/afgifter

En aktivt opsøgende indsats i forhold til snyd med sociale ydelser og skatter/afgifter vil erfaringsmæssigt udløse et betydeligt provenu. Samtidig må der forventes at være en præventiv effekt, når kontrolindsatsen forstærkes.

Udgiften til de tre medarbejdere finansieres af mindreudgifter på overførselsområdet.

Det samlede kommunale nettoprovenu i Borgerservices kontrolgruppe er i 2015 faldet til 3,2 mio. kr., efter de seneste fire år at have ligget over 5 mio. kr. Der henvises efterfølgende afsnit om "Redegørelse for indsatsen mod socialt snyd".

Redegørelse for indsatsen mod socialt snyd

Kontrolindsatsen mod socialt snyd varetages af enheder i Kultur og Borgerservice og i Sociale Forhold og Beskæftigelse. I forbindelse med regnskabet afrapporteres der på resultatet af indsatsen.

Kontrolindsatsen i Kultur og Borgerservice opnåede et nettoprovenu på 3.210.168. Det er et fald på 2,2 mio. kr. sammenlignet med resultatet for 2014. Der har været et mindre fald i antallet af oprettede og afsluttede sager. Der er ikke opgjort provenu ved den decentrale kontrol i Pladsanvisningen under Børn og Unge.

Kontrolindsatsen i Beskæftigelsesforvaltningen gav samlet set et nettoprovenu på 13.823.443 i 2015. Der er sket en stigning i nettoprovenuet på 1,8 mio. kr. fra 2014 til 2015. Det samlede provenu består af 10 mio. kr. fra den decentrale kontrol og 3,8 mio. kr. tilvejebragt af Kontrolenheden. Det er gode resultater i den decentrale kontrol, som har givet stigningen i provenu og mere end opvejer fald i provenu fra Kontrolenheden.

Notatet redegør for baggrund for indsatsen, målemetoder og indeholder en detaljeret opgørelse af provenu og udvikling i antal af behandlede sager. Der er redegjort for mulige forklaringer på resultaterne i henholdsvis Kultur og Borgerservice og Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Orientering om restanceudviklingen i Aarhus Kommune

De kommunale skattefinansierede restancer er steget med 1,95 % fra 2014 til 2015 til 264,6 mio. kr.

Det ovenstående beløb er i lighed med tidligere år rensset for restancerne inden for kontrolafgifter og underholdsbidrag. Hvis disse restancer regnes med, er de kommunale skattefinansierede restancer steget med 5,29 % fra 2014 til 2015 - fra 307,2 mio. kr. til 323,4 mio. kr.

Stigningen i restancerne kan primært forklares ved sammenbruddet af SKATs it-system til inddrivelse, betegnet EFI. Dette sammenbrud har betydet, at der fra den 8. september 2015 til den 31. december 2015 er indgået knap kr. 18.000 i inddrevne midler fra SKAT til kommunen, mod knap 12,6 mio. kr. i samme periode i 2014.

Det er væsentligt at fremhæve, at EFI systemet ikke på noget tidspunkt har været effektivt i drift på alle kravstyper. Aarhus Kommune burde derfor have modtaget flere inddrevne midler både i 2014 og 2015.

Internt i kommunen ser vi fortsat væsentlige fald i restanceniveauet på områderne boligstøtte/boliglån, samt på de mellemkommunale krav. Modsat ser vi større stigninger på ejendoms-skatter, parkeringsafgifter og kontrolafgifter, regningskrav, byggesagsgebyrer og hos Musikhuset.

Afskrivningerne er steget med 18,6% fra 2014 til 2015. På trods af denne i princippet store stigning i afskrivningsprocenten, er det forventningen, at kommunen fortsat har store afskrivninger 'til gode', som SKAT ikke er kommet til endnu. Årsagen til, at der alligevel er sket en stigning i afskrivningsprocenten er, at SKATs manglende afskrivninger i 2014. Stigning i 2015 skal derfor ses på baggrund af et lavt niveau i året før.

Opkrævningsfunktionerne i Aarhus Kommune blev i 2011 samlet i Opkrævningen og der blev indført et nyt debtorsystem. Der er efter fusionen foretaget oprydning og optimering af opkrævningen. Det har givet ligebehandling af borgere med kommunal gæld og borgerne har en samlet indgang til kommunen vedr. betalingsaftaler mv. Kommunen har samtidig fået et bedre overblik over de samlede restancer.

Pga. SKAT's stop for inddrivelse gennemførte Opkrævningen i oktober 2015 et forsøg med at kontakte borgere og virksomheder med gæld til kommunen. Indsatsen var en succes og Byrådet har herefter bevilget 1 årsværk i 15 måneder til at fortsætte indsatsen med styrket opkrævning.

9. Nøgletal

Aarhus Kommunes regnskabsresultat for 2015, som det er beskrevet i de foregående afsnit, kan opsummeres i efterfølgende nøgletal.

Aarhus Kommune		Nøgletal 2015		
		Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
				—— 1.000 kr./kr. pr. indbygger ——
Indbyggertal	326.612	328.502	-1.890	
Regnskabsresultatet:				
• Overskud i alt	163.227	-487.767	650.994	
• Overskud pr. indbygger	500	-1.485	1.985	
Drift:				
• Serviceudgifter i alt	12.060.443	12.450.666	-390.223	
• Serviceudgifter pr. indbygger	36.926	37.901	-975	
• Overførsler i alt	5.760.692	5.831.650	-70.958	
• Overførsler pr. indbygger	17.638	17.752	-115	
• Renteudgifter i alt	-12.008	22.245	-34.254	
• Renteudgifter pr. indbygger	-37	68	-104	
Anlæg:				
• Anlægsudgifter i alt (brutto)	2.567.625	3.021.214	-453.588	
• Anlægsudgifter pr. indbygger (brutto)	7.861	9.197	-1.336	
• Skattefinansierede anlægsudgifter i alt (brutto)	1.305.132	1.425.000	-119.869	
• Skattefinansierede anlægsudgifter pr. indbygger (brutto)	3.996	4.338	-342	

Aarhus Kommune		Nøgletal 2015		
		Ultimo 2014 (1)	Ultimo 2015 (2)	Ændring (3)=(2)-(1)
				—— 1.000 kr./kr. pr. indbygger ——
Egenkapitalen				
• Finansiell egenkapital i alt	-1.783.443	-1.633.753	149.690	
• Finansiell egenkapital pr. indbygger	-5.460	-4.973	487	

Aarhus Kommune

Nøgletal 2015

	Ultimo 2014	Ultimo 2015	Ændring
	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
	—— 1.000 kr./kr. pr. indbygger ——		
• Korrigeret *) finansiel egenkapital i alt	-2.509.566	-2.325.362	184.203
• Korrigeret *) finansiel egenkapital pr. indbygger	-7.684	-7.079	605
• Finansiel balance i alt	-6.015.035	-6.577.943	-562.908
• Finansiel balance pr. indbygger	-18.416	-20.024	-1.608
• Samlet balance i alt	17.847.649	18.871.862	1.024.213
• Samlet balance pr. indbygger	54.645	57.448	2.803
• Likviditet i alt	-706.245	-794.729	-88.484
• Likviditet pr. indbygger	-2.162	-2.419	-257
• Kassebeholdning i alt	581.151	505.365	-75.786
• Kassebeholdning pr. indbygger	1.779	1.538	-241
• Skattefinansieret langfristet gæld i alt	1.371.649	1.129.095	-242.554
• Skattefinansieret langfristet gæld pr. indbygger	4.200	3.437	-763

*) Den korrigerede finansielle egenkapital indeholder korrektioner for udskudt forbrug bl. a. på de decentraliserede områder og vedrørende visse tjenestemandspensioner m.v.

Resume af sektorernes regnskaber

Efterfølgende er de af Byrådet fastlagte sektors regnskaber resumeret.

Der er knyttet enkelte overordnede kommentarer til sektorernes resultater.

For en uddybende beskrivelse af sektorernes regnskaber henvises til de specielle bemærkninger til regnskabet.

Sektor 1.00 Social Forhold og Beskæftigelse

I forbindelse med regnskabet er det relevant dels at se på den langsigtede økonomiske holdbarhed af afdelingens udgiftsniveau i forhold til den byrådsvedtagne økonomiske ramme, og dels udgiftsniveauet i forhold til det ajourførte budget.

I 2015 er udgiftsniveauet på de decentraliserede områder i Socialforvaltningen på niveau med den økonomiske ramme. Der er et overskud på 1,2 mio. kr.

I forhold til det ajourførte budget har Socialforvaltningen på de decentraliserede områder haft et mindreforbrug på 21,2 mio. kr. svarende til 1,0 % af budgettet. Forskellen mellem budget og ramme skyldes planlagt forbrug af opsparring på området.

Mindreforbruget i forhold til det ajourførte budget skyldes primært generel økonomisk forsigtighed, hvor der har været tilbageholdenhed med at forbruge af opsparringen, da særligt handi-capområdets økonomi er presset af stigende aktivitet og stigende tyngde i sagerne.

Nedenfor redegøres for afvigelser i forhold til ajourført budget.

Resumé af regnskab 2015

Sektor	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
	- 1.000 kr. -				- % -	
Drift:						
Udgifter	2.847.477	2.485.129	362.349	320.985	41.364	1,5%
Indtægter	-351.615	-28.842	-322.773	-297.894	-24.879	-7,6%
Refusion	-223.740	-196.014	-27.726	12.050	-39.777	-21,6%
Nettoudgifter i alt	2.272.122	2.260.273	11.849	35.141	-23.291	-1,0%
Anlæg:						
Udgifter	120.554	63.330	57.224	123.130	-65.906	
Indtægter	-2.972	-4.900	1.928	-39.045	40.973	
Nettoudgifter i alt	117.582	58.430	59.152	84.085	-24.933	-17,4%
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 102	2.138.182	2.104.578	33.604	45.503	-11.899	-0,6%
* Sektor 106	65.957	90.125	-24.167	-14.862	-9.305	-12,4%
Ikke-decentraliseret område:						
* Sektor 103	-11.764	-11.180	-584	0	-584	5,2%
* Sektor 104	79.747	76.750	2.997	4.500	-1.503	-1,8%
* Anlæg	117.582	58.430	59.152	84.085	-24.933	-17,4%
Nettoudgifter i alt	2.389.704	2.318.703	71.002	119.226	-48.224	

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -			- % -
Personaleforbrug	2.947,2	2.939,8	7,4	0,25%

Sektor 1.40 Beskæftigelsesforvaltningen

Regnskabet udviser et samlet nettoforbrug på 4,9 mia. kr. I forhold til det oprindelige budget er der en merudgift på 90,3 mio. kr. Der er tillægsbevilliget 151,9 mio. kr. Der er således en mindredudgift på 61,6 mio. kr. svarende til 1,28% af det samlede nettobudget.

Resumé af regnskab 2015

Sektor	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
	- 1.000 kr. -				- % -	
Drift:						
Udgifter	6.576.564	6.380.584	195.980	130.957	65.023	...
Indtægter	-174.412	-48.903	-125.509	-5.448	-120.061	...
Refusion	-1.483.636	-1.503.486	19.850	26.396	6.547	...
Nettoudgifter i alt	4.918.515	4.828.195	90.321	151.905	-61.584	-1,28%
Anlæg:						
Udgifter	0	0	0	0	0	...
Indtægter	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	0	0	0	0	0	...
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						...
* Sektor 141, BEF service	476.769	456.902	19.867	37.750	-17.883	...
* Sektor 143, BEF overførsel	196.919	220.872	-23.953	-20.598	-3.355	...
* Sektor 145, BEF, danskundervisning	29.134	27.483	1.651	2.532	-881	...
Ikke-decentraliseret område:						
*Sektor 144 Overførsel	4.186.106	4.095.373	90.733	127.618	-36.885	...
*Sektor 144 Service	29.588	27.566	2.022	4.603	-2.581	...
* Anlæg	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	4.918.515	4.828.195	90.321	151.905	-61.584	-1,28%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(3)=(1)-(2)	(4)=(4A)+(4B)	(3)=(1)-(2)	- % -
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -			
Personaleforbrug	1.298,5	1.417,2	-118,7	-8,4

Sektor 1.70 Administration m.v.

Sektor 1.70 omfatter Fællesstabe og tværgående funktioner i Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse.

Budgettet på sektor 1.70 indeholder såvel Fællesstabenes egne budgetter samt puljer, der er fælles for hele magistratsafdelingen, bl.a. fælles IT-udgifter og udgifter til betjentfunktion på tjenestesteder.

5.1 Resumé af sektorens økonomi**Resumé af regnskab 2015**

Sektor	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	109.902	95.516	14.386	15.591	-1.205	-1,08
Indtægter	-183	0	-183	0	-183	
Refusion						
Nettoudgifter i alt	109.719	95.516	14.203	15.591	-1.388	-1,25
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* 170	109.719	95.516	14.203	15.591	-1.388	-1,25
Nettoudgifter i alt	109.719	95.516	14.203	15.591	-1.388	-1,25

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(3)=(1)-(2)	(4)=(4A)+(4B)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	
Personaleforbrug	108,9	110,1	-1,2	-1,1

Sektor 2.00 Administration

Sektor 200	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	62.447	69.471	-7.024	-1.681	-5.343	-7,9%
Indtægter	-26.240	-25.948	-292	-1.458	1.166	-4,3%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	36.207	43.523	-7.316	-3.140	-4.176	-10,3%
Anlæg:						
Udgifter	0	0	0	0	0	...
Indtægter	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	0	0	0	0	0	...
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 201	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	36.207	43.523	-7.316	-3.140	-4.176	-10,3%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	
Personaleforbrug	77,5	71,1	6,4	9%

Sektor 2.10 Arealudvikling Aarhus**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 210	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelse i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	300.769	3.096	297.672	579.757	-282.085	-48,4
Indtægter	-17.423	-158	-17.265	-296.769	279.504	-94,1
Refusion	0	0	0	-1.211	1.211	-100,0
Nettoudgifter i alt	283.345	2.938	280.407	281.777	-1.370	-0,5
Anlæg:						
Udgifter	48.315	13.479	34.836	264.843	-230.006	-82,6
Indtægter	-485.149	-217.113	-268.036	-219.861	-48.175	11,0
Nettoudgifter i alt	-436.834	-203.634	-233.200	44.982	-278.182	175,3
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift):						
Sektor 2.11 Byudvikling, drift	44.447	2.938	41.509	38.710	2.799	6,7
Sektor 2.13 Kollektiv Trafik	217.780	0	217.780	216.980	800	0,4
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
Drift: Ikke-decentraliserede udgifter, Overførsel	348	0	348	849	-501	-59,0
Drift: Ikke-decentraliserede udgifter	20.770	0	20.770	25.239	-4.469	-17,7
Anlæg	-436.834	-203.634	-233.200	44.982	-278.182	175,3
Nettoudgifter i alt	-153.489	-200.696	47.207	326.759	-279.552	-221,8

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	- % -
Personaleforbrug	86,5	15,3	71,2	465,4

Sektor 2.20 Planlægning og Byggeri

Sektorens driftsområder er nedlagt med virkning fra 1. januar 2015. Hovedparten af sektorens aktiviteter og budgetter er overført til sektorerne 2.00, 2.10 og 2.40. Tilbage er alene sektor 2.23 (anlæg) og 2.24 (Byfornyelse).

Resumé af regnskab 2015

Sektor 220	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afgivelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	0	105.183	-105.183	-77.849	-27.334	-100,0
Indtægter	0	-22.002	22.002	-5.332	27.334	-100,0
Refusion	0	-1.211	1.211	1.211	0	
Nettoudgifter i alt	0	81.970	-81.970	-81.970	0	
Anlæg:						
Udgifter	142	0	142	13.510	-13.369	-99,0
Indtægter	-4.071	0	-4.071	-4.059	-13	0,3
Nettoudgifter i alt	-3.929	0	-3.929	9.452	-13.381	-141,6
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift):						
Sektor 221	0	55.506	-55.506	-55.506	0	
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
Ikke-decentraliserede udgifter	0	1.147	-1.147	-1.147	0	
Ikke-decentraliserede udgifter	0	25.318	-25.318	-25.318	0	
Anlæg:						
Sektor 2.24	142	0	142	13.510	-13.369	-99,0
Sektor 2.23	-4.071	0	-4.071	-4.059	-13	0,3
Nettoudgifter i alt	-3.929	81.970	-85.900	-72.518	-13.381	-141,6

Sektor 2.30 Trafik og Veje**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 230	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	346.743	529.984	-183.241	-177.021	-6.220	-1,8%
Indtægter	-90.981	-97.178	6.197	-11.947	18.143	-16,6%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	255.762	432.806	-177.044	-188.968	11.924	4,9%
Anlæg:						
Udgifter	269.844	173.995	95.849	165.758	-69.909	-20,6%
Indtægter	-22.872	-3.628	-19.243	-37.001	17.758	-43,7%
Nettoudgifter i alt	246.972	170.367	76.606	128.757	-52.151	-17,4%
Nettoppgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 231 Vejdrift	194.391	201.668	-7.277	-18.595	11.319	6,2%
* Sektor 232 Tidl. Kollektiv Trafik	0	234.162	-234.162	-234.162	0	...
* Sektor 233 P-kontrol	-1.659	-3.024	1.365	8	1.357	-45,0%
* Sektor 236 Grønne Områder	63.029	0	63.029	63.782	-752	-1,2%
Forsyningsvirksomheder (drift og anlæg):						
* Sektor	0	0	0	0	0	...
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Anlæg	246.972	170.367	76.606	128.757	-52.151	-17,4%
Nettoudgifter i alt	502.734	603.173	-100.438	-60.211	-40.227	-7,4%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændringer i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	
Personaleforbrug	127,8	104,6	23,2	18,2 %

Sektor 2.40 Natur og Miljø**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 240	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
	- 1.000 kr. -				- % -	
Drift:						
Udgifter	141.846	156.268	-14.422	-5.221	-9.201	-6,1%
Indtægter	-27.175	-35.282	8.107	627	7.480	-21,6%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	114.671	120.986	-6.315	-4.594	-1.721	-1,5%
Anlæg:						
Udgifter	15.323	7.827	7.496	9.580	-2.084	-12,0%
Indtægter	-1.000	0	-1.000	0	-1.000	...
Nettoudgifter i alt	14.323	7.827	6.496	9.580	-3.084	-17,7%
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 241 Miljø og Energi, myndighed	91.304	121.486	-30.181	-31.245	1.064	1,2%
* Sektor 248 Byggeri	20.214	0	20.214	22.779	-2.564	-11,3%
Forsyningsvirksomheder (drift og anlæg):						
* Sektor 242 Anvisning af jord	-715	-575	-140	0	-140	24,4%
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter, Miljøvagt	3.866	75	3.791	3.872	-81	-2,0%
* Anlæg	14.323	7.827	6.496	9.580	-3.084	-17,7%
Nettoudgifter i alt	128.993	128.813	181	4.986	-4.805	-3,6%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændringer i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -			- % -
Personaleforbrug	181,5	102,4	79,1	77,2 %

Sektor 2.50 Ejendomsforvaltningen**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 250	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
	- 1.000 kr. -				- % -	
Drift:						
Udgifter	30.508	31.974	-1.466	-2.258	791	2,7
Indtægter	-80.232	-74.380	-5.852	674	-6.526	8,9
Refusion	0	0	0	0	0	
Nettoudgifter i alt	-49.724	-42.406	-7.318	-1.583	-5.735	13,0
Anlæg:						
Udgifter	136.400	171.418	-35.018	3.092	-38.110	-21,8
Indtægter	-43.182	0	-43.182	-42.450	-732	1,7
Nettoudgifter i alt	93.218	171.418	-78.200	-39.358	-38.842	-29,4
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
Sektor 251 Ejendomme	-49.724	-42.327	-7.398	-1.663	-5.735	13,0
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
Ikke-decentraliserede udgifter	0	-80	80	80	0	
Anlæg	93.218	171.418	-78.200	-39.358	-38.842	-29,4
Nettoudgifter i alt	43.493	129.011	-85.518	-40.941	-44.577	-50,6

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -			- % -
Personaleforbrug	136,2	139,8	-3,6	-2,6

Sektor 2.60 Aarhus Brandvæsen

Sektor 260	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	68.991	69.492	-501	2.135	-2.636	-3,7%
Indtægter	-11.836	-11.090	-746	-552	-194	1,7%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	57.155	58.402	-1.247	1.583	-2.830	-4,7%
Anlæg:						
Udgifter	559	0	559	189	370	196,1%
Indtægter	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	559	0	559	189	370	196,1%
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 261 Aarhus Brandvæsen	57.155	58.402	-1.247	1.583	-2.830	-4,7%
Forsyningsvirksomheder (drift og anlæg):						
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Anlæg	559	0	559	189	370	196,1%
Nettoudgifter i alt	57.714	58.402	-688	1.772	-2.460	-4,1%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	
Personaleforbrug	94,7	93,1	1,6	1,7%

Sektor 2.70 Natur og Vej Service**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 270	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	19.126	24.016	-4.890	-1.934	-2.957	-13,4%
Indtægter	-22.613	-21.111	-1.502	-615	-887	4,1%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	-3.487	2.906	-6.393	-2.549	-3.844	...
Anlæg:						
Udgifter	0	0	0	0	0	...
Indtægter	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	0	0	0	0	0	...
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 271 Natur og Vej Service	-3.487	2.906	-6.393	-2.549	-3.844	...
Forsyningsvirksomheder (drift og anlæg):						
	0	0	0	0	0	...
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Anlæg	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	-3.487	2.906	-6.393	-2.549	-3.844	...

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændringer i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger	
		-		- % -
Personaleforbrug	245,3	236,3	9,0	3,9%

Sektor 2.90 AffaldVarme Aarhus

Sektor 290	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	0
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	2.424.212	3.215.575	-791.363	-571.753	-219.610	-8,3%
Indtægter	-2.435.361	-3.223.184	787.823	649.498	138.326	-5,4%
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	-11.149	-7.609	-3.540	77.744	-81.284	-115,9%
Anlæg:						
Udgifter	1.207.270	1.047.430	159.840	335.459	-175.619	-12,7%
Indtægter	-491.878	-17.984	-473.894	-662.209	188.315	-27,7%
Nettoudgifter i alt	715.392	1.029.446	-314.054	-326.749	12.695	1,8%
Nettopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
Forsyningsvirksomheder (drift og anlæg):						
* Sektor 291 Affald, drift	-21.351	-14.820	-6.531	-15.553	9.022	-29,7%
* Sektor 292 Affald, anlæg	63.573	810	62.763	79.776	-17.013	-21,1%
* Sektor 293 VarmeTransmission, drift	-34.540	-45.905	11.365	14.242	-2.877	9,1%
* Sektor 294 VarmeTransm., anlæg	561.163	971.156	-409.992	-465.715	55.723	11,0%
* Sektor 295 Varme, drift	44.743	53.116	-8.373	79.055	-87.429	-66,1%
* Sektor 296 Varme, anlæg	90.656	57.480	33.175	59.190	-26.015	-22,3%
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Anlæg	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	704.243	1.021.837	-317.594	-249.005	-68.589	-8,9%

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændringer i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger	
			-	
Personaleforbrug	315,3	297,8	17,5	5,9

Stigningen i personaleforbruget skyldes hovedsageligt:

- Sammenlægning af kundefunktion for affaldsområdet mellem Århus Miljøcenter og AffaldVarme Aarhus på fire personer
- Insourcing af tre halmvarmeværker med fem personer
- Klimasekretariatet med fire personer
- To Ph.d.-studerende til READY-projektet
- Oprettelse af flere senior- og fleksjob i relation til 10 %-indsatsen

Sektor 3.30 Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 330	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
Drift:	- 1.000 kr. -				- % -	
Udgifter	3.968.788	3.851.138	117.650	184.955	-67.305	-1,7%
Indtægter	-597.313	-513.894	-83.419	-110.286	26.867	-4,3%
Refusion	-4.746	-2.414	-2.332	-637	-1.695	55,6%
Nettoudgifter i alt	3.366.728	3.334.830	31.899	74.032	-42.133	-1,2%
Anlæg:						
Udgifter	69.227	660.727	-591.500	-570.475	-21.025	-23,3%
Indtægter	-3.751	-17.960	14.209	11.760	2.449	-39,5%
Nettoudgifter i alt	65.476	642.767	-577.291	-558.715	-18.576	-22,1%
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område:						
* Sektor 3.31	2.579.264	2.554.217	25.047	42.527	-17.480	-0,7%
Ikke-decentraliseret område:						
* Ældreboliger	-121.980	-110.169	-11.811	-10.403	-1.408	1,2%
* Service og overførsler	909.444	890.782	18.662	41.908	-23.246	-2,5%
* Anlæg	65.476	642.767	-577.291	-558.715	-18.576	-22,1%
Nettoudgifter i alt	3.432.204	3.977.597	-545.393	-484.683	-60.710	-1,7%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(3)=(1)-(2)	(4)=(4A)+(4B)	(3)=(1)-(2)	
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -		- % -	
Personaleforbrug	5.120,1	5.160,0	-39,9	-0,8

Sektor 4.70 Kultur og Borgerservice**Resumé af regnskab 2015**

Sektor	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	1.351.880	1.227.629	124.251	106.833	17.418	1,3%
Indtægter	-333.626	-180.784	-152.842	-125.356	-27.486	9,0%
Refusion	-74	0	-74	0	-74	...
Nettoudgifter i alt	1.018.180	1.046.845	-28.665	-18.523	-10.141	-1,0%
Anlæg:						
Udgifter	370.633	335.609	35.024	112.351	-77.327	-17,3%
Indtægter	-65.529	-66.261	731	-22.691	23.422	-26,3%
Nettoudgifter i alt	305.104	269.349	35.755	89.660	-53.905	-15,0%
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
Sektor 470	622.598	649.580	-26.982	-12.296	-14.686	-2,3%
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	395.582	397.265	-1.683	-6.227	4.544	1,1%
* Anlæg	305.104	269.349	35.755	89.660	-53.905	-15,0%
Nettoudgifter i alt	1.323.284	1.316.194	7.091	71.137	-64.046	-4,6%

Kultur og Borgerservices samlede forbrug udgør 1.323,3 mio.kr. Dette svarer til en mindreudgift på 64,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Størstedelen af mindreudgiften vedrører anlægsområdet, særligt Urban Mediaspace. I afsnittene nedenfor beskrives økonomien efter nettoopgørelsen.

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(3)=(1)-(2)	(4)=(4A)+(4B)	(3)=(1)-(2)	- % -
			- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -	
Personaleforbrug	734,2	698,6	35,5	5,10

Sektor 5.50 Børn og Unge

Tabel 1. Resumé af regnskab 2015

Sektor 550	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægs- bevillinger og omplace- ringer	Afvigelse i forhold til ajourført budget	
	-1	-2	(3)=(1)-(2)	-4	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	5.636.613	5.838.280	-201.667	-61.613	-140.055	-2,4%
Indtægter	-895.562	-940.393	44.832	-24.865	69.697	-7,2%
Refusion	-708	-1.060	352	6	346	-32,8%
Nettoudgifter i alt	4.740.343	4.896.827	-156.484	-86.472	-70.012	-1,5%
Anlæg:						
Udgifter	292.986	355.066	-62.080	-58.843	-3.237	-1,1%
Indtægter	-6.153	-24.070	17.917	14.977	2.940	-32,3%
Nettoudgifter i alt	286.833	330.996	-44.163	-43.866	-297	-0,1%
Sektor 550	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægs- bevillinger og omplace- ringer	Afvigelse i forhold til ajourført budget	
	-1	-2	(3)=(1)-(2)	-4	(5)=(3)-(4)	
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 5.51 (drift)	4.202.290	4.347.221	-144.931	-78.254	-66.677	-1,6%
* Sektor 5.53 (anlæg)	61.809	70.617	-8.808	-19.527	10.719	21,0%
Ikke-decentraliseret område:						
* Sektor 5.52 (drift)	538.053	549.606	-11.553	-8.218	-3.335	-0,6%
* Sektor 5.54 (anlæg)	225.024	260.379	-35.355	-24.339	-11.016	-4,7%
Nettoudgifter i alt	5.027.176	5.227.823	-200.647	-130.338	-70.309	-1,4%

Det samlede **drifts**resultat for Børn og Unge udviser en nettomindregift på 70,0 mio. kr., svarende til 1,5 pct. i forhold til det byrådsgodkendte budget. Mindregiften er fordelt med en mindregift på 66,7 mio. kr. på det decentraliserede område og en mindregift på 3,3 mio. kr. på det ikke decentraliserede område.

Tabel 2. Personaleforbrug 2014 og 2015

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -		- % -	
Personaleforbrug	9.974	10.097	-123	-1,2

Sektor 9.20 Budgetreserver**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 920	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelse i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	0	282.512	-282.512	-285.412	2.900	-100,0%
Indtægter	0	0	0	0	0	...
Refusion	0	0	0	0	0	...
Nettoudgifter i alt	0	282.512	-282.512	-285.412	2.900	-100,0%
Anlæg:						
Udgifter	0	173.116	-173.116	-163.118	-9.998	-100,0%
Indtægter	0	-435.341	435.341	425.343	9.998	-100,0%
Nettoudgifter i alt	0	-262.225	262.225	262.225	0	-50,0%
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	0	0	0	0	...
* Ikke-decentraliserede udgifter	0	282.512	-282.512	-285.412	2.900	-100,0%
* Anlæg	0	-262.225	262.225	262.225	0	0,0%
Nettoudgifter i alt	0	20.287	-20.287	-23.187	2.900	-100,0%

Som hovedregel bogføres der ikke på reserven. Det betyder, at det er normalt med en afvigelse mellem regnskab og budget på 100 %. Afvigelsen mellem budget og regnskab er udelukkende et udtryk for, hvad der er afsat på budgetreserven til senere udmøntning.

Kolonnen med tillægsbevillinger udtrykker den del af det samlede nettobeløb, som er overført til de konkrete formål/bevillinger i magistratsafdelingerne eller, som er optaget som nye reserver til senere udmøntning. Beløbene i kolonnen med afvigelsen mellem regnskab og ajourført budget skal derfor enten overføres til efterfølgende år eller tilgå kassen som uforbrugte reserver.

Sektor 9.30 Administration, Borgmesterens Afdeling**Resumé af regnskab 2015**

Sektor 930	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Drift:						
Udgifter	640.797	782.992	-142.196	-99.049	-43.147	-6,3%
Indtægter	-53.206	-6.453	-46.752	0	-46.752	724,5%
Refusion	-19.694	-58.205	38.511	0	38.511	-66,2%
Nettoudgifter i alt	567.897	718.334	-150.437	-99.049	-51.388	-8,3%
Anlæg:						
Udgifter	36.374	19.218	17.156	23.120	-5.964	-14,1%
Indtægter	-2.280	-267	-2.014	-279	-1.735	318,0%
Nettoudgifter i alt	34.093	18.951	15.142	22.841	-7.699	-18,4%
Nettoopgørelse:						
Decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Sektor 931	257.316	281.797	-24.481	-6.021	-18.460	-6,7%
* Sektor 937	-156	0	-156	-770	614	-79,8%
* Sektor 938	28.234	73.126	-44.892	-41.125	-3.767	-11,8%
Ikke-decentraliseret område (drift og anlæg):						
* Ikke-decentraliserede udgifter	282.502	363.411	-80.908	-51.132	-29.776	-9,5%
* Anlæg	34.093	18.951	15.142	22.841	-7.699	-18,4%
Nettoudgifter i alt	601.990	737.285	-135.295	-76.208	-59.088	-8,9%

Resumé af udviklingen i personaleforbruget

	Personaleforbrug i regnskab 2015	Personaleforbrug i regnskab 2014	Ændring i forhold til sidste år	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	
0.30 Administration m.v.	- Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger -			
0.30 Beskyttede stillinger	221,4	208,1	13,3	6 %
0.38 Seniorjob, gl. ordning	17,0	18,2	-1,2	-7 %
Personaleforbrug I alt	54,3	71,7	-17,4	-24 %
	292,7	298,0	-5,3	-2 %

5.2 Drift og personale

Regnskabsforbruget er i alt 51,3 mio. kr. lavere end det ajourførte budget, hvilket svarer til 8,3 procent. Personaleforbruget er på den decentraliserede administration ekskl. beskyttede stillinger steget med ca. 13 fuldtidsstillinger fra 2014 til 2015, svarende til en stigning på 6 procent. Hovedforklaringen er den fortsatte etablering af Fælles Service med tilgang i afdelingerne Digitalisering, Brugerservice, Indkøb & Udbud, Økonomistyring & Finans samt Løn & Personale.

Antallet af seniorjobbere tilknyttet den gamle ordning er i samme periode faldet med ca. 17 fuldtidsstillinger eller 24 procent.

Hovedkonto 7 Renter, tilskud udligning og skatter**Resumé af regnskab 2015**

7. Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelse i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
7.22 Renter af likvide aktiver	-29.038	-21.048	-7.990	-2.456	-5.534	23,5%
7.28 Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-9.643	-5.332	-4.312	0	-4.312	80,9%
7.32 Renter af langfristede tilgodehavender	-18.506	-3.862	-14.644	2.057	-16.701	925,2%
7.35 Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-16.449	-62.880	46.431	0	46.431	-73,8%
7.40 Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	0	0	0	0	0	...
7.50 Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	0	0	0	0	0	...
7.51 Renter af kortfristet gæld til staten	0	0	0	0	0	...
7.52 Renter af kortfristet gæld i øvrigt	1.930	1.777	154	0	154	8,6%
7.55 Renter af langfristet gæld	105.058	172.159	-67.101	-52.410	-14.691	-12,3%
7.58 Kurstab og kursgevinster	-6.745	-4.817	-1.928	-1.898	-30	0,4%
7.62 Tilskud og udligning	-4.390.464	-4.325.361	-65.103	-14.148	-50.955	1,2%
7.65 Refusion af købsmoms	19.485	10.000	9.485	0	9.485	94,8%
7.68 Skatter	-14.480.676	-14.469.358	-11.318	-13.939	2.621	0,0%
Nettoudgifter i alt	-18.825.048	-18.708.723	-116.326	-82.794	-33.532	0,2%

Som det fremgår af resuméet, havde Aarhus Kommune nettoindtægter vedrørende renter, tilskud og udligning og skatter på 18.825 mio. kr. i 2015 mod oprindeligt budgetterede nettoindtægter på 18.709 mio. kr. Der er således under ét tale om netto mindreindtægter på 116 mio. kr. i forhold til budgettet. I forhold til det ajourførte budget er der nettomindrentægter på 34 mio. kr.

Hovedkonto 8, balanceforskydninger**Hovedkonto 8 Finansforskydninger**

	Regnskab	Budget	Afvigelse mellem budget og regnskab	Tillægsbevillinger og omplaceringer	Afvigelser i forhold til ajourført budget	
	(1)	(2)	(3)=(1)-(2)	(4)	(5)=(3)-(4)	
			- 1.000 kr. -			- % -
Udgifter	17.117	296.601	-279.484	791.195	-1.070.679	-98,4%
Indtægter	-307.142	-1.978.416	1.671.275	-260.016	1.931.291	-86,3%
Nettoudgifter i alt	-290.025	-1.681.815	1.391.791	531.178	860.612	-74,8%

Hovedkonto 8 udviser en samlet nettomerindtægt på 290 mio. kr. mod en budgetteret nettoindtægt på 1.682 mio. kr. Der er givet nettomindreindtægstillægsbevillinger til hovedkontoen på 531 mio. kr. svarende til en ikke-bevilget netto mindreindtægt på 861 mio. kr.

I den forbindelse skal der gøres opmærksom på, at et forbrug af kassebeholdningen betragtes som en indtægt, og et afdrag på lån betragtes som en udgift.

De regnskabsmæssige posteringer på hovedkonto 8 påvirker Aarhus Kommunes balance i form af forskydninger i de tilhørende aktiver og passiver. Herudover posteres en række interne balancereguleringer direkte på balancen. I relation hertil henvises til de specielle bemærkninger vedrørende hovedkonto 9.

Personaleoversigt

Personaleoversigten indeholder oplysninger om regnskabsårets personaleforbrug omregnet til fuldtidsbeskæftigede efter gældende overenskomst sammenholdt med det tilsvarende personaleforbrug for året før.

Endvidere indeholder personaleoversigten oplysninger om lønsummen for regnskabsåret sammenholdt med den tilsvarende lønsum for året før.

Udover kommunalt ansat personale omfatter oversigten personale på selvejende institutioner, med hvilke kommunen har indgået driftsoverenskomst.

Generelle bemærkninger til personaleoversigten

Personaleoversigten viser det gennemsnitligt antal fuldtidsansatte i 2015 fordelt på magistratsafdelinger og sektorer. Personaleoversigten er udarbejdet på grundlag af sektorenes regnskabsforklaringer. Deltidsansatte er omregnet til fuldtidsansatte.

De under lønninger anførte beløb omfatter bruttoløn, herunder løn under sygdom og udbetalte sygedagpenge til ansatte samt bidrag til pensionsforsikringer (herunder beregnet bidrag til tjenestemandspension) og AER, ATP og AKUT. Endvidere indeholder oversigten manuelt bogførte indtægter vedrørende sygedagpenge, overførte lønninger mv. Alt forbrug på IM's art 1 (Lønninger) er dermed medtaget.

I nedenstående oversigt er personale- og lønforbruget i de enkelte magistratsafdelinger sammenholdt for årene 2014 og 2015. Det fremgår af oversigten, at der i 2015 gennemsnitligt var 21.740,7 fuldtidsansatte, hvilket er en reduktion på 202,7 fuldtidsansatte i forhold til 2014 svarende til et procentvis fald på ca. 0,9 procent.

Udgifterne til løn inklusiv refusioner udgjorde 9.282,8 mio. kr. i 2015, hvilket er en stigning på ca. 284,1 mio. kr. i forhold til 2014 – svarende til en stigning på ca. 3,2 procent. Den primære forklaring på de stigende udgifter til løn inklusiv refusioner er de aftalte overenskomst-mæssige lønstigninger. Disse udgjorde gennemsnitligt 1,41 procent for kommunerne fra 2014-2015.

I de efterfølgende bemærkninger er der på sektorniveau redegjort for de væsentligste ændringer i personaleforbruget mellem 2014 og 2015.

I **Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse** har der været et fald i personaleforbruget inklusiv offentlig jobtræning for forsikrede ledige på 112,5 fuldtidsstillinger – svarende til 2,5 procent – og en stigning i lønudgifterne inklusiv refusioner på 93,6 mio. kr. – svarende til 5,1 procent.

Personaleændringen kan især henføres til følgende forhold:

Under sektor **1.40 Beskæftigelsesforvaltningen** har der været et fald på 118,7 fuldtidsstillinger. Ændringen kan primært henføres til et fald i antal ledige med løntilskud i kommunen i forlængelse af Beskæftigelsesreformen, som trådte i kraft 1. januar 2015.

I **Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø** har der været en samlet stigning på 52,2 fuldtidsstillinger – svarende til 4,3 procent – og en stigning i lønudgifterne inklusiv refusioner på 44,3 mio. kr. – svarende til 7,7 procent.

Personaleændringen kan især henføres til følgende forhold:

Under sektor **2.40 Miljø og Energi** har der været en stigning på 68,9 fuldtidsstillinger. Ændringen vedrører primært organisationsændringen i 2014, hvor byggesagsbehandling blev overført til denne hovedsektor. Hertil kommer reelle personaleudvidelser som følge af opnormering af digitalisering af byggearkivet, byggesagsbehandling og supplerende adresser indenfor BBR området (grunddataprogrammet).

Under sektor **2.90 AffaldVarme Aarhus** har der været en stigning på 17,5 fuldtidsstillinger. Ændringen vedrører blandt andet insourcing af tre halmvarmeværker og en opnormering i forhold til Klimasekretariatet.

Tabel 1: Personale- og Lønoversigt 2015 - Sektoropdelt

	2014		2015		Ændring fra 2014 - 2015	
	Stillinger	Lønforbrug	Stillinger	Lønforbrug	Stillinger	Lønforbrug
	- Antal -	- 1.000 kr. -	- Antal -	- 1.000 kr. -	- % -	- % -
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse:						
1.00 Socialforvaltningen	2.939,8	1.333.839	2.947,2	1.370.227	0,3	2,7
1.40 Beskæftigelsesforvaltningen	1.417,2	461.580	1.298,5	517.382	-8,4	12,1
1.70 Administration m.v.	110,1	57.705	108,9	59.144	-1,1	2,5
I alt	4.467,1	1.853.124	4.354,6	1.946.753	-2,5	5,1
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø:						
2.00 Administration	71,1	40.163	77,5	45.043	9,0	12,2
2.10 Byudvikling og administration	15,3	8.044,0	86,5	50.213	-	-
2.20 Planlægning og byggeri	142,0	61.138	0,0	685	-100,0	-98,9
2.30 Center for Byens Anvendelse	104,6	54.473	127,8	67.383	22,2	23,7
2.40 Natur og Miljø	112,6	66.395	181,5	92.722	61,2	39,7
2.50 Ejendomme	139,8	60.797	136,2	60.812	-2,6	0,0
2.60 Aarhus Brandvæsen	93,1	46.862	94,7	48.638	1,7	3,8
2.70 Natur og Vejservice	236,3	96.499	245,3	101.512	3,8	5,2
2.90 Affald og Varme Aarhus	297,8	142.238	315,3	153.868	5,9	8,2
I alt	1.212,6	576.609	1.264,8	620.876	4,3	7,7
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg:						
3.30 Service for ældre og handicappede	5.162,8	1.935.618	5.117,6	2.006.656	-0,9	3,7
I alt	5.162,8	1.935.618	5.117,6	2.006.656	-0,9	3,7
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice:						
4.70 Kultur og Borgerservice	698,6	320.165	734,2	344.780	5,1	7,7
I alt	698,6	320.165	734,2	344.780	5,1	7,7
Magistratsafdelingen for Børn og Unge:						
5.50 Børn og ungeområdet	10.099,6	4.147.992	9.976,8	4.195.050	-1,2	1,1
I alt	10.099,6	4.147.992	9.976,8	4.195.050	-1,2	1,1
Borgmesterens Afdeling:						
0.30 Administration m.v.	284,7	161.546	275,7	165.332	-3,2	2,3
Beskyttede stillinger	18,2	3.681	17,0	3.350	-6,6	-9,0
I alt	302,9	165.227	292,7	168.682	-3,4	2,1
Personale/lønninger i alt	21.943,6	8.998.735	21.740,7	9.282.796	-0,9	3,2

Anm: Inklusiv ikke decentraliserede stillinger. Der er kun medtaget stillingsforbrug for de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med, såfremt kommunen kører løn for dem. De overenskomstmæssigt aftalte lønstigninger fra 2014-2015 udgør gennemsnitligt 1,41 % inklusiv 0,08 % vedrørende kompensationen for udfasningen af 60-årsreglen på folkeskoleområdet

I Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg har der været et fald i personaleforbruget på i alt 45,2 fuldtidsstillinger – svarende til -0,9 procent – samt en stigning i udgifterne til løn

inklusiv refusioner på i alt 71,0 mio. kr. – svarende til 3,7 procent. Reduktionen i stillingsforbruget kan primært henføres til et fald i antallet af SOSU-elever.

I **Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice** har der været en stigning i personaleforbruget på i alt 35,6 fuldtidsstillinger – svarende til 5,1 procent – samt en stigning i udgifterne til løn inklusiv refusioner på i alt 24,6 mio. kr. – svarende til 7,7 procent. Stigningen vedrører primært Borgerservice og Biblioteker, og skyldes blandt andet nye opgaver i forbindelse med ibrugtagningen af Dokk1, hvor aktiviteten er udvidet i forhold til tidligere. Dertil kommer nye opgaver i Borgerservice og Biblioteker eksempelvis grafiske opgaver og innovationscentret.

I **Magistratsafdelingen for Børn og Unge** har der været et fald i personaleforbruget på i alt 122,8 fuldtidsstillinger – svarende til -1,2 procent – samt en stigning i udgifterne til løn inklusiv refusioner på i alt 47,1 mio. kr. – svarende til 1,1 procent. Stillingsmindreforbruget vedrører stort alle områder med undtagelse af undervisningsområdet og sundhedsområdet. Baggrunden er blandt andet folkeskolereformen, som har betydet reduktion i personaleforbruget på SFO-området, der kun delvist modsvarer af stigende personaleforbrug på undervisningsområdet.

I **Borgmesterens Afdeling** har der været et fald i personaleforbruget på i alt 10,2 fuldtidsstillinger – svarende til -3,4 procent – samt en stigning i udgifterne til løn inklusiv refusioner på i alt 3,5 mio. kr. – svarende til 2,1 procent. Faldet vedrører primært et fald i antallet af seniorjobbere tilknyttet den gamle ordning. Dette fald modsvarer delvist af en stigning som følge af den fortsatte etablering af Fælles Service.

Som det fremgår af tabel 2 nedenfor har det samlede personaleforbrug været faldende i perioden 2011-2013. Fra 2013-2014 er personaleforbruget steget marginalt, hvorefter det er faldet igen.

Faldet i antal ansatte skal blandt ses i lyset af budgetforligene for 2011 og 2012, hvor der blev besluttet mærkbare driftsreduktioner. I budgetforliget for 2011 blev det besluttet, at afdelingerne skulle udmønte driftsreduktioner på 332 mio. kr. i 2011 stigende til 387 mio. kr. i 2014. I budgetforliget for 2012 blev det besluttet, at der skulle udmøntes yderligere driftsreduktioner på 222 mio. kr. i 2012 stigende til 308 mio. kr. i 2014. I 2013 blev der ligeledes udmøntet driftsreduktioner. Disse udgjorde 151 mio. kr.

Tabel 2: Personaleforbrug i perioden 2011-2015 - pr. magistratsafdeling

	2011	2012	2013	2014	2015
	- Antal fuldtidsansatte -				
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.614,7	4.417,4	4.378,5	4.467,1	4.354,6
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	1.209,2	1.173,8	1.196,5	1.212,6	1.264,8
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	5.376,2	5.100,0	5.076,7	5.162,8	5.117,6
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	715,1	724,3	697,9	698,6	734,2
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	10.917,4	10.468,0	10.269,0	10.099,6	9.976,8
Borgmesterens Afdeling	264,0	199,5	291,4	302,9	292,7
I alt	23.096,6	22.083,0	21.910,0	21.943,6	21.740,7

Anm.: Inklusiv ikke-decentraliserede stillinger. Der er kun medtaget stillingsforbrug for de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med, såfremt kommunen kører løn for dem. Det bemærkes, at Aarhus kommune i 2012 gik over på nyt lønsystem, hvilket betyder, at 2012 ikke er fuldt ud sammenlignelig med de øvrige regnskabsår. Det bemærkes, at fra og med 2013 tages der i opgørelsen af fuldtidsstillinger for timelønnede hensyn til de såkaldte skæve helligdage. Dette har primært betydning for de tre store serviceområder.

Afskrivninger og kassedifferencer

Efterfølgende er der redegjort for de afskrivninger, som det har været nødvendigt at foretage i regnskabsåret.

Herudover er der redegjort for omfanget af konstaterede kassedifferencer.

Afskrivning af uerholdelige tilgodehavender og kassedifferencer.

Afskrivning af uerholdelige tilgodehavender

Magistratsafdelingerne har i 2015 afskrevet nedennævnte beløb som uerholdelige:

	- Hele kr. -
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse	9.354.714
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	12.055.177
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	1.681.761
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	869.181
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	359.533
Borgmesterens Afdeling	0
Tværgående afskrivninger vedrørende løn	3.782.615
	28.102.981

Afskrivningerne er nærmere specificeret efterfølgende.

Kassedifferencer

Magistratsafdelingerne har i 2015 konstateret følgende nettokassedifferencer (underskud angives med positivt fortegn):

	- Hele kr. -
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse	40.177
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	177
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	-2.234
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	3.686
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	1.609
Borgmesterens Afdeling	0
	43.414

Kassedifferencerne er nærmere specificeret efterfølgende.

Specifikation af afskrivning af uerholdelige tilgodehavender

Der er i 2014 afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt 28,1 kr., hvilket er ca. 14,1 mio. kr. mere end afskrivningerne for 2014.

Baggrunden for stigningen er primært, at der har været større afskrivninger vedrørende affalds og varmeområdet og en række tværgående afskrivninger vedrørende løn.

Afskrivningerne beskrives efterfølgende.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt

9.354.714

Heraf:

- Kontanthjælp mod tilbagebetaling: Statens andel udgør 4.327.201,81 kr. af 10.710.825,71 kr. 6.383.624
- Istandsættelsesregninger ¼ dels lejligheder 2.888.800
- Økonomi - diverse afskrivninger 82.290

Det samlede afskrevne beløb vedrørende år 2015 udgør knap 9,4 mio. Det tilsvarende beløb udgjorde 10,3 mio. kr. i 2014. I 2015 vedrører 9.272.423,40 kr. ikke-decentraliserede områder, mens 82.290,11 kr. vedrører decentraliserede områder, og der indberettes derfor en modpost i form af saldokorrektion til opsparingen på sektor 1.70.

Størstedelen af det afskrevne beløb skyldes posten "Kontanthjælp mod tilbagebetaling".

De afskrevne beløb er nærmere beskrevet i det følgende:

Kontanthjælp ydet mod tilbagebetaling

Samlet udgjorde afskrivningerne for kontanthjælp ydet mod tilbagebetaling knap 10,7 mio. kr. brutto i 2015.

Kommunens andel af de 10,7 mio. kr. udgør knap 6,4 mio. kr. Dette niveau er på samme niveau som i 2014.

Den altovervejende del er afskrivninger efter 3 år på grund af forældelse – hvis der ikke er betalingsevne.

Der sker ligeledes afskrivninger, når pågældende klient er død, og boet er udlagt til begravelsesomkostninger – eller når gældssanering har fundet sted.

Det er Opkrævningen under Kultur og Borgerservice, der træffer beslutning om afskrivning, og afskrivningen sker over driften som manglende indtægt på fordringen.

Statens andel udgør 4.327.201,81 kr. af de i alt 10.710.825,71 kr., der er afskrevet.

Istandsættelsesregninger vedr. ¼ - dels lejligheder

Der afskrives, hvis sagen er forældet, hvis pågældende er på kontanthjælp, ingen betalingsevne har eller er fraflyttet kommunen.

Mange af afskrivningerne sker i forbindelse med dødsfald, hvor kravet er anmeldt til Skifteretten. I de tilfælde, hvor boet er udlagt til begravelsesomkostninger, afskrives der.

Opkrævningen har forsøgt at inddrive kravet.

Beløbet, der afskrives, er 2.888.799,50 kr.

Økonomi, øvrige afskrivninger

Det samlede beløb, som afskrives under "Økonomi – diverse afskrivninger", er på i alt 82.290,11 kr. Beløbet vedrører følgende:

- -221.704,04 kr. Difference mellemkommunale afregninger, hvor differencerne ikke kan udredes.
- 267.768,68 kr. ikke afregnede kreditnotaer, og hvor firmaer er gået konkurs.
- -25.017,86 kr. Differencer ved udligning af konti vedrørende statsrefusion i perioden 2007-2015.
- 50.236,52 kr. Lukning af ældre mellemregningskonti, hvis formål er afsluttet.
- 11.006,81 kr. AMC Syd afskrivninger af uerholdeligt salg fra tidligere år.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt

12.055.177

Heraf:

• Administration m.v.	0
• Planlægning og Byggeri 1)	37.257
• Kollektiv trafik 2)	833.201
• P-kontrol 3)	320.009
• Trafik og Veje 4)	103.195
• Natur og Miljø 5)	172.885
• Ejendomsforvaltningen 6)	116.406
• Aarhus Brandvæsen	931
• Natur og Vej Service 7)	46.357
• Affald og Varme, Affald 8)	324.465
• Affald og Varme, Distribution 9)	10.100.472

- 1) Byggesagsgebyrer og diverse regningskrav.
- 2) Kontrolafgifter busser.
- 3) Parkeringsafgifter.
- 4) Diverse regningskrav.
- 5) Ejendomsskatter og diverse regningskrav
- 6) Flytte- og forbrugsopgørelser og diverse regningskrav
- 7) Regningskrav m.v.
- 8) Konkurs m.v.
- 9) Konkurs m.v.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt**1.681.761****Heraf:**

• Madservice	198.186,00
• Hjemmehjælp/ophold/deposita/kørsel	113.519,00
• Motorkøretøjslån	343.751,00
• Ældreboligsystemet (Unik) - husleje m.v.	1.026.305,42

Madservice, hjemmehjælp, ældreboligsystemet (Unik):

Den altovervejende del af afskrivningerne opstår i forbindelse med dødsfald, hvor kravet anmeldes til skifteretten. I de tilfælde, hvor boet er udlagt til begravelsesomkostninger, afskrives tilgodehavendet.

Herudover kan der være mindre beløb, hvor der er konstateret en manglende evne til at betale. Som hovedregel har Århus kommunes Opkrævning forsøgt at inddrive beløbet forinden afskrivning.

Motorkøretøjslån:

Det afskrevne beløb på 136.677,00 kr. stammer fra afskrivninger vedr. motorkøretøjslån hvor debitor får nedskrevet lånet i forbindelse med bevilget afdragsfrihed eller hvor boet er udlagt til begravelsesomkostninger.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt**869.181****Heraf:**

• Musikskole	6.864
• Biblioteksafgifter og bibliotekerstatninger	334.174
• Folkeregister/Sygesikring	122.565
• Opkrævningen	357.979
• Filmby Aarhus	5
• Godsbanen	4.142
• Regningskrav Musikhuset	6.150
• Sport & Fritid	7
• Idrætsanlæg	3.820
• Diverse regningskrav Kultur & Borgerservice	33.475

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Børn og Unge har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt**359.533**

Der er i Børn og Unge foretaget afskrivninger på i alt 74.485 kr. Heraf vedrører 75.422 kr. regningskrav, som ikke har kunnet inddrives, og -937 kr. vedrører indtægter, som ikke har kunnet placeres.

Herudover har Opkrævningen i Kultur- og Borgerservice i 2015 foretaget afskrivning på i alt 285.048 kr. vedrørende Børn og Unge. Heraf vedrører 253.515 kr. forældrebetaling vedr. pasningstilbud, og 31.533 kr. vedrører øvrige regningskrav.

Opkrævningen har foretaget afskrivningen på baggrund af gældssaneringer, debitorer afgået ved døden, forældede sager og eftergivelse af gæld.

- Hele kr. -

Borgmesterens Afdeling har afskrevet uerholdelige tilgodehavender på i alt

0

- Hele kr. -

Tværgående afskrivninger vedrørende løn

3.782.615

KMD BPO har på vegne af Aarhus Kommune foretaget afskrivninger af uerholdelige tilgodehavender i 2015 på i alt 3.782.614,94 kr. Af disse vedrører 3,1 mio. kr. poster fra før 2015 som er foretaget som en del af et større oprydningsprojekt mellem Aarhus Kommune og BPO. 0,7 mio. kr. vedrører morarenter af for sent indbetalt pension for 2015. Afskrivningerne kan specificeres som nedenstående:

• AKUT	-7.223
• A-skat/AMB	-40.302
• ATP	-216.797
• AUB	1.115.906
• Ferie	178.395
• Kontingenter	30.310
• Pension	1.326.342
• Skyldig løn	101.359
• Skyldig tjenestemandspension	525.097
• Øredifferencekonto	42
• 2014 morarenter af for sent betalt pension	95.600
• 2015 morarenter af for sent betalt pension	673.889

Der er tale om et tværgående oprydningsprojekt forankret i Løn & Personale i Borgmesterens Afdeling. Det er bekræftet at afskrivningerne ikke kan fordeles på organisatorisk enheder, og der er således ikke foretaget opsparingskorrektioner.

Der er yderligere foretaget afskrivninger i året fra Opkrævningen på 260.572,43 kr. vedrørende uerholdelig lønindeholdelse. Afskrivningerne vedrører hele kommunen og er fra tiden under Lønhuset. Afskrivningsårsagerne omfatter uerholdelig, forældelse, dødsfald, gældssanering og smårestancer.

I alt

28.102.981

Kassedifferencer

Kassedifferencerne udgør i 2013 43.414 kr. netto, svarende til en stigning på 27.510 kr. fra 2014 til 2015.

Kassedifferencerne er i de fleste tilfælde af beskeden størrelse, set i forhold til antal kassesteder og kasseekspeditioner samt omsætningstal. Kassedifferencerne skyldes øreafrundinger og fejlekspeditioner, som ikke kan undgås.

Institutioner med større kassedifferencer beskrives nærmere efterfølgende (underskud angives med positivt fortegn):

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse har haft kassedifferencer på i alt 40.177

Heraf:

- Kantine Jægergården 213
- Socialpsykiatri og Udsatte Voksne 32.158
- Familie, Børn og Unge 2.546
- Voksen Handicap 4.822
- AMC, Århus Sygehus - kiosk 438

Der er sket en kraftig stigning i kassedifferencerne i 2015. Årsagen skal bl.a. findes i mere avancerede kasseterminaler, hvor der nu skal vælges korrekt betalingsmåde før betaling. Ved fejltryk opstår der differencer, når kasseopgørelserne skal afstemmes. Der vil blive fulgt op i forhold til de berørte tjenestesteder.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø har haft kassedifferencer på i alt 177

Heraf:

Trafik og Veje - Akkumuleret kassedifference ved kassen Grøndalsvej 177

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg har haft kassedifferencer på i alt**-2.234****Heraf:**

- Lokalcentre administrationen 356
- Cafe/Kantine/kiosk lokalcentre -2.626
- Andre institutioner 36

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice har haft kassedifferencer på i alt**3.686****Heraf:**

- Center for Økonomi og personale 0
- Borgerservice og Biblioteker 10.736
- Sport og Fritid -563
- Kulturforvaltningen -7.875
- Musikhuset Aarhus 1.388

Der var fejlboført 300.000 kr. i regnskab 2013, Dette blev rettet i regnskab 2014.

- Hele kr. -

Magistratsafdelingen for Børn og Unge har haft kassedifferencer på i alt**1.609**

Der er i regnskab 2015 i Børn og Unge konteret 1.608,57 kr. i kassedifferencer (underskud).

Dette beløb omfatter kassedifferencer opstået på egentlige kasser i såvel vore institutioner som i kantinerne på skolerne og på Grøndalsvej 2.

- Hele kr. -

Borgmesterens Afdeling haft kassedifferencer på i alt**0**

Borgmesterens afdeling har ikke haft kassedifferencer i 2013.

I alt**43.414**

Bilag 1 - Regnskabspraksis

Aarhus kommunes regnskabspraksis beskriver den gældende praksis for registreringerne af udgifter og indtægter i Aarhus Kommunes regnskab.

Regnskabspraksis for indregning og værdiansættelse af materielle og immaterielle aktiver samt hensatte forpligtelser

Aarhus Kommunes regnskab er generelt udarbejdet på grundlag af reglerne herfor fra Social- og Indenrigsministeriet, ligesom den bagvedliggende registrering er foretaget i kommunens økonomisystem på grundlag af reglerne om god bogføringskik.

I relation til udarbejdelsen og opstillingen af Aarhus Kommunes udgiftsregnskab er der ikke afvigelser fra normal praksis vedrørende udarbejdelsen af sådanne regnskaber.

Som konsekvens af de ændrede regler i Budget- og Regnskabssystemer vedr. det omkostningsbaserede driftsregnskab, har Aarhus Kommune fra regnskab 2011 valgt ikke at udarbejde en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse og en omregningstabel, der har til formål at forklare forskellen mellem det omkostningsbaserede og udgiftsbaserede resultat. Ligeledes har Aarhus Kommune fra regnskab 2011 valgt, at registrere ændringen i arbejdsskade, tjenestemandspensionen samt gæld vedrørende finansielt leasede aktiver som en korrektion direkte på balancen.

Generelle regler for registrering af aktiver

Social- og Indenrigsministeriet har udmeldt generelle retningslinjer for, efter hvilke principper indregning af aktiver kan finde sted. På mange områder er der alene tale om vejledende rammer og anbefalinger. Aarhus Kommune har, i henhold til principper for god regnskabsskik, defineret de principper, der fra 1. januar 2007 skal lægges til grund ved den løbende registrering af værdien af kommunes aktiver.

Nedenstående regnskabspraksis fastlægger principperne for Aarhus Kommunes indregning og måling af de fysiske aktiver på alle kommunale områder.

Regnskabspraksis er udarbejdet med udgangspunkt i Social- og Indenrigsministeriets regler i Budget- og Regnskabssystemet samt orienteringsskrivelser o. lign. Social- og Indenrigsministeriets arbejder fortsat med fastlæggelsen af principper, hvorfor der senere kan fremkomme ændringer til denne regnskabspraksis.

Det påhviler de enkelte fagforvaltninger løbende at holde sig orienteret om forhold/ændringer af betydning for indregning og måling af materielle og immaterielle aktiver samt hensatte forpligtelser i "Budget- og Regnskabssystemet for kommuner".

Det påhviler de enkelte fagforvaltninger at indregning og måling af materielle og immaterielle aktiver i Aarhus Kommunes anlægskartotek samt hensatte forpligtelser på balancen følger Aarhus Kommunes regnskabspraksis på området, jf. Kasse- og Regnskabsregulativet. Fastlæggelse af regnskabspraksis er sket i samarbejde med revisionen.

Grundlæggende principper for regnskabsafleggelse

Aktiver skal værdiansættes med bruttoudgiften, således skal der i værdisætningen sikres, at f.eks. tilskud m.v. ikke modregnes i aktivernes værdi (det være sig f.eks. aktiver finansieret af eksterne forskningsmidler, fondsmidler mv.).

Det skal endvidere sikres, at indirekte omkostninger og ibrugtagningens udgifter mv. er tillagt anskaffelsesprisen.

Som hovedregel skal værdiansættelsen ske ekskl. moms. På enkelte områder bl.a. ældreboliger gælder særlige regler.

Hvis det ikke er muligt at fastlægge kostprisen, skal aktivet indregnes til genanskaffelsespris, branchestandardpris eller begrundet skøn.

Aktiveringsgrænser

Som følge af Social- og Indenrigsministeriets regler i Budget- og Regnskabssystemet for kommuner skal aktiver med en levetid på 1 år eller derunder straks afskrives, og således ikke registreres i anlægskartoteket.

Klumpning af anlægsaktiver afskaffes fra regnskab 2011. Klumpede aktiver, som allerede er optaget på balancen fjernes ikke fra balancen, men udgår af balancen i takt med afskrivningerne.

Nye aktiver over 100.000 kr. optages i anlægskartoteket til anskaffelsessummen inkl. installationsomkostninger m.v., samt eventuelle indirekte omkostninger, herunder projektering, ledelse m.v.

Det er frivilligt at medtage aktiver til en værdi på mellem 50.000-100.000 kr. Aktiver til under 50.000 kr. må ikke optages i anlægskartoteket og statusbalancen.

Forbedringer på eksisterende aktiver som er registreret i anlægskartoteket, skal aktiveres, når forbedringen overstiger 100.000 kr. ud fra en vurdering af, om udgiften har medført en væsentlig forbedring af et aktiv, eller den har medført en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid (f.eks. bygningsrenoveringer, bygningsudvidelser).

Udgifter afholdt via KB-bevillinger og alm. anlægsbevillinger til genopretning skal optaget i anlægskartoteket i det omfang bevillingerne til den enkelte organisatoriske enhed overstiger 100.000 kr. og udgiften har medført en forbedring af aktivet eller en forlængelse af aktivets levetid.

Hvorvidt anskaffelsen skal aktiveres sammen med det pågældende aktiv afhænger af om tilgangens afskrivningsprofil afviger fra det oprindelige aktivs afskrivningsprofil.

Udgifter som har karakter af mindre reparationer, og som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, skal driftføres i regnskabet.

Opskrivninger og nedskrivninger

Der må som udgangspunkt ikke foretages opskrivning af anlægsaktiverne.

Hvis værdistigningen er permanent og opskrivningen kan foretages på et objektive grundlag, kan der undtagelsesvis foretages opskrivninger. Opskrivninger må udelukkende foretages af Borgmesterens afdeling.

Hvis et anlægsaktiv vurderes til at være væsentligt forringet i forhold til registreringerne i anlægskartoteket, skal der foretages nedskrivninger. Det kan f.eks. være i tilfælde af brand, anden materiel beskadigelse, konstatering af forurening på grunden hvor anlægget er opført eller ny lovgivning, der har gjort anlægget utidssvarende i forhold til det formål de er anvendt til. Der skal i givet tilfælde været tale om en varig forringelse af værdien.

Indregningstidspunkt

Aktiverne skal indregnes på anskaffelsestidspunktet.

Grunde og bygninger kan indregnes ved tinglyst foreløbigt skøde men skal indregnes senest ved anmærkningsfrit tinglyst skøde.

Afskrivninger

Afskrivningsgrundlaget skal være kostpris med fradrag af forventet scrapværdi (restværdi) efter afsluttet brugstid.

Aktiverne skal afskrives lineært over levetiden.

Grunde og igangværende materielle anlægsaktiver skal ikke afskrives.

Afskrivningerne frem til 31. december 2006 er fastholdt. Ændret regnskabspraksis fra 1. januar 2007 har alene fremtidig virkning for afskrivningerne. For bygninger, hvor der i henhold til tidligere regnskabspraksis, har været anvendt anden afskrivningsprofil end de fra 2007 gene-

relt gældende levetider, kan restværdien alternativt anvendes som afskrivningsgrundlag for den resterende skønnede levetid. Denne må dog ikke overstige gældende maksimale levetider.

Afskrivningsperioderne for de respektive anlægsaktiver for åbningsbalancen og den løbende registrering af materielle- og immaterielle aktiver fra 1. januar 2007 følger Budget- og Regnskabssystemer for kommuner, kapitel 8.

Afskrivningsperioder på forsyningsområdet er fastlagt så de svarer til den økonomiske levetid.

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst

Selvejende institutioner er ifølge Social- og Indenrigsministeriet omfattet af registreringen, og skal registreres på samme måde som kommunens egne ejendomme/aktiver.

Materielle anlægsaktiver herunder leasede aktiver

Scrapværdier

Der skal foretages registrering af scrapværdier på over 50.000 kr. i de tilfælde, hvor det vurderes, at den vil udgøre en væsentlig andel af den samlede anskaffelsespris, eller hvor der eksisterer en kontrakt med en aftale med en tredje part om overtagelse af aktivet efter en fastsat periode.

Negative scrapværdier, hvilket vil sige udgifter til bortskaffelse/reetablering, skal registreres i anlægskartoteket som en noteoplysning.

Leasede aktiver

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor Aarhus Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing) skal registreres.

Leasingkontrakterne skal indregnes til kostprisen, der måles som nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Minimumsleasingydelse svarer, som hovedregel, til de fremtidige leasingydelser, som Aarhus Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf skal der anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, såfremt denne har været tilgængelig. Har den interne rente ikke været tilgængelig, anvendes Aarhus Kommunes lånerente.

Leasede aktiver med anskaffelsespriser over 100.000 kr. registreres i anlægskartoteket.

Hvis aktiver lejes af et andet forvaltningsområde, skal aktivet registreres hos ejeren.

En række leasingkontrakter for hjemmeplejen indeholder et meget stort antal aktiver (hjemmeplejebilerne). Disse leasede aktiver med anskaffelsespriser over 100.000 kr. er registreret samlet i anlægskartoteket.

Det skal bemærkes, at finansielt leasede aktiver skal afskrives i overensstemmelse med levetiden på den pågældende type af aktiv (og ikke efter leasingperiodens længde).

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse skal indregnes i balancen som gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger anskaffet før 1999 skal værdiansættes til den seneste offentlige ejendomsvurdering før 1. januar 2004 dvs. pr. 1. oktober 2003. Grundværdien skal udskilles fra den offentlige ejendomsværdi for at tilvejebringe den faktiske ejendomsværdi og dermed også grundlaget for ned samt opskrivninger af ejendommen.

Grunde og bygninger anskaffet efter 1. januar 1999 skal værdiansættes til kostpris (købspris eller værdien i kommunens anlægsregnskaber).

Grunde og bygninger skal aktiveres uden hensyn til straksafskrivningsgrænsen til sikring af fuldstændigheden, samt ud fra en betragtning om, at de generelt er købt til anvendelse for "produktion" og derfor er del af et større anlæg.

Infrastrukturelle og ikke-operative aktiver

Infrastrukturelle aktiver (veje, broer mv.) og ikke-operative aktiver (arealer anskaffet til rekreative, naturbeskyttelses- eller genopretningsformål) kan men skal ikke registreres. Såfremt infrastrukturelle aktiver registreres skal de værdiansættes til kr. 0.

Tekniske anlæg, inventar mv.

For bygninger opført eller anskaffet før 1. januar 2004 kan tekniske anlæg medtages i bygningernes værdi og afskrives over den forventede restlevetid for bygningerne, jf. Social- og Indenrigsministeriets retningslinjer til åbningsbalancen 2004. Det drejer sig om installationer vedr. varme, el, klima- og ventilationsanlæg, elevatorer mv.

For bygninger opført eller anskaffet efter 1. januar 2004 skal tekniske anlæg udskilles og optages særskilt i anlægskartoteket. Disse anlæg skal afskrives særskilt over levetiden.

Indretning af lejede lokaler

Indretning af lejede lokal omfatter lokalefaciliteter, hvor Aarhus Kommune selv har foretaget særlig indretning af de lejede lokaler og afholdt udgiften.

Indretning af lejede lokaler omfatter udgifter, som relaterer sig til nagelfast indretning, der tilgodeser Aarhus Kommunes særlige behov.

Indretning af lejede lokal skal optages i anlægskartoteket for indretning afholdt efter 1. januar 2007.

Inventarudgifter i lejede bygninger/lokaler følger samme regler som gælder for inventar i egne bygninger/lokaler.

Aktiver, der er indkøbt brugt

Aktiver som f.eks. maskiner og motorkøretøjer, der er indkøbt brugt, skal værdisættes til brugtprisen (dvs. fakturaprisen), og afskrives over den resterende fastsatte levetid.

Igangværende materielle anlægsaktiver

Igangværende materielle anlægsaktiver skal måles og indregnes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Igangværende materielle anlægsaktiver overføres til relevant anlægskategori på ibrugtagningstidspunktet dog senest ved byrådets godkendelse af anlægsregnskabet.

Kunst og aktiver af kulturel- eller historisk karakter

Kunst og aktiver af kulturel- eller historisk karakter af betydelig værdi skal indregnes med 0 kr., da værdien vanskeligt kan opgøres pålideligt.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver kan være såvel erhvervede mod vederlag som internt oparbejdede. Typisk vil der være tale om udviklingsomkostninger f. eks investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter.

Aarhus Kommune har fra 2007 valgt ikke at aktivere og afskrive interne oparbejdede immaterielle aktiver ud fra den betragtning, at interne oparbejdede immaterielle aktiver vanskeligt kan opgøres pålideligt. Interne oparbejdede immaterielle aktiver optaget i anlægskartoteket før 1. januar 2007 skal afskrives ud fra hensynet om dels stringens i registreringen og dels en bedre tilrettelæggelse af arbejdsgange.

Immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag er obligatorisk at optage i anlægskartoteket. Disse skal måles til kostpris.

Omsætningsaktiver

Alle varebeholdninger (produktions-, beredskabs- og omkostningslagre), hvor den samlede kostpris tillagt eventuelle forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger overstiger 1 mio. kr. opgjort på balancetidspunktet, skal indregnes. Varebeholdninger omfatter i den sammenhæng varekategorier, der registreres på samme funktion.

Lagerværdien kan styres efter en vejet gennemsnitspris på lagerbeholdningen eller FIFO princippet.

Varebeholdninger, hvor den samlede kostpris er over 100.000 kr. og under 1 mio. kr. skal indregnes, såfremt der sker væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og en periodisering således giver et mere retvisende billede af de forbrugte ressourcer.

Grunde og bygninger til videresalg skal registreres. Grunde og bygninger skal måles til kostpris/forventet salgspris eller nettorealiseringsværdien, hvor denne er lavere.

Afgørende for, hvornår en bygning eller en grund er et anlægsaktiv eller et omsætningsaktiv, er formålet med at eje aktivet. Aktivet skifter status fra det øjeblik, der er truffet beslutning om et salg, og aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktionen.

Andre aktiver til salg skal optages som omsætningsaktiver.

Hensatte forpligtelser m.v.

Hensatte forpligtelser er opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele.

Som eksempel på hensatte forpligtelser kan der peges på tjenestemandspensioner, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i medfør af den sociale lovgivning, boliglovgivning mv. eller vej- og kloaklån. Øvrige kommunale hensatte forpligtelser kan f.eks. være forpligtelser afledt af en retssag, erstatningskrav, miljøforurening, fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelse mv.

Det er obligatorisk at indregne hensatte forpligtelser, der enkeltvis overstiger 100.000 kr. i balancen fra regnskab 2008. Hensatte forpligtelser skal indregnes som det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen

Hensatte forpligtelser kan indregnes i balancen når:

- Kommunen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og
- Det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og
- Der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen

Hvis en forpligtelse ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed, og det ikke er sandsynligt, at afviklingen vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, bør den ikke indregnes som hensat forpligtelse men i stedet optages på kommunens fortegnelse over eventualforpligtelser.

Tjenestemandspensionsforpligtelsen opgøres med virkning fra regnskab 2007 på baggrund af forudsætninger om en pensionsalder på 62 år samt et renteniveau på 2 pct. Per den 31. december 2011 er der foretaget en aktuarmæssig opgørelse af den ikke afdækkede pensionsforpligtelse. Herefter skal pensionsforpligtelsen som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år.

Aarhus kommune har i henhold til gældende regler fået udarbejdet en aktuaropgørelse over kommunens arbejdsskedeforpligtelse pr. 31. december 2011. Aarhus Kommune har ændret praksis, hvormed arbejdsskedeforpligtelsen er opgjort svarende til aktuaropgørelsen, således at den beskriver hvad kommunen forventeligt skylder på skader, der er indtrådt frem til opgørelsesdag.

Bilag 2-1 Hovedoversigt

Hovedoversigten til regnskabet har til formål at give et summarisk overblik over regnskabet såvel aktivitetsmæssigt som finansielt. Den vil også oplysningsmæssigt kunne give et overblik over "forretningen" Aarhus Kommune i det pågældende år.

Hovedoversigten er opstillet i følgende orden:

- A. Driftsvirksomhed
- B. Anlægsvirksomhed
- C. Renter
- D. Finansforskydninger
- E. Afdrag på lån
- F. Finansiering

Summen af posterne A til E er finansieret under et af post F.

Aarhus Kommune

Hovedoversigt 2015

	Regnskab		Budget		Tillægsbevillinger	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
	1.000 kr.					
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion):						
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse	9.533.944	-2.233.587	8.961.228	-1.777.245	173.277	29.361
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	3.394.642	-2.711.862	4.205.060	-3.511.544	-545.024	623.325
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	3.968.788	-602.060	3.851.138	-516.308	74.032	0
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	1.351.880	-333.699	1.227.629	-180.784	-16.444	-2.079
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	5.636.259	-895.916	5.838.280	-941.453	-85.904	-568
Borgmesterens Afdeling	640.797	-72.900	1.065.504	-64.658	-384.460	0
A. Driftsvirksomhed i alt	24.526.310	-6.850.024	25.148.840	-6.991.993	-784.524	650.038
Heraf refusion		-1.733.259		0		57.234
B. Anlægsvirksomhed:						
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse	120.554	-2.972	63.330	-4.900	123.362	-39.277
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø	1.677.852	-1.048.152	1.414.148	-238.725	792.457	-965.605
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg	69.227	-3.751	660.727	-17.960	-570.475	11.760
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice	370.633	-65.529	335.609	-66.261	112.351	-22.691
Magistratsafdelingen for Børn og Unge	292.986	-6.153	355.066	-24.070	-58.843	14.977
Borgmesterens Afdeling	36.374	-2.280	192.334	-435.607	-170.388	455.454
B. Anlægsvirksomhed i alt	2.567.625	-1.128.838	3.021.214	-787.523	228.464	-545.383
C. Renter	118.261	-91.654	159.754	-83.757	-52.395	-2.312
D. Balanceforskydninger:						
Forøgelse af likvide aktiver	0	-68.322	0	-934.693	0	-204.667
Øvrige balanceforskydninger	-246.745	544.284	2.888	749.168	27	-243.168
D. Balanceforskydninger i alt	-246.745	475.961	2.888	-185.525	27	-447.835
E. afdrag på lån	263.862	0	293.713	0	791.168	0
A + B + C + D + E	27.229.313	-7.594.555	28.626.409	-8.048.798	182.740	-345.491
F. Finansiering:						
Forbrug af likvide aktiver	0	0	0	0	0	0
Optagne lån	0	-783.103	0	-1.792.891	0	190.838
Tilskud og udligning	292.305	-4.663.284	282.823	-4.598.184	0	-14.148
Skatter	14.595	-14.495.271	0	-14.469.358	0	-13.939
F. Finansiering i alt	306.899	-19.941.658	282.823	-20.860.433	0	162.751
Balance	27.536.213	-27.536.213	28.909.232	-28.909.232	182.740	-182.740

Bilag 2-2 Tværgående artsoversigt

Den tværgående artsoversigt viser sammensætningen af kommunens ressourceforbrug.

Oversigten omfatter regnskabets udgifter og indtægter opdelt på grundlag af den autoriserede artsinddeling.

Aarhus Kommune

Tværgående artsoversigt 2015

	Udgift	Indtægt
	1.000 kr.	
1. Lønninger	9.303.467	
0. Lønninger via lønsystemet	9.303.467	
2. Øvrige lønudgifter	0	
3. Overførte lønninger	0	
2. Varekøb	2.412.713	
2. Fødevarer	161.273	
3. Brændsel og drivmidler	973.217	
5. Køb af jord og nye bygninger (inkl. moms)	7.894	
6. Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)	38.398	
7. Anskaffelser	547.846	
9. Øvrige varekøb	684.086	
4. Tjenesteydelser m.v.	8.656.767	
0. Tjenesteydelser uden moms	1.365.060	
5. Entreprenør- og håndværkerydelser	1.938.288	
6. Betalinger til staten	943.257	
7. Betalinger til kommuner	516.027	
8. Betalinger til amtskommuner	1.289.618	
9. Øvrige tjenesteydelser m.v.	2.604.517	
5. Tilskud og overførsler	6.691.259	
1. Tjenestemandspensioner m.v.	497.621	
2. Overførsler til personer	5.753.133	
9. Øvrige tilskud og overførsler	440.505	
6. Finansudgifter	458.137	
7. Indtægter		-6.108.758
1. Egne huslejeindtægter		-423.771
2. Salg af produkter og ydelser		-3.572.403
6. Betalinger fra staten		-143.403
7. Betalinger fra kommuner		-398.590
8. Betalinger fra amtskommuner		-24.895
9. Øvrige indtægter		-1.545.696
8. Finansindtægter		-21.427.455
0. Finansindtægter		-17.877.758
6. Statstilskud		-3.549.697
9. Interne udgifter og indtægter	13.869	
1. Overførte lønninger	21.549	
2. Overførte varekøb	192.634	
4. Overførte tjenesteydelser	1.242.827	
7. Interne indtægter	-1.443.142	
I alt	27.536.213	-27.536.213

Bilag 2-3 Sammendrag af regnskabet

Sammendraget af regnskabet har til formål at give et mere nuanceret overblik af regnskabet end hovedoversigten, idet sammendraget er specificeret på sektorer og således viser resultaterne for de enkelte magistratsafdelingers delområder.

Aarhus Kommune Sammendrag af regnskab 2015

	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
A. Driftsvirksomhed (inkl. refusion)			
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse			
1.00 Socialforvaltningen	2.272.122	2.260.273	11.849
1.40 Beskæftigelsesforvaltningen	4.918.516	4.828.195	90.321
1.70 Administration m.v.	109.719	95.516	14.203
I alt	7.300.357	7.183.984	116.373
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø			
2.00 Administration	36.207	43.523	-7.316
2.10 Arealudvikling Aarhus	283.345	2.938	280.407
2.20 Planlægning og byggeri	0	81.970	-81.970
2.30 Trafik og veje	255.762	432.806	-177.044
2.40 Natur og miljø	114.671	120.986	-6.315
2.50 Ejendomsforvaltning	-49.724	-42.406	-7.318
2.60 Brandvæsen	57.155	58.402	-1.247
2.70 Natur og vejservice	-3.487	2.906	-6.393
2.90 Affald og varme	-11.149	-7.609	-3.540
I alt	682.780	693.516	-10.736
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg			
3.30 Foranstaltninger for ældre og handicappede	3.366.728	3.334.830	31.899
I alt	3.366.728	3.334.830	31.899
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice			
4.70 Kultur og borgerservice	1.018.180	1.046.845	-28.665
I alt	1.018.180	1.046.845	-28.665
Magistratsafdelingen for Børn og Unge			
5.50 Børn og ungeområdet	4.740.343	4.896.827	-156.484
I alt	4.740.343	4.896.827	-156.484
Borgmesterens Afdeling			
0.20 Budgetreserver	0	282.512	-282.512
0.30 Administration m.v.	567.897	718.334	-150.437
I alt	567.897	1.000.845	-432.949
A. Driftsvirksomhed i alt	17.676.285	18.156.847	-480.562

Aarhus Kommune Sammendrag af regnskab 2015

	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
B. Anlægsvirksomhed			
Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse			
1.00 Socialforvaltningen	117.582	58.430	59.152
1.40 Beskæftigelsesforvaltningen	0	0	0
1.70 Administration m.v.	0	0	0
I alt	117.582	58.430	59.152
Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø			
2.00 Administration	0	0	0
2.10 Arealudvikling Aarhus	-436.834	-203.634	-233.200
2.20 Planlægning og byggeri	-3.929	0	-3.929
2.30 Trafik og veje	246.972	170.367	76.606
2.40 Natur og miljø	14.323	7.827	6.496
2.50 Ejendomsforvaltning	93.218	171.418	-78.200
2.60 Brandvæsen	559	0	559
2.70 Natur og vejservice	0	0	0
2.90 Affald og varme	715.392	1.029.446	-314.054
I alt	629.700	1.175.423	-545.723
Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg			
3.30 Foranstaltninger for ældre og handicappede	65.476	642.767	-577.291
I alt	65.476	642.767	-577.291
Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice			
4.70 Kultur og borgerservice	305.104	269.349	35.755
I alt	305.104	269.349	35.755
Magistratsafdelingen for Børn og Unge			
5.50 Børn og ungeområdet	286.833	330.996	-44.163
I alt	286.833	330.996	-44.163
Borgmesterens Afdeling			
0.20 Budgetreserver	0	-262.225	262.225
0.30 Administration m.v.	34.093	18.951	15.142
I alt	34.093	-243.273	277.367
B. Anlægsvirksomhed i alt	1.438.788	2.233.691	-794.903

Aarhus Kommune Sammendrag af regnskab 2015

	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
C. Renter			
7.22 Renter af likvide aktiver	-29.038	-21.048	-7.990
7.28 Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-9.643	-5.332	-4.312
7.32 Renter af langfristede tilgodehavender	-18.506	-3.862	-14.644
7.35 Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-16.449	-62.880	46.431
7.40 Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	0	0	
7.50 Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	0	0	0
7.52 Renter af kortfristet gæld i øvrigt	1.930	1.777	154
7.55 Renter af langfristet gæld	105.058	172.159	-67.101
7.58 Kurstab og kursgevinster	-6.745	-4.817	-1.928
C. Renter i alt	26.607	75.996	-49.390
D. Balanceforskydninger			
8.22 Forøgelse af likvide aktiver	-68.322	-934.693	866.371
8.25 Forskydninger i tilgodehavender hos staten	187.982	0	187.982
8.28 Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-251.761	2.334	-254.095
8.32 Forskydninger i langfristede tilgodehavender	190.410	246.908	-56.498
8.35 Udlæg vedrørende jordforsyning og forsyningsvirksomheder	-3.197	0	-3.197
8.38 Forskydninger i aktiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre	0	0	0
8.42 Forskydninger i aktiver tilhørende fonds, legater m.v.	103.159	0	103.159
8.45 Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater m.v.	-107.564	2.888	-110.452
8.48 Forskydninger i passiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre	0	0	0
8.50 Forskydninger i kortfristet gæld til pengeinstitutter	29.455	507.720	-478.265
8.51 Forskydninger i kortfristet gæld til staten	-5.161	229	-5.390
8.52 Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	154.217	-8.023	162.240
D. Balanceforskydninger i alt	229.216	-182.637	411.854
E. Afdrag på lån			
8.60 Afdrag på lån	263.862	293.713	-29.851
E. Afdrag på lån i alt	263.862	293.713	-29.851
A + B + C + D + E	19.634.758	20.577.610	-942.852
F. Finansiering			
8.22 Forbrug af likvide aktiver	0	0	0
8.55 Optagne lån	-783.103	-1.792.891	1.009.788
7.62 Tilskud og udligning	-4.370.979	-4.315.361	-55.618
7.68 Skatter	-14.480.676	-14.469.358	-11.318
F. Finansiering i alt	-19.634.758	-20.577.610	942.852
Balance	0	0	0

Bilag 2-4 Anlægsoversigt

Anlægsoversigten viser den regnskabsmæssige værdi af kommunens materielle aktive.

Aarhus Kommune

Anlægsoversigt 2015

	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse m.v.	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
	1.000 kr.						
Kostpris 01-01 i regnskabsåret 1)	3.773.287	11.984.521	6.267.848	188.005	2.648.654	50.048	24.912.363
Tilgang 2)	7.417	147.978	217.403	9.046	1.010.997	3.042	1.395.883
Afgang	-10.745	-32.093	-26.189	0	-322.028	0	-391.055
Overført 3)	0	1.416.459	5.862	77.204	-1.499.525	0	0
Kostpris 31-12 i regnskabsåret	3.769.959	13.516.865	6.464.924	274.255	1.838.098	53.090	25.917.191
Ned- og afskrivninger 01-01 i regnskabsåret	-10.409	-3.925.307	-2.498.736	-117.304	0	-37.973	-6.589.729
Årets afskrivninger 4)	0	-447.689	-218.686	-17.105	0	-6.892	-690.372
Årets nedskrivninger 5)	0	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	0	7.322	15.182	0	0	0	22.504
Ned- og afskrivninger 31-12 i regnskabsåret	-10.409	-4.365.674	-2.702.240	-134.409	0	-44.865	-7.257.597
Regnskabsmæssig værdi ultimo 2015	3.759.550	9.151.191	3.762.684	139.846	1.838.098	8.225	18.659.594
Afskrives over antal år	Afskrives ikke	10-50 år	2-100 år	3-25 år	Afskrives ikke	2-10 år	-

1) Kostprisen består af regnskabsværdien ultimo sidste regnskabsår samt primokorrektioner i regnskabsåret.

2) Tilgang består af tilgang i regnskabsåret samt efteraktiveringer.

3) Overførsler er primært overførsler fra materielle anlægsaktiver under udførelse m.v. til relevant anlægskategori. Overførslen sker når anlægget tages i brug. En nettooverførsel forskellig fra 0 er udtryk for aktiver som er sat til salg og derfor overført til omsætningsaktiver.

4) Årets afskrivninger består af årets normalafskrivninger, omposterede afskrivninger og afskrivninger vedrørende efteraktiveringer.

Den samlede ejendomsværdi af Grunde og Bygninger opgjort ultimo 2013 udgør 18.134 mio. Kr.

Den regnskabsmæssige værdi af aktiver indregnet som følge af finansielle leasingkontrakter udgør 50 mio. kr.

Af den samlede regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2015 tilhører 4.100 mio. kr. de takstfinansierede områder og 1.778 mio. kr. vedrører ældreboligområdet. De selvejende institutioners aktiver kan opgøres til 191 mio. kr.

Bilag 3 – Regnskabsoversigter autoriseret af Økonomi- og Indenrigsministeriet

Økonomi- og Indenrigsministeriet stiller formkrav til en række oversigter i regnskabet.

I Aarhus Kommunes resultatopgørelse betragtes størstedelen af udgifterne til ældreboliger som takstfinansierede ligesom den væsentligste del af de langfristede tilgodehaver betragtes som skattefinansierede jf. side 33 f.

De regnskabsoversigter, som er gengivet på siderne 39 og 40 er opgjort efter Aarhus Kommunes definition på overskud, og opfylder derfor ikke Økonomi- og Indenrigsministeriets formkrav fuldt ud.

På de efterfølgende sider er tilsvarende oversigter derfor vist opgjort ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets definition på overskud, så de overholder de formkrav, Økonomi- og Indenrigsministeriet stiller til sådanne oversigter.

De øvrige oversigter i regnskabet overholder de af Økonomi- og Indenrigsministeriet stillede formkrav.

Regnskabsopgørelse (autoriseret)

Den efterfølgende regnskabsopgørelse er opstillet i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets definition. Der henvises i øvrigt til Aarhus Kommunes traditionelle regnskabsopgørelse (resultatopgørelse) jf. side 4, side 26 og side 32.

Aarhus Kommune

Regnskabsopgørelse 2015
(Udgiftsbaseret regnskabsopgørelse)

	Regnskab (1)	Budget (2)	Afvigelse (3)=(1)-(2)
	1.000 kr.		
A. Det skattefinansierede område			
Finansieringsindtægter netto:			
Skatter	14.480.676	14.469.358	11.318
Generelle tilskud	4.390.464	4.325.361	65.103
Momsudligning	-19.485	-10.000	-9.485
Indtægter i alt	18.851.655	18.784.719	66.936
Driftsudgifter netto:			
Drift ekskl. de takstfinansierede områder	17.688.610	18.162.431	-473.821
Driftsudgifter i alt	17.688.610	18.162.431	-473.821
Driftsresultat før finansiering	1.163.045	622.288	540.757
Renter m.v. netto	26.607	75.996	-49.390
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	1.136.438	546.292	590.146
Anlægsudgifter netto:			
Anlægsudgifter ekskl. jordforsyning	1.167.973	1.357.023	-189.050
Jordforsyning	-444.577	-152.778	-291.799
Anlægsudgifter i alt	723.396	1.204.245	-480.849
Resultat af ordinær drift/anlæg	413.043	-657.953	1.070.995
Ekstraordinære poster	0	0	0
Resultat af skattefinansieret område	413.043	-657.953	1.070.995
B. Det takstfinansierede område netto:			
Forsyningsvirksomheder	703.068	1.023.863	-320.795
Resultat af det takstfinansierede område	703.068	1.023.863	-320.795
C. Resultat i alt (A+B)	-290.025	-1.681.815	1.391.791

Balance

Balancen viser en oversigt over Aarhus Kommunes aktiver og passiver og er her opstillet i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets standard. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af Aarhus Kommunes finansielle balance side 31 f.

Aarhus Kommune

Balance 2015

	Ultimo 2014 (1)	Ultimo 2015 (2)	Ændring (3)=(2)-(1)
1.000 kr.			
Aktiver:			
Anlægsaktiver:			
Materielle anlægsaktiver	18.310.557	18.651.368	340.811
Immaterielle anlægsaktiver	12.075	8.225	-3.850
Finansielle anlægsaktiver	10.584.942	10.931.604	346.662
Finansielle udlæg, forsyningsvirksomhederne	833.817	1.544.501	710.684
Anlægsaktiver i alt	29.741.391	31.135.697	1.394.307
Omsætningsaktiver:			
Omsætningsaktiver, varebeholdninger	212.758	242.304	29.546
Fysiske anlæg til salg	594.465	397.308	-197.158
Tilgodehavender	646.507	580.430	-66.077
Værdipapirer	4.011	3.888	-123
Likvide beholdninger	581.151	505.365	-75.786
Omsætningsaktiver i alt	2.038.892	1.729.295	-309.597
Aktiver i alt	31.780.283	32.864.993	1.084.710
Passiver:			
Egenkapital:			
Balance for takstfinansierede aktiver	-4.000.953	-4.327.592	-326.639
Balance for selvejende institutioners aktiver	-197.080	-190.784	6.296
Balance for skattefinansierede aktiver i øvrigt	-14.931.823	-14.780.829	150.994
Balance for donationer	0	0	0
Balance for finansielle statusposter	1.282.206	427.342	-854.864
Egenkapital i alt	-17.847.649	-18.871.862	-1.024.213
Gældsforpligtelser:			
Hensatte forpligtigelser	-7.253.385	-6.955.246	298.138
Langfristede gældsforpligtigelser #)	-4.519.181	-5.035.937	-516.756
Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita m.v.	-88.283	-92.707	-4.424
Kortfristede gældsforpligtigelser	-2.071.785	-1.909.240	162.545
Gældsforpligtelser i alt	-13.932.634	-13.993.130	-60.496
Passiver i alt	-31.780.283	-32.864.993	-1.084.710
Balance	0	0	0